

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

Škola v pohodě – škola pro život

**Základní škola, Praha 10,
Hostýnská 2/2100**

Obsah

1	Identifikační údaje	7
1.1	Název školního vzdělávacího programu	7
1.2	Předkladatel a zřizovatel	7
1.3	Platnost dokumentu	7
2	Charakteristika školy	8
2.1	Úplnost a velikost školy, vybavení školy	8
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.3	Charakteristika žáků	8
2.4	Dlouhodobé projekty, spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	9
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1	Zaměření školy	10
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.5	Začlenění průřezových témat	15
4	Učební plán	17
4.1	Tabulace učebního plánu 1. stupně	17
4.2	Poznámky k učebnímu plánu	18
4.3	Tabulace učebního plánu 2. stupeň	20
4.4	Poznámky k učebnímu plánu	21
5	Učební osnovy	23
5.1	Vyučovací předmět Český jazyk	23
5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk	23
5.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	27
5.2	Vyučovací předmět Český jazyk a literatura	34
5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	34
5.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	38
5.3	Vyučovací předmět Cizí jazyk	47
5.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk	47
5.3.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	49
5.4	Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Německý jazyk	57
5.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Německý jazyk ...	57

5.4.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	59
5.5	Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Ruský jazyk	62
5.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Ruský jazyk	62
5.5.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	64
5.6	Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Španělský jazyk.....	67
5.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Španělský jazyk..	67
5.6.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	69
5.7	Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Francouzský jazyk.....	72
5.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Další c.j – Francouzský jazyk	72
5.7.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	74
5.8	Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce	77
5.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce	77
5.8.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	79
5.9	Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce.....	80
5.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v německém jazyce....	80
5.9.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	82
5.10	Vyučovací předmět Matematika	83
5.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika	83
5.10.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	87
5.11	Vyučovací předmět Seminář matematiky	99
5.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář matematiky	99
5.11.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	101
5.12	Vyučovací předmět Základy rýsování	103
5.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Základy rýsování.....	103
5.12.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	105
5.13	Vyučovací předmět Informatika.....	106
5.13.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika	106
5.13.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	109
5.14	Vyučovací předmět Digitální fotografie.....	115
5.14.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Digitální fotografie	115
5.14.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	117
5.15	Vyučovací předmět Digitální grafika	119
5.15.1	Charakteristika a obsah vyučovacího předmětu Digitální grafika	119

5.15.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	121
5.16	Vyučovací předmět Prvouka	122
5.16.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka.....	122
5.16.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	124
5.17	Vyučovací předmět Vlastivěda	129
5.17.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda	129
5.17.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	131
5.18	Vyučovací předmět Přírodověda	135
5.18.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda	135
5.18.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	137
5.19	Vyučovací předmět Fyzika	141
5.19.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika	141
5.19.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	143
5.20	Vyučovací předmět Praktika z fyziky	148
5.20.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Praktika z fyziky	148
5.20.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	150
5.21	Vyučovací předmět Chemie	152
5.21.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie	152
5.21.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	155
5.22	Vyučovací předmět Praktika z chemie	164
5.22.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Praktika z chemie.....	164
5.22.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	166
5.23	Vyučovací předmět Přírodopis	169
5.23.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis	169
5.23.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	172
5.24	Vyučovací předmět Praktika z přírodopisu	184
5.24.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Praktika z přírodopisu	184
5.24.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	186
5.25	Vyučovací předmět Laboratorní práce z přírodopisu.....	192
5.25.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Laboratorní práce z přírodopisu....	192
5.26	Vyučovací předmět Ekologická výchova	196
5.26.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Ekologická výchova	196
5.26.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	198

5.27	Vyučovací předmět Zeměpis	202
5.27.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis	202
5.27.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	204
5.28	Vyučovací předmět Seminář zeměpisu	213
5.28.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář zeměpisu	213
5.28.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	215
5.29	Vyučovací předmět Dějepis.....	216
5.29.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis	216
5.29.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	218
5.30	Vyučovací předmět Seminář dějepisu	233
5.30.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář dějepisu	233
5.30.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	235
5.31	Vyučovací předmět Společenské vědy.....	236
5.31.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Společenské vědy.....	236
5.31.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	239
5.32	Vyučovací předmět Hudební výchova	255
5.32.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova	255
5.32.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	258
5.33	Vyučovací předmět Výtvarná výchova	264
5.33.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova.....	264
5.33.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	267
5.34	Vyučovací předmět Seminář umění a tvorby.....	274
5.34.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář umění a tvorby	274
5.34.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	276
5.35	Vyučovací předmět Tělesná výchova.....	277
5.35.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova.....	277
5.35.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	280
5.36	Vyučovací předmět Sportovní hry	287
5.36.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Sportovní hry.....	287
5.36.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	289
5.37	Vyučovací předmět Pracovní činnosti	290
5.37.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.....	290
5.37.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	293

5.38	Vyučovací předmět Stravování a stolování	306
5.38.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Stravování a stolování	306
5.38.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	308
5.39	Doplňující vzdělávací obor Etická výchova	309
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	313
6.1	Hodnocení žáka ve škole	313
6.2	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka.....	313

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život je pátou verzí ŠVP ZV.

První verze ŠVP ZV ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život z 1. 9. 2007, byla v roce 2010 aktualizovaná, a to v souvislosti se změnami podmínek školy a doplněná v souladu s kurikulárními dokumenty a změnami RVP ZV a to formou přílohy ŠVP ZV, Příloha č. 1 ŠVP ZV.

V roce 2013 byl ŠVP ZV doplněn druhou přílohou, a to na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV č. j. MŠMT 2647/2013–210 ze dne 29. ledna 2013, Příloha č. 2 ŠVP ZV.

Druhá verze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život reflektuje novelizaci zákona č. 561/2004 Sb. tzv. školského zákona, novelu z roku 2015 pod č. 82/2015 a vyhlášku č. 27/2016 Sb. V druhé verzi ŠVP ZV ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život jsou upravené kapitoly Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných. Dále byly upraveny kapitoly vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a tabulky: Začlenění průřezových témat a Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň. V celém textu je použita terminologie v souladu s právními předpisy (s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných). V rámci úprav ŠVP ZV byly do texty zapracovány předchozí obě přílohy ŠVP ZV (Příloha č. 1 ŠVP ZV a Příloha č. 2 ŠVP ZV) a to kromě ŠVP PV – přípravná třída.

Třetí verze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život byl zpracován na základě opatření ministryně školství mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT – 7019/2017 a opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT – 11076/2017-2.

Třetí verze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život nahrazuje od 1. 9. 2017: ŠVP ZV ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život z 1. 9.2016.

Do čtvrté verze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život byla zapracována Příloha č. 1 ŠVP ZV z 1. 9. 2018 a dále upravené kapitoly Formy a metody práce u předmětů Český jazyk a literatura, Matematika, Přírodopis, Výtvarná výchova. Došlo k úpravám v předmětu Pracovní činnosti a dále byl přidán nový volitelný předmět Konverzace v německém jazyce. Od 1. 9. 2019 se podle čtvrté verze ŠVP ZV vzdělávají všichni žáci školy.

Pátá verze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) ZŠ Hostýnská Škola v pohodě – škola pro život byla doplněna Další cizí jazyk – Francouzský jazyk. Dále došlo k drobným úpravám školních výstupů a učiva u předmětů Český jazyk a literatura, Matematiky, Fyzika a Výtvarná výchova.

1 Identifikační údaje

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2 Předkladatel a zřizovatel

Název a adresa školy: Základní škola, Praha 10, Hostýnská 2/2100, 108 00 Praha 10

Ředitel školy: Mgr. Albert Hotový

Statutární zástupce ředitele: Mgr. Štěpán Peterka

Zástupce ředitele: Mgr. Stanislav Kodet

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Štěpán Peterka

Kontakty: Telefon: 274 770 046
Fax: 274 772 957
Web: www.hostynska.cz
E-mail: skola@hostynska.cz
Datová schránka: dscyix4

IČO: 47611171
IZO: 047611171
REDIZO: 600041107

Zřizovatel školy: Městská část Praha 10, Vršovická 68, PSČ 101 38

Kontakty: Telefon: call centrum 84011213
ústředna 267093111
Web: www.praha10.cz
elektronická podatelna: posta@praha10.cz

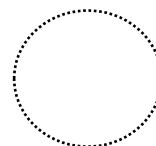
1.3 Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2020

č. j. 717/2020

ŠVP ZV byl projednán Školskou radou dne 26. 8.2020

.....
Mgr. Albert Hotový

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Základní škola, Praha 10, Hostýnská 2/2100 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni jsou zpravidla tři paralelní třídy v ročníku, na druhém dvě třídy v ročníku. Kapacita školy je 720 žáků, v posledních letech ji navštěvuje okolo 570 dětí, ve třídách je v průměru 22 žáků. Do školní družiny se každoročně hlásí asi 180 dětí, do školního klubu okolo 90 dětí.

Škola byla uvedena do provozu v roce 1968. Od roku 1993 je právním subjektem. Nachází se v klidné části Prahy 10 na rozhraní Malešic a Strašnic.

Škola má kmenové třídy a všechny potřebné odborné pracovny včetně knihovny. Třídy i kabinety ve škole jsou připojeny na internet. Školní družina a školní klub má samostatné prostory. Ve škole jsou dvě tělocvičny, hřiště s umělým povrchem, které je v zimě zastřešováno přetlakovou halou.

Materiální a prostorové podmínky odpovídají standardům a jsou v souladu s požadavky RVP ZV.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku realizuje aprobačně i věkově stabilizovaný pedagogický sbor, takže dochází k postupnému propojení zkušenosti a nových nápadů. Kvalifikovaný sbor vytváří všem žákům klidné a podnětné pracovní prostředí, na němž se podílí i vychovatelé školní družiny a školního klubu.

Většina učitelů pracuje na škole dlouhodobě a systematicky se vzdělává v oblastech, které přispívají k osobnímu i profesnímu rozvoji. Pedagogové školy jsou činní i mimo školu samotnou, v AŠSK, jsou fakultními učiteli, lektory celostátních projektů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vydávají knihy, publikují v časopisech. Škola má akreditaci pro další vzdělávání pedagogů v oblasti informačních technologií, kterou zajišťuje metodik ICT.

Učitelé úzce spolupracují se školním psychologem i speciálním pedagogem, na škole působí výchovný poradce, poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik ICT a koordinátor EVVO.

2.3 Charakteristika žáků

Školu navštěvují děti z malešického sídliště, okolní vilové části, z nové výstavby v Malešicích a Strašnicích a stále častěji i z jiných městských částí Prahy i Středočeského kraje.

Žáci školy prostřednictvím školní a třídních žakovských samospráv ovlivňují činnost školy, dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, podílí se na vytváření příznivého klimatu s partnerskými vztahy mezi pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci.

2.4 Dlouhodobé projekty, spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Zájmem školy je, aby i v podmínkách platnosti nové školské legislativy působila Školská rada a pokračovala v činnosti bývalé Rady školy.

Práce školy je prezentována na webových stránkách, zákonní zástupci se tak mohou seznamovat s ukázkami práce dětí z vyučování, ze zájmové činnosti, akcí a projektů, k informovanosti přispívají také konzultační hodiny jednotlivých vyučujících a třídní schůzky. Postupně připravujeme „projekt“ Škola OnLine. Žáci i zákonní zástupci tak budou mít možnost prostřednictvím internetu získávat veškeré podstatné informace ze školy, nadstavbou bude i e-learning. Dobrá komunikace se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici.

Citlivě zpracovaný Plán environmentální výchovy vzdělání a osvěty učí děti pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí. Děti poznávají krásy přírody a nutnost šetrného přístupu k ní při pobytech na ŠvP, výletech, exkurzích. Pro starší žáky organizujeme outdoorové aktivity a kurzy, posílené o uplatnění jazykových znalostí při výjezdech do zahraničí.

Jsme školou spolupracující s Fakultou tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Škola spolupracuje s dalšími institucemi, které odborně podporují rozvoj školy a jeho vzdělávací program a jejichž pracovníci pomáhají dětem a rodičům školy – psychologové a speciální pedagogové PPP a SPC v Praze 10. Ve spolupráci s dalšími subjekty, které působí na škole, hlavně s Asociací školních sportovních klubů (AŠSK). Škola je Centrem sportu ASŠK. Nabízíme sportovní aktivity v různých kroužcích a oddílech. Ve spolupráci s Nadací dětského a juniorského tenisu byl založen Tenisový klub Hostýnská. Každoročně jsou pořádány kurzy lyžařského výcviku, podle zájmu i pro pokročilé, zeměpisně – přírodopisné akce spojené s vysokohorskou turistikou a zahraniční jazykové zájezdy. Vzdělanost a kulturní rozhled žáků je rozšiřován pravidelnými návštěvami divadel, muzeí, památek, různých kulturních institucí, účastí v řadě soutěží pořádaných nejen školou, ale i jinými subjekty.

Jako jedna z mála škol v Praze disponujeme vlastním divadlem. To vzniklo za aktivní spolupráce rodičů a dětí a s podporou obecního grantu. Divadelní představení dětí přispívají ke spolupráci s okolními MŠ a veřejností.

Škola se hlásí ke komunitnímu vzdělávání a stala se ve spolupráci se zákonnými zástupci spoluzakladatelem Komunitního centra KRUH, které poskytuje zázemí pro řadu aktivit nejen obyvatelům Prahy 10 z oblasti Malešic a Strašnic, ale i občanům sousedních obvodů.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s RVP ZV pro celé období základního vzdělávání a navazuje na stávající postoje, cíle a profilaci naší školy.

Hlavní cíle:

Vycházejí z přístupu k člověku jako jedinečné individualitě s maximální podporou všestranného rozvoje osobnosti a pozitivního postoje k sobě i svému okolí.

- **směřování k poznávání světa nejen ve školních lavicích, ale i mimo ně, spojení teorie s praktickým životem**
- **zdravý životní styl – prohloubení zájmu o přírodu, kulturu a sport**
- **rozvíjení komunikačních schopností v mateřském jazyce i jazycích cizích**

Naší prioritou je připravit žáka pro vstup do praktického života. Proto klademe velký důraz na dovednosti, které mají význam po celý život a které umožní rychle se přizpůsobit potřebám dalšího vzdělávání pro pozdější zaměstnání. Vhodným výběrem učiva zaměřeným na to, co je podstatné a v životě skutečně využitelné, sledujeme cíle, které jsou uvedeny v charakteristikách jednotlivých předmětů. Učíme děti zvládat běžné životní situace, proto se zaměřujeme na činnostní učení a zařazujeme projektové vyučování.

V našem ŠVP usilujeme o to, aby každý dosáhl osobního maxima, klademe důraz na individuální přístup jak ve výuce, tak v hodnocení. K hodnocení přistupujeme tak, aby bylo motivující a postihovalo především klady žákovy práce, vedlo je k sebehodnocení a podporovalo k celoživotnímu vzdělávání. Snažíme se vytvářet takové prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně, podporujeme otevřenost veřejnosti, učíme děti solidaritě, tolerantnosti, projevování vlastních práv, názorů a respektování práv a názorů jiných. Úzkou spoluprací s rodinou považujeme za nedílnou a důležitou součást výchovného procesu.

Škola se profiluje propracovaným systémem v oblastech výchovy a vzdělávání, zejména v informačních technologiích, tělesné výchově a cizích jazycích. Vzhledem k postavení našeho státu v EU považujeme za nezbytné posílit výuku cizích jazyků, proto zařazuje výuku anglického jazyka od prvního ročníku. Ve vyšších ročnících umožňujeme žákům vzdělávání v dalších jazycích.

Školní vzdělávání sleduje rozvíjení klíčových kompetencí žáků a tvoří základ pro celoživotní vzdělávání. Tvůrčí školní prostředí stimuluje nadané žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- jasně stanovujeme cíle každé činnosti
- podporujeme pozorování jako základní formu zjišťování
- nabízíme možnosti vyhledávat a třídit informace z různých dostupných zdrojů, plánovat postupy a členit je do dílčích úloh
- zadáváme úlohy vyžadující porovnávání, vyvozování závěrů a aplikaci získaných poznatků

- vedeme žáky k sebehodnocení a vytváření pozitivního vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme identifikovat problém, zformulovat cíle, analyzovat a plánovat možný způsob řešení
- vybízíme k volbě různých způsobů a postupů při řešení přiměřených problémů z různých oblastí praktického života
- vytváříme situace podporující potřebu argumentovat a obhajovat svá rozhodnutí
- směřujeme žáky k ověřování správnosti postupu, práci s chybou a jejímu vnímání jako součást řešení
- poskytujeme prostor pro originální řešení a individuální postupy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění jazyka a příslušné symboliky v různých oblastech života
- dbáme na dodržování zásady a konvence při komunikaci v rámci třídy i celé školy
- dáváme prostor k využívání všech dostupných a vhodných komunikačních prostředků, včetně informačních technologií
- vytváříme pro žáky příležitosti k diskusi, argumentaci a prezentaci svých názorů

Kompetence sociální a personální

- uplatňujeme tvořivý přístup k životu jako prostředek k obohacování emocionálního života
- zajímáme se o názory žáků, podněcujeme je k diskusi a spolupráci, podporujeme sebedůvěru a samostatné rozhodování
- podporujeme práci v týmu, osvojování dovednosti kooperace, chápání a respektování postojů a názorů druhých a tím vytváření příjemné pracovní atmosféry
- formou rozličných aktivit dáváme prostor k účasti a seberealizaci všem žákům
- podporujeme pocit zodpovědnosti žáka za výsledky své i celého týmu
- vybízíme žáky k hodnocení své práce i práce druhých

Kompetence občanské

- upřednostňujeme a prosazujeme zdravý životní styl
- spoluvytváříme hodnotový systém žáků, vedeme je k porozumění pravidlům, řádům a společenským normám a jejich respektování, seznamujeme je s vazbami na legislativu a práva dítěte
- zařazujeme výukové programy, ve kterých se žáci učí chápat důležitost vztahu k přírodě a ochrany životního prostředí
- seznamujeme žáky s formou vycházek, návštěv kulturních pořadů apod. s kulturními tradicemi své země, vedeme je k úctě a respektu k nim

Kompetence pracovní

- podporujeme radost z dobře vykonané práce
- motivujeme k získávání návyků a dovedností využitelných v praktickém životě

- rozvíjíme plánování činnosti, časové rozvržení práce, dodržování pracovních postupů, orientaci v návodech
- nabízíme využívání ICT pro vyhledávání informací ve výuce i v dalších aktivitách
- zadáváme vypracování projektů z různých oblastí lidské činnosti, přenášeni získaných znalostí do praktického života
- pomáháme žákům vyšších ročníků připravit aktivity (sportovní, kulturní, zábavné) pro žáky nižších tříd
- dáváme prostor pro prezentaci výsledků práce žáků v prostorách školy, na webových stránkách školy, na kulturních či sportovních akcích obce či města

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje na naší škole formou individuální integrace do běžných tříd.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel a všichni učitelé pracující s daným žákem za pomoci školního poradenského pracoviště – výchovným poradcem a speciálním pedagogem. PLPP má vždy písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, případně s vedením školy, a i žákem samotným. Za správnost PLPP je zodpovědný konkrétní vyučující.

Individuální vzdělávací plán (IVP) sestavuje třídní učitel a všichni učitelé pracující s daným žákem, za pomoci školního poradenského pracoviště nebo školského poradenského zařízení, případně asistentem pedagoga. IVP je zpracováván vždy na základě Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole školským poradenským zařízením (pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra), písemně. Práce na sestavě IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. Před jeho zpracováním, obdobně jako při zpracování PLPP, budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, případně vedením školy, a i žákem samotným. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Obsah IVP je konzultován s pracovníky školského poradenského zařízení i se zákonnými zástupci žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy. Výchovný poradce skutečnost zaznamená do školní matriky. Za správnost IVP je zodpovědný konkrétní vyučující a ředitel školy.

Na základě Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, škola nabízí žákům s přiznanými podpurnými opatřeními 2. – 5. stupně předmět Speciální pedagogické péče.

K realizaci předmětů Speciální pedagogické péče lze využít disponibilní hodiny – viz vyhláška č.27/2016 Sb. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpurnými opatřeními.

V případě podpurného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od 3. stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpurným opatřením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpurných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. V rámci IVP lze upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení. Náhrada částí vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným se využívá podpurné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpurného opatření IVP u žáků s přiznanými podpurnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpurnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnými poradci, dále školním speciálním pedagogem/školním psychologem, metodiky prevence a poradcem pro volbu povolání. Jeden z výchovných poradců je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem. PLPP má vždy písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví

termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, případně s vedením školy a i žákem samotným. Za správnost PLPP je zodpovědný konkrétní vyučující.

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. Před jeho zpracováním, obdobně jako při zpracování PLPP, budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, případně vedením školy, a i žákem samotným. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Obsah IVP je konzultován s pracovníky školského poradenského zařízení i se zákonnými zástupci žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace zástupci ředitele školy. Výchovný poradce skutečnost zaznamená do školní matriky. Za správnost IVP je zodpovědný konkrétní vyučující a ředitel školy.

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich výuky důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací.

3.5 Začlenění průřezových témat

1. stupeň

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV	Osobnostní a sociální výchova					
	<i>osobnostní rozvoj</i>					
	rozvoj schopností poznávání	INT/Čj			INT/Pří	
	sebepoznání a sebepojetí				INT/Vv	
	seberegulace a sebeorgan.					INT/Tv
	psychohygienu					INT/Pří
	kreativita			INT/Pč		
	<i>sociální rozvoj</i>					
	poznávání lidí					INT/Pří
	mezilidské vztahy					INT/Čj
	komunikace			INT/Prv		
	kooperace a kompetice					INT/Tv
	<i>morální rozvoj</i>					
	řeš. probl., rozhod, schop.					INT/Inf
	hodnoty, postoje, prakt. etika					INT/VI
VDO	Výchova demokratického občana					
	občanská společ. a škola	INT/Prv		INT/Tv	INT/Čj, VI	INT/Vv
	občan, obč.společ., stát					INT/M, VI
	formy participace obč. v pol.					INT/VI
	principy demokracie, vláda					INT/VI
MGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
	Evropa a svět nás zajímá			INT/Vv	INT/M	INT/Hv
	objevujeme Evropu a svět					INT/VI
	jsme Evropané					INT/Aj
MKV	Multikulturní výchova					
	kulturní diference				INT/Pč	
	lidské vztahy		INT/Tv			
	etnický původ					INT/VI
	multikulturalita				INT/Hv	
	princip social. smíru, solidarit					INT/Čj
EV	Environmentální výchova					
	ekosystémy	INT/Vv		INT/Prv		
	základní podmínky života			INT/M	INT/Pří	INT/Pří
	lidské aktivity a problémy ŽP					INT/Pří
	vztah člověka k prostředí		INT/Prv		INT/VI	
MEV	Mediální výchova					
	kritik. čtení a vnímání médií					INT/Pří, Inf
	interpret. vztahu MS a reality					INT/Čj
	stavba mediálních sdělení					INT/Čj
	vnímání autora MS					INT/Čj
	fungování a vliv MS					INT/Čj
	tvorba mediálních sdělení					INT/Čj
	práce v realizačním týmu					INT/Pč

Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacích oborů.

2. stupeň

		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV	Osobnostní a sociální výchova				
	<i>osobnostní rozvoj</i>				
	rozvoj schopností poznávání			INT/Sv	INT/Hv
	sebepoznání a sebezpečení			INT/Sv	INT/Tv
	seberegulace a sebeorganiz.			INT/Sv	INT/Tv
	psychohygiena			INT/Sv	
	kreativita			INT/Sv, Pč	INT/Vv, Hv, M
	<i>sociální rozvoj</i>				
	poznávání lidí	INT/Sv			
	mezilidské vztahy			INT/Sv	
	komunikace		INT/Sv		
	kooperace a kompetice				INT/Sv
	<i>morální rozvoj</i>				
	řeš. probl., rozhod, schop.				INT/Sv
	hodnoty, postoje, prakt. etika		INT/Sv		
VDO	Výchova demokratického občana				
	občanská společ. a škola				INT/Sv
	občan, obč.společ., stát				INT/Sv
	formy participace obč. v pol.				INT/Sv
	principy demokracie, vláda			INT/D	INT/Sv
MGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
	Evropa a svět nás zajímá		INT/Sv		
	objevujeme Evropu a svět				INT/Sv
	jsme Evropané				INT/Sv
MKV	Multikulturní výchova				
	kulturní diference		INT/Sv		INT/Aj, DCJ
	lidské vztahy		INT/Sv		
	etnický původ		INT/Sv		
	multikulturalita		INT/Sv		
	princip social. smíru, solidarit		INT/Sv		
EV	Environmentální výchova				
	ekosystémy		INT/Př		INT/Z
	základní podmínky života				INT/Př
	lidské aktivity a problémy ŽP	INT/Pč		INT/F	INT/Př
	vztah člověka k prostředí				INT/Z, CH
MEV	Mediální výchova				
	kritik. čtení a vnímání médií	INT/Čj a I.			
	interpret. vztahu MS a reality				INT/Čj a I., Inf
	stavba mediálních sdělení				INT/Čj a I.
	vnímání autora MS			INT/Čj a I.	
	fungování a vliv MS		INT/Sv		
	tvorba mediálních sdělení				INT/Čj a I.
	práce v realizačním týmu	INT/Sv			

Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacích oborů.

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu 1. stupně

Oblast	Obor	RVP	Předmět	ŠVP	1.	2.	3.	4.	5.	Pozn.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk	42	9 8+1	9 7+2	9 7+2	8 6+2	7 5+2	9 dispon.
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	11	1	1	3 2+1	3 2+1	3	2 dispon.
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	23	4	5 4+1	4	5 4+1	5 4+1	3 dispon.
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	1	0	0	0	0	1	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka	7	2	2	3 2+1	0	0	1 dispon.
			Vlastivěda	4/3	0	0	0	2/1	2 1+1	1 dispon.
			Přírodověda	3/4	0	0	0	1/2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	7	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	0								
	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	
Disponibilní hodinová dotace		16	Čj 9h, Aj 2h, M 3h, Prv 1h, VI 1h	16						16 dispon.
Celkem hod. v 1. - 5. roč.		118		118	21	22	24	25	26	
Ročníková maxima					22	22	26	26	26	
Ročníková minima					18	18	22	22	22	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Celková povinná týdenní dotace na 1. stupni je 118 hodin.

Z disponibilní 16hodinové dotace čerpáme plný počet hodin k posílení předmětů **Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Prvouka, Vlastivěda** z důvodů interaktivních vyučovacích metod a k realizaci okruhů z průřezových témat.

Český jazyk

V 1. ročníku základního vzdělání má předmět komplexní charakter.

Ve 2. – 5. ročníku základního vzdělání má složky specifického charakteru

- čtení a literární výchova
- jazykové vyučování
- slohový výcvik
- psaní

Ve 2. – 5. ročníku se psaní vyučuje v menších časových celcích, je spojováno se čtením a literární výchovou.

Vyučovací předmět je posílen 9 hodinami z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk

Vyučuje se od 1. třídy jako první cizí jazyk.

V 1. – 2. ročníku je vyučován s časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně.

Ve 3. – 5. ročníku tři hodiny týdně. Vyučovací předmět je posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace.

Matematika

Součástí předmětu je geometrie. Vyučovací předmět je posílen 3 hodinami z disponibilní časové dotace.

Tělesná výchova

Výuka plavání probíhá ve třetím ročníku.

Informatika

Počítačové výukové programy jsou využívány na 1. stupni při běžné výuce v předmětech Matematika, Český jazyk, Vlastivěda, Prvouka, Přírodověda. Informatika jako samostatný předmět je vyučován v 5. ročníku.

Přírodověda a Vlastivěda ve 4. ročníku se učí v 1. a 2. pololetí s rozdílným počtem hodin v návaznosti na obsah učebních osnov.

Vyučovací předmět **Prvouka** a **Vlastivěda** je posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace.

Výchova ke zdraví je součástí předmětů **Prvouka** a **Přírodověda**.

Předmět speciální pedagogické péči

Jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole a přiznaného stupně podpory **Předměty speciálně pedagogické péče**. K realizaci

předmětů speciální pedagogické péče jsou využity disponibilní hodiny. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP – viz vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP a to na základě Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole.

Okruhy průřezových témat jsou realizovány integrací do předmětů a ročníků.

4.3 Tabulace učebního plánu 2. stupeň

Oblast	Obor	RVP	Předmět	ŠVP	6.	7.	8.	9.	Pozn.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk a literatura	16	4 3+1	4	4	4	1 dispon.
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	
		6	Další cizí jazyk (Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk)	6	0	0	3	3	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	16	4	4 3+1	4	4	1 dispon.
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	4	1	1 0+1	1 0+1	1 0+1	3 dispon.
Člověk a příroda	Fyzika	21	Fyzika	6	1	2	2	1	
	Chemie		Chemie	4	0	0	2	2	
	Přírodopis		Přírodopis	7	2 1+1	2	2 1+1	1	2 dispon.
	Zeměpis		Zeměpis	6	2	2	1	1	
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis	8	2	2	2	2 1+1	1 dispon.
	Výchova k občanství		Společenské vědy	8	2	2 1+1	2 1+1	2	2 dispon.
	Výchova ke zdraví								
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova	4	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	6	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	9	2 2+1	2	2	2	1 dispon.
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	4	1 0+1	1	1	1	1 dispon.
Disponibilní hodinová dotace		18	Volitelný předmět	6	0	2 0+2	1 0+1	3 0+3	6 dispon.
			Čj a I. 1h, Inf 3h, Sv 2h, PŘ 2h, M 1h, PČ 1h, D 1h, Tv 1h, volit.před. 6h						18 dispon.
Celkem hod. v 6. - 9. roč.		122		122	28	30	32	32	
	Ročníková minima				28	28	30	30	
	Ročníková maxima				30	30	32	32	

4.4 Poznámky k učebnímu plánu

Celková povinná týdenní dotace na 2. stupni je 122 hodin.

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** obsahuje složku komunikační a slohová výchova. Čerpá 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Jako cizí jazyk se vyučuje jazyk anglický.

Vyučovací předmět **Další cizí jazyk** se vyučuje od 8. ročníku jako druhý cizí jazyk 3 hodiny týdně. Žáci mají možnost volit další cizí jazyk z nabídky: **Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk a Francouzský jazyk.**

Vyučovací předmět **Matematika** je posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Informatika** je posílen 3 hodinami z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Přírodopis** je posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Společenské vědy** integruje výstupy tří vzdělávacích oblastí: **Člověk a společnost** (obor **Výchova k občanství**), **Člověk a zdraví** (obor **Výchova ke zdraví**) a v 8. a 9. ročníku **Člověk a svět práce** (tematický okruh **Svět práce** z oboru **Člověk a svět práce**). Předmět je posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace.

Předmět **Dějepis** je posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace.

Předmět **Tělesná výchova** je posílen v 6. ročníku 1 hodinou z disponibilní časové dotace.

V předmětu **Pracovní činnosti** je realizováno pět tematických okruhů z nabízených sedmi, předmět je posílen jednou hodinou z disponibilní časové dotace.

Volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace (6 hodin) a jsou nabízeny v široké nabídce od 7. ročníku. Žáci si volí předmět podle nabídky pro daný rok a po celý rok je tento předmět povinný. Volitelné předměty jsou zpravidla jednohodinové.

Z celkem nabízených **18 hodin disponibilní časové dotace** je realizováno 6 ve **volitelných předmětech**, 3 v předmětu **Informatika**, 2 hodiny v předmětu **Přírodopis** a **Společenské vědy** a jednou hodinou jsou posíleny předměty **Český jazyk a literatura**, **Matematika**, **Dějepis**, **Tělesná výchova** a **Pracovní činnosti**.

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do obsahů vyučovacích předmětů.

Předmět speciální pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole a přiznaného stupně podpory **Předměty speciálně pedagogické péče**. K realizaci **Předmětů speciální pedagogické péče** jsou využity disponibilní hodiny. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP – viz vyhláška č. 27/2016 Sb.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů **Cizí jazyk** a **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP, a to na základě Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru **Cizí jazyk**. Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona. A to na základě Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole v rámci IVP.

5 Učební osnovy

5.1 Vyučovací předmět Český jazyk

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk je velice úzce propojen s ostatními předměty ve výchovně vzdělávacím procesu. Z tohoto důvodu se cíleně zaměřujeme na čtení s porozuměním, jazykovou gramotnost, kultivovaný psaný a mluvený projev a rozvíjení čtenářských dovedností a návyků se schopností prožitku.

Výuka sestává ze tří navzájem propojených složek – jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, literární výchova.

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se tak stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Komunikační a slohová výchova rozvíjí u žáků vnímání a chápání různých jazykových sdělení, zvyšuje úroveň komunikačních dovedností s cílem co nejlépe se v daných situacích dorozumět. Ve vyšších ročnících je kladen důraz na textovou výstavbu a kompozici textu.

Literární výchova postupně upevňuje a rozvíjí základní čtenářské návyky a schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Prohlubuje dovednost formulovat vlastní názory na přečtené dílo a dochází k obohacování duchovního života žáků.

Předmět český jazyk se vyučuje:

- 1., 2. a 3. ročník – 9 hod. týdně
- 4. ročník – 8 hod. týdně
- 5. ročník – 7 hod. týdně

Výuka probíhá v kmenové třídě.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk

- vnímá různá jazyková sdělení, kultivovaně se vyjadřuje
- směřuje k osvojení spisovné podoby českého jazyka
- zvládá základní jazykové jevy
- uplatňuje logické myšlení
- vyjadřuje se srozumitelně

- prohlubuje čtenářské schopnosti a návyky
- rozvíjí schopnosti tvořivé recepce, interpretace a reprodukce literárního textu
- získává informace
- rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev
- chápe roli v různých komunikačních situacích
- porozumí různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- pochopí záměr autora
- využívá různé zdroje informací

Formy a metody práce:

Frontální vyučování, skupinová práce, některé metody z kritického myšlení, dramatizace, didaktické hry, kvízy a křížovky, využití výtvarných prvků, recitační soutěže, motivační soutěže, návštěvy kulturních představení, problémové úlohy, práce s informacemi, kooperativní činnosti.

Průřezová témata – v předmětu Český jazyk jsou realizována tato průřezová témata MKV, VDO, OSV, MEV naplňují se v tematickém okruhu: VDO – Občanská společnost a škola, MKV – princip sociálního smíru, solidarita, MEV – Vnímání autora mediálních sdělení, Interpret. vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení, OSV – Mezilidské vztahy.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními podle individuálních schopností žáků. Žáci používají vhodně přizpůsobené pracovní materiály a alternativní metody učení. Metody se opírají o zavádění více smyslů do výuky. Upřednostňuje se ústní zkoušení před písemným, umožňuje se tiché čtení, přiměřeně se snižuje množství psaného i čteného textu. Často se mění rytmus práce, náplň, zařazují se oddechové části. Je kladen důraz na porozumění textu při čtení, na systematickou domácí přípravu formou speciálních cvičení, využití počítačových programů. Významnou roli hraje také pozitivní motivace častou pochvalou.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou motivováni diferencováním náročnosti zadaných úloh. Účastní se literárních a recitačních soutěží, připravují dramatická vystoupení pro mladší spolužáky. Řeší problémové úlohy, vedou pracovní skupiny, reprezentují školu v soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky ke zdokonalování čtení a využívání jazyka jako nástroje k ústnímu a písemnému vyjadřování ve škole i běžném životě
- stanovuje a diferencuje dílčí vzdělávací cíle

- učí je využívat spisovnou výslovnost a pravopis a rozšiřovat si slovní zásobu
- vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení
- formuluje smysl a cíl učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- motivuje žáky k využívání výpočetní techniky
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

- vybízí ke správné formulaci otázek
- stanovuje cíl činnosti
- vytváří prostor pro řešení problému za vzájemné spolupráce
- hodnotí pokroky a úspěchy
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k samostatnosti v řešení problémů
- vede žáky k interpretaci uměleckého díla prožitkovou metodou

Kompetence komunikativní

- směřuje ke kultivovanému projevu
- napomáhá žákovi výstižně vyjadřovat své myšlenky i názory, jak v písemném, tak ústním projevu
- ukazuje, jak získané komunikativní dovednosti využívat k vytváření vztahů kolektivu
- učí číst s porozuměním, prezentovat názory a myšlenky
- vede žáky k výstižné argumentaci
- dbá, aby žáci v diskusi brali ohled na druhé (pravidla diskuse)
- motivuje ke kritickému myšlení
- rozvíjí v žácích smysl pro humor

Kompetence sociální a personální

- vytváří příjemnou atmosféru
- seznamuje se základními formami společenského styku
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- motivuje žáky ke spolupráci a sounáležitosti
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

- učí využívat slovníky, encyklopedie, atlasy, pravidla českého pravopisu a
- orientovat se v telefonních seznamech a jízdních řádech
- zvládat komunikaci v různých situacích

- respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- vede k empatii
- seznamuje se s právy a povinnostmi ve škole i mimo ni
- vede žáky k zaujímání občanských a kritických postojů k současné kulturní scéně
- motivuje žáky k návštěvám různých kulturních akcí

Kompetence pracovní

- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- vnímá a aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků
- pracuje s chybou žáka
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vede k samostatnému přístupu k pracovním úkolům
- motivuje k respektování druhých při práci
- vede žáky k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů
- učí žáky vyrovnávat se s úspěchy i neúspěchy

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk**ročník: 1. - 3.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Jazyková výchova rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova odlišuje krátké a dlouhé samohlásky</p> <p>člení slova na hlásky, slabiky</p> <p>porovnává významy slov – slova opačného významu, slova souznačná, podřazená a nadřazená, slova příbuzná</p> <p>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves</p> <p>odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných</p>	<p>sluchově rozlišuje hlásky, mluví souvisle v přiměřeném tempu</p> <p>ovládá psací, malá a velká písmena celé abecedy, zná ji řadí slova podle abecedy chápe syntézu a analýzu slov</p> <p>zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě přiřazuje slova významem podřazená ke slovu nadřazenému vyhledá v textu slova příbuzná</p> <p>rozpozná, určuje a třídí slovní druhy v základním tvaru</p> <p>dokáže určit mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves</p> <p>správně čte a píše předložky se slovy</p> <p>ovládá pravopis měkkých, tvrdých souhlásek</p>	<p>zvuková stránka jazyka – výslovnost, přízvuk, intonace, tempo</p> <p>hláskosloví abeceda</p> <p>význam slova slovní zásoba</p> <p>slovní druhy</p> <p>podstatná jména – rod, číslo, pád slovesa – osoba, číslo, čas</p> <p>předložky</p> <p>tvrdé, měkké souhlásky</p>	<p>Hv – rytimizace</p> <p>encyklopedie slovníky</p> <p>Prv – pojmy ze společnosti lidí a přírodního prostředí</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>souhláskách, párové souhlásky a měkké slabiky ve slovech</p> <p>píše správně velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>Literární výchova plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>seznamuje se s vyjmenovanými slovy, umí je vyjmenovat, v základním tvaru používat uvědoměle používá znalost párových souhlásek rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě,tě,ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>pozná konec a začátek věty následující</p> <p>rozlišuje slova obecná a vlastní zvládá pravopis u jednoslovných zeměpisných názvů</p> <p>pozná druhy vět rozlišuje větu jednoduchou a souvětí</p> <p>využívá získané čtenářské dovednosti a návyky</p> <p>porozumí a orientuje se v textu zachovává při vypravování posloupnost děje využívá četby k vlastnímu poznávání</p>	<p>vyjmenovaná slova</p> <p>párové souhlásky</p> <p>měkké slabiky</p> <p>slovo a věta</p> <p>slova obecná a vlastní</p> <p>druhy vět, interpunkce, melodie spojky, příslovce, zájmena</p> <p>plynulé, výrazné, tiché čtení, předčítání dechová a hlasová cvičení, správná intonace</p> <p>výběr jednoduchých, srozumitelných textů volná reprodukce textu dokončování děje</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>pečlivě vyslovuje a upravuje svou nedbalou výslovnost</p> <p>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>rozdílí vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vypravování</p> <p>Komunikační a slohová výchova porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený text</p> <p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>zvládá základní hygienické návyky se psaním</p>	<p>dokáže dramaticky ztvárnit jednoduchý text recituje jednoduché, rytmické básně</p> <p>vyjadřuje pocity a názory</p> <p>poznává literární druhy a žánry</p> <p>tvoří jednoduché věty a souvětí formuluje otázky a odpovědi čte s porozuměním</p> <p>učí se společenskému styku</p> <p>vypráví a popisuje podle názorných pomůcek, osnovy, obrázků a vlastních prožitků</p> <p>popisuje jednotlivé předměty a činnosti</p> <p>dodržuje základní hygienické návyky a techniku psaní</p>	<p>dětské encyklopedie, besedy, nabídka vhodných knih, mimočítanková četba</p> <p>dramatizace, recitace</p> <p>výtvarné zpracování dokončování děje poslech, přednes – pohádka základní literární pojmy</p> <p>rozvoj slovní zásoby jednoduché texty</p> <p>dopis, přání, pozdrav, telefonický rozhovor</p> <p>slohové útvary – popis, vyprávění nahrazování výrazů řazení vět</p> <p>propojení textu s obrázkem dějová posloupnost</p> <p>správné sezení, uchopení psacího náčiní uvolňovací cviky písmo podle normy</p>	<p>Hv – rytmizace</p> <p>Vv – doprovodná kresba</p> <p>Pč – práce podle pracovních postupů Vv – obrázkové vyprávění</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>píše správné tvary písmen a číslic</p> <p>správně spojuje písmena a slabiky</p> <p>kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>píše správné tvary písmen celé abecedy a číslic</p> <p>píše plynule, úhledně a přiměřeně rychle</p> <p>zvládá sebekontrolu při opisu, přepisu a diktování jednoduchého textu</p> <p>dokáže samostatně napsat krátká sdělení</p>	<p>písmena tiskací, psací číslice arabské, římské</p> <p>předtištěné písanky</p> <p>diakritika</p> <p>žánry písemného projevu</p>	<p>M – numerická řada pojmenování geometrických tvarů</p>

Český jazyk

ročník: 4. - 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Jazyková výchova porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku</p> <p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní stavební dvojici označuje základ věty</p> <p>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p>	<p>třídí a porovnává významy slov</p> <p>chápe pravopis souhláskových skupin na styku předpony nebo přípony a kořene slova</p> <p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a mluvnické kategorie u sloves, u podstatných a přídavných jmen</p> <p>kultivovaně se vyjadřuje a rozvíjí slovní zásobu</p> <p>určí podmět, několikanásobný podmět, přísudek slovesný a přísudek jmenný se sponou</p> <p>rozliší větu jednoduchou a souvětí, používá pravidla interpunkce používá vzorce souvětí</p> <p>přizpůsobuje délku věty či souvětí ve prospěch srozumitelnosti textu</p>	<p>význam slov slova jednoznačná, mnohoznačná antonyma, synonyma, homonyma</p> <p>stavba slova, tvoření slov</p> <p>tvarosloví</p> <p>slova spisovná, nespisovná, slova citově zbarvená</p> <p>skladba věty</p> <p>věta a souvětí</p> <p>spojky, příslovce, zájmena</p>	<p>Př – názvosloví</p> <p>Vv – nonverbální vyjádření</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p> <p>Literární výchova vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p> <p>Komunikační a slohová výchova čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p>	<p>ovládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných</p> <p>zvládá pravidla syntaktického pravopisu</p> <p>vyjadřuje se souvisle a srozumitelně</p> <p>rozvíjí schopnosti tvořivé recepce, interpretace a reprodukce textu</p> <p>určí podle obsahu literární druh a žánr</p> <p>používá vhodnou terminologii</p> <p>prohlubuje čtenářské schopnosti a návyky</p> <p>zaznamenává podstatné informace a reaguje na ně otázkami</p>	<p>vyjmenovaná slova koncovky podstatných, přídavných jmen (měkkých, tvrdých)</p> <p>shoda podmětu s přísudkem</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání čtenářský deník</p> <p>poslech literárních textů vlastní tvorba</p> <p>bajka, pohádka, balada, povídka, lidová slovesnost</p> <p>práce s textem</p> <p>praktické čtení věcné čtení</p> <p>aktivní naslouchání</p>	<p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>VI – pověsti Vv – ilustrace</p> <p>MEV – vnímání autora mediálního sdělení</p> <p>MKV – princip sociálního smíru, solidarita</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<p>posoudí a vhodně doplní neúplná sdělení</p> <p>vybírá z textu podstatné informace</p> <p>vyjadřuje se zdvořile a věcně v běžném společenském styku</p> <p>uvědomuje si vliv reklamy na společnost</p> <p>ovládá základy techniky mluveného projevu</p> <p>respektuje komunikační pravidla pro dané situace</p> <p>napiše obsahově i formálně správně – dopis, přání, inzerát...</p> <p>vyjadřuje se ústně i písemně podle osnovy s časovou posloupností</p> <p>vytvoří samostatně osnovu z textu</p>	<p>naslouchání věcné a praktické</p> <p>čtení vyhledávací</p> <p>komunikativní dovednosti</p> <p>reklama</p> <p>dechová cvičení, tvoření hlasu, výslovnost</p> <p>komunikační žánry</p> <p>žánry písemného projevu</p> <p>vyprávění, popis</p>	<p>VI, PŘ – umění se učit</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>MEV – interpretace vztahu MS a reality MEV – fungování a vliv MS</p> <p>Hv – dechová cvičení</p> <p>MEV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>MEV – stavba mediálních sdělení Vv – comics PČ – práce podle pracovního postupu</p>

5.2 Vyučovací předmět Český jazyk a literatura

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je velice úzce propojen s ostatními předměty ve výchovně vzdělávacím procesu. Z tohoto důvodu se cíleně zaměřujeme na čtení s porozuměním, jazykovou gramotnost, kultivovaný psaný a mluvený projev a rozvíjení čtenářských dovedností a návyků se schopností prožitku.

Výuka sestává ze tří navzájem propojených složek – jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, literární výchova.

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se tak stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Komunikační a slohová výchova rozvíjí u žáků vnímání a chápání různých jazykových sdělení, zvyšuje úroveň komunikačních dovedností s cílem co nejlépe se v daných situacích dorozumět. Ve vyšších ročnících je kladen důraz na textovou výstavbu a kompozici textu.

Literární výchova postupně upevňuje a rozvíjí základní čtenářské návyky a schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Prohlubuje dovednost formulovat vlastní názory na přečtené dílo a dochází k obohacování duchovního života žáků.

Předmět český jazyk a literatura se vyučuje:

- 6. až 9. ročník – 4 hod. týdně
- třídy mohou být na některé hodiny výuky děleny

Výuka probíhá v kmenové třídě, posluchárně nebo v učebně informatiky.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura

- vnímá různá jazyková sdělení, kultivovaně se vyjadřuje
- směřuje k osvojení spisovné podoby českého jazyka
- zvládá základní jazykové jevy
- uplatňuje logické myšlení
- vyjadřuje se srozumitelně
- prohlubuje čtenářské schopnosti a návyky

- rozvíjí schopnosti tvořivé recepce, interpretace a reprodukce literárního textu
- získává informace
- rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev
- chápe roli v různých komunikačních situacích
- porozumí různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- pochopí záměr autora
- využívá různé zdroje informací

Formy a metody práce:

frontální vyučování, skupinová práce, některé metody z kritického myšlení, dramatizace, didaktické hry, kvízy a křížovky, využití výtvarných prvků, výukové programy na PC, recitační soutěže, motivační soutěže, návštěvy kulturních představení, problémové úlohy, práce s informacemi, kooperativní činnosti

Průřezová témata – v předmětu český jazyk je realizováno průřezové téma: MEV naplňuje se v tematickém okruhu.

MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – samostatná prezentace, výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v životě, stavba mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, vnímání autora mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními podle individuálních schopností žáků. Žáci používají vhodně přizpůsobené pracovní materiály a alternativní metody učení. Metody se opírají o zavádění více smyslů do výuky. Upřednostňuje se ústní zkoušení před písemným, umožňuje se tiché čtení, přiměřeně se snižuje množství psaného i čteného textu. Často se mění rytmus práce, náplň, zařazují se oddechové části. Je kladen důraz na porozumění textu při čtení, na systematickou domácí přípravu formou speciálních cvičení, využití počítačových programů. Významnou roli hraje také pozitivní motivace častou pochvalou.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou motivováni diferencováním náročnosti zadaných úloh. Účastní se literárních a recitačních soutěží, připravují dramatická vystoupení pro mladší spolužáky. Řeší problémové úlohy, vedou pracovní skupiny, reprezentují školu v soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky ke zdokonalování čtení a využívání jazyka jako nástroje k ústnímu a písemnému vyjadřování ve škole i v běžném životě
- stanovuje a diferencuje dílčí vzdělávací cíle
- učí je využívat spisovnou výslovnost a pravopis a rozšiřovat si slovní zásobu
- vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení
- formuluje smysl a cíl učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- motivuje žáky k využívání výpočetní techniky
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

- vybízí ke správné formulaci otázek
- stanovuje cíl činnosti
- vytváří prostor pro řešení problému za vzájemné spolupráce
- hodnotí pokroky a úspěchy
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k samostatnosti v řešení problémů
- vede žáky k interpretaci uměleckého díla prožitkovou metodou

Kompetence komunikativní

- směřuje ke kultivovanému projevu
- napomáhá žákovi výstižně vyjadřovat své myšlenky i názory jak v písemném, tak ústním projevu
- ukazuje, jak získané komunikativní dovednosti využívat k vytváření vztahů kolektivu
- učí číst s porozuměním, prezentovat názory a myšlenky
- vede žáky k výstižné argumentaci
- dbá, aby žáci v diskusi brali ohled na druhé (pravidla diskuse)
- motivuje ke kritickému myšlení
- rozvíjí v žácích smysl pro humor

Kompetence sociální a personální

- vytváří příjemnou atmosféru
- seznamuje se základními formami společenského styku
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- motivuje žáky ke spolupráci a sounáležitosti

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

- učí využívat slovníky, encyklopedie, atlasy, pravidla českého pravopisu
- zvládat komunikaci v různých situacích
- respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- vede k empatii
- Seznamuje s právy a povinnostmi ve škole i mimo ni
- vede žáky k zaujímání občanských a kritických postojů k současné kulturní scéně
- motivuje žáky k návštěvám různých kulturních akcí

Kompetence pracovní

- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- vnímá a aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků
- pracuje s chybou žáka
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vede k samostatnému přístupu k pracovním úkolům
- motivuje k respektování druhých při práci
- vede žáky k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů
- učí žáky vyrovnávat se s úspěchy i neúspěchy

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

ročník 6. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Komunikační a slohová výchova odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>dokáže analyzovat text a vytvoří si vlastní názor, podloží jej argumenty obstará si informace v dostupných informačních zdrojích (internet, masmédia, literatura...) samostatně třídí a hodnotí informace argumentací polemizuje s názory konstruktivně reaguje na názory, kritizuje je a vyjadřuje osobní stanoviska</p>	<p>čtení (pozorné, znalost orientačních prvků v textu, věcné, studijní, vyhledávací, kritické a prožitkové)</p>	<p>Inf. – internet Čj a l. – výběr textu</p>
<p>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>spontánně vyjádří vlastní názor dokáže naslouchat partnerovi v dialogu a empaticky zareagovat dodržuje pravidla dialogu doplní získané informace vlastními zkušenostmi posoudí výsledky dialogu</p>	<p>vypravování, dialog, naslouchání – praktické, věcné, kritické</p>	<p>MEV – mediální sdělení (jeho hodnocení), kritické čtení</p>
<p>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu chápe smysl manipulativní komunikace vyjádří pevnost svého názoru rozumí nezáporné roli správné kritiky</p>	<p>reklama, kritika, proslov (i manipulativní)</p>	<p>MEV – reklama</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>vytvoří samostatně reklamní text i kritiku</p> <p>dbá na kulturu projevu a výběr vhodných jazykových prostředků osvětlí zásadní chyby a nedostatky mluveného projevu hovoří klidně, uspořádaně a věcně přiblíží a přiměřeně užívá prostředky nonverbální a paralingvální komunikace</p> <p>používá jazykové prostředky vhodné pro daný slohový útvar a komunikační situaci vysvětlí vztah – spisovný – nespisovný – pejorativní – vulgární rozliší prostředky slohově neutrální a citově zabarvené a dokáže je správně užívat</p> <p>rozumí a přiměřeně nonverbálně komunikuje úspěšně bojuje s trémou</p> <p>otevřeně a zaujatě diskutuje k danému tématu dodržuje pravidla diskuse respektuje názory druhých</p>	<p>kultura jazykového projevu projev, referát</p> <p>mluvený projev (komunikační žánry – připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse, řečnictví)</p> <p>dramatizace</p> <p>diskuse</p>	<p>D – Antika – rétorika</p> <p>MEV – reakce na mediální sdělení v diskusi, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví referát</p> <p>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>věcně argumentuje objektivně analyzuje výsledky diskuse ovládá problematiku řízení diskuse</p> <p>zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu vysvětlí a správně užije pojem odstavec dokáže z výkladového textu vytvořit formou výpisků či výtahu přehledný studijní materiál</p> <p>připraví přehlednou osnovu dle slohového útvaru v praxi využije vědomosti o jednotlivých slohových útvarech dodržuje zákonitosti a užívá správné prostředky daného slohového útvaru píše tvořivě a samostatně</p> <p>kombinuje různé jazykové prostředky prezentuje své postoje a názory v úvahových útvarech píše již dozrálým jazykem a vyvaruje se gramatických chyb reaguje na aktuální témata</p>	<p>výpisky, výtah, strukturovaný životopis, úřední písemnosti</p> <p>vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu vlastní tvořivé psaní (žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, pozvánka, popis, charakteristika)</p> <p>vlastní tvořivé psaní (subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha, reportáž)</p>	<p>MEV – úvahové útvary v médiích, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Jazyková výchova samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	<p>seznámí se s jazykovými příručkami zná pojem heslo a dokáže s ním pracovat používá jazykové příručky k samostatné práci (pravopis, text) srovnává historická a současná hlediska výstavby národního jazyka při práci s jazykovými příručkami</p> <p>vysvětlí pojmy: jazyk národní, jazyk mateřský charakterizuje skupinu slovanských jazyků a správně začlení češtinu rozvrstňuje národní jazyk rozlišuje prvky spisovného jazyka, obecné češtiny a nářečí chápe regionální a společenské rozdíly v užívání jednotlivých složek národního jazyka</p> <p>prezentuje se samostatným, spisovným a věcně správným mluveným projevem správně frázuje souvislou řeč a intonuje rozliší v komunikaci druhy vět podle postoje mluvčího dokáže správně zařadit přízvuk</p>	<p>obecné poučení o jazyce (jazykové příručky)</p> <p>obecné poučení o jazyce (jazyk národní, jazyk mateřský, skupiny jazyků, slovanské jazyky, rozvrstvení národního jazyka, spisovné a nespisovné útvary a prostředky, původ a základy vývoje češtiny)</p> <p>zvuková stránka jazyka (spisovná výslovnost, modulace souvislé řeči, intonace, členění souvislé řeči)</p>	<p>D – historie národního jazyka</p> <p>pravopis v průběhu celého školního roku</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>rozdlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>píše správně a bez problémů podle diktátu doplňuje vynechané části textu odůvodňuje pravopisné jevy, zná zásady českého pravopisu dokáže opravit chybný text uplatňuje své znalosti v tvorbě souvislého písemného projevu</p> <p>rozpozná základní a rozvíjející větné členy, vysvětlí jejich funkce a postavení ve větě objasní rozdíly souvětí podřadného a souřadného určí počet vět v souvětí rozliší věty hlavní a vedlejší rozezná druhy vedlejších vět dokáže pracovat s přímou a nepřímou řečí dodržuje pořádek slov ve větě zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění</p> <p>objektivně zváží možnosti užití různých jazykových prostředků pro specifické komunikační situace vysvětlí pojmy jazyková norma a kultura, jazyková správnost a slohová vhodnost a řídí se jimi při výstavbě textů</p>	<p>pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický)</p> <p>skladba (věta a souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu, větné členy, přímá a nepřímá řeč)</p> <p>jazyková norma, jazyková kultura, slohová vhodnost a jazyková správnost jazykové prostředky ve vztahu ke komunikační situaci</p>	<p>procvičování pravopisu a jazykového rozboru v průběhu celého roku</p> <p>na základě výběru textu</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>Literární výchova uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova rozliší jednotlivé druhy slov z hlediska jejich funkcí a významu v textu</p> <p>určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů dokáže vybrat vhodné prostředky pro danou komunikační situaci ovládá problematiku psaní počátečních písmen u jmen vlastních</p> <p>disponuje odpovídající slovní zásobou rozumí systému obohacování slovní zásoby v češtině samostatně používá přenesená pojmenování v komunikačních situacích pracuje se slovy přejatými a rozumí jejich významu vysvětlí skryté významy frazeologismů</p> <p>čte s porozuměním a po svém zpracovává přečtený text samostatně uvažuje nad smyslem literárního díla objevuje záměr autora hledá hlavní myšlenku díla</p>	<p>tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy, mluvnické kategorie a tvary slov, jména obecná a vlastní)</p> <p>slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, slova přejatá, způsoby tvoření slov)</p> <p>lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky)</p> <p>pohádky</p>	<p>na základě výběru textu</p> <p>pravopis v průběhu celého školního roku</p> <p>Hv – lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje</p> <p>D – křesťanství, Židé, starověké Řecko a Řím</p> <p>Vv – řecké a římské umění</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>určí podle osobitého stylu autora a jazyka literárního díla období jeho vzniku</p> <p>všimá si specifických jazykových prostředků užívaných autorem</p> <p>srovnává dané autorovo dílo s jeho díly jinými a dokáže nalézt shodné znaky</p> <p>vytvoří referát reagující na umělecké dílo</p> <p>připraví a řídí diskusi na dané téma</p> <p>kriticky zhodnotí a doporučí dílo spolužákům</p> <p>samostatně vytváří a poté prezentuje vlastní báseň, bajku nebo pohádku či příběh</p> <p>podílí se na přípravě a nácviu dramatisace vlastní divadelní hry</p> <p>uspořádá besedu nad donesenými exempláři obou druhů literatury</p> <p>vysvětlí klady i zápory obou literatur</p> <p>objasní rozdíly jejich jazykových prostředků</p> <p>srovná autorská hlediska obou literatur a též hlediska vývojová</p>	<p>poezie a próza s tématem Vánoc (bible)</p> <p>řecké eposy, řecké báje a pověsti, římské báje</p> <p>příběhy odvahy a dobrodružství</p> <p>bajky</p> <p>pověsti (české), kroniky</p> <p>balady a romance, literatura doby Karla IV. a husitství</p> <p>cestopisy</p> <p>renesance a humanismus</p>	<p>MEV – výběr literatury, vnímání autora, mediálního sdělení</p> <p>návštěva kulturní události</p> <p>DV – dramatisace</p> <p>Vv, Hv – románské, gotické umění (stav., soch., mal.) + hudba</p> <p>D – Velká Morava, Český stát – Přemyslovci, Lucemburkové</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>zpracuje přehled literárních druhů a žánrů s jejich výraznými představiteli přečte nebo zhlédne některá díla výrazných představitelů žánrů srovná znaky jednotlivých žánrů</p> <p>má přehled o významných představitelích české a světové literatury uvede základní znaky jednotlivých uměleckých směrů porovná rozdílná témata, jazyk i zaměření v jednotlivých historických obdobích vysvětlí specifika shodných období v literatuře české a světové</p> <p>podá srovnávací ukazatele pro různá zpracování – kniha – film – drama vybere jedno dílo klasické literatury, které bylo takto ztvárněno, a po osobní zkušenosti prezentuje konkrétní srovnání</p> <p>dokáže zvolit správný zdroj informací orientuje se v knihovně na internetu vysvětlí postup při návštěvě knihovny</p>	<p>baroko a klasicismus</p> <p>národní obrození a 1. pol. 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci, realismus) a literatura přelomu 19. a 20. století</p> <p>literatura 1. pol. 20. stol. (česká i světová) – meziválečná literatura, odraz války v literatuře (ztracená generace)</p> <p>literatura 2. pol. 20. stol. – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román</p> <p>literatura 1. pol. 20. stol. (česká i světová) – meziválečná literatura, odraz války v literatuře (ztracená generace)</p>	<p>Vv, Hv, D – renesance, humanismus, baroko, klasicismus Sv – humanismus, lidé a válka</p> <p>Čj a I. (sloh) – životopis D – národní obrození, 2. pol. 19. stol. Vv, Hv – umělecké směry 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.</p> <p>MEV – knihy, noviny, ...a národní obrození, dobová úroveň mediálního sdělení</p> <p>v průběhu roku: základy literární teorie, literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...)</p> <p>návštěva knihovny</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>charakterizuje literární směry 20. století</p> <p>dokáže správně zařadit významné představitele české a světové literatury</p> <p>má přehled o kulturním dění</p> <p>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>orientuje se v základních směrech literatury 20. století</p> <p>má přehled o významných představitelích české a světové literatury</p> <p>projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení</p> <p>formuluje vlastní názory na umělecké dílo</p>	<p>literatura 2. pol. 20. stol. – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román</p>	<p>Vv, Hv – umění 20. století Sv – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století</p> <p>v průběhu roku: základy literární teorie, literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...)</p>

5.3 Vyučovací předmět Cizí jazyk

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje od 1. ročníku. Časová dotace činí 1 hodinu týdně pro 1. a 2. ročník a 3 hodiny týdně pro 3. - 9. ročník. Třídy jsou při počtu nad 24 žáků děleny, výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové pracovně.

Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 na druhém stupni podle SERR.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk

- rozvíjí komunikační dovednosti žáků
- podporuje schopnost zorientovat se v jednoduchých životních situacích
- učí přirozeně reagovat v cizím jazyce a porozumět se s cizincem
- seznamuje s reáliemi, historií a tradicemi anglofonních zemí
- učí vnímat a chápat cizojazyčné kultury, jejich postavení a porovnání s naší zemí v evropském a globálním kontextu

Formy a metody práce

Na prvním stupni je tento záměr realizován zařazováním pro děti přirozených výukových forem, zejména her, dramatizací a simulování reálných modelových situací.

V tomto období jsou žáci seznámeni pouze se základní gramatickou strukturou jazyka.

Na 2. stupni přibývají další materiály podporující rozvoj komunikačních dovedností, zejména texty, poslechy a videonahrávky, souběžně je rozvíjena i znalost gramatické a lexikální struktury jazyka.

Průřezová témata – v předmětu Anglický jazyk jsou realizována průřezová témata – MGS – jsme Evropané (na prvním stupni) a MKV – Kulturní diference (na druhém stupni).

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny diference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence) Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace
- vytváří prostředí podporující jazykovou výuku
- jasně stanoví cíl každé činnosti
- pozitivně hodnotí pokrok v učení

Kompetence k řešení problémů

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků (neverbální, IT)

Kompetence sociální a personální

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- umožňuje všem žákům uplatnit své znalosti
- formou her a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi jiných zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk

1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p><u>1. období:</u> Řečové dovednosti: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s</p>	<p>rozumí základním frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích plní běžné pokyny, týkající se činností a pomůcek v hodině či ve škole u neznámých slov odhaduje pravděpodobnou výslovnost</p> <p>v porovnání s obdobnými jevy používá fonetická pravidla jazyka bezpečně identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>sluchem i zrakem rozpozná známé výrazy známé výrazy identifikuje v neznámém textu</p> <p>známé výrazy identifikuje v neznámém mluveném projevu orientuje se v anglické abecedě ke grafické podobě slova přiřadí její</p>	<p>slovní zásoba – věci kolem nás, barvy, zvířata, rodina, kamarádi základní vlastnosti jazykové hry čtení nahlas poslech výslovnost říkanka básnička</p> <p>slovní zásoba pozdravy činnostní pokyny TPR</p> <p>slovní zásoba práce s obrázky tvorba výtvarných projektů čtení doplňkových textů</p> <p>poslech jazykové hry pantomima rozhovory</p>	<p>Prv, Pří – rodina, zvířata, svět kolem nás</p> <p>Vv, PČ - flashcards</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p> <p><u>2. období:</u> Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>podobu zvukovou</p> <p>bezpečně identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů orientuje se v anglické abecedě</p> <p>reaguje na základní pokyny verbálně i neverbálně</p> <p>orientuje se v běžné konverzaci pronášené zřetelně a spisovným jazykem identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>odhadne smysl krátkých zpráv a sdělení s vizuální oporou</p>	<p>slovní zásoba abeceda číslovky základní fráze – pozdravy popis věci, barvy, zvířat</p> <p>přiřazování slov vizuální oporou</p> <p>opisování textu doplňování textu abeceda spelling pravopis</p> <p>slovní zásoba běžné fráze: oslovení, pozdravy souhlas a nesouhlas, omluva, základní větná stavba tematické okruhy: rodina, škola, čas, člověk, volný čas, jídlo, kultura, geografie video – konverzační témata</p> <p>slovní zásoba základy fonetiky výslovnost</p>	<p>M – jednoduché výpočty</p> <p>MKV – kulturní diference MGS – jsme Evropané</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně, a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Mluvení: zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním:</p>	<p>sleduje v textu základní dějovou či smyslovou linii</p> <p>používá fonetická pravidla jazyka uplatňuje při výslovnosti fonetické základy jazyka</p> <p>užívá slovní zásobu z běžných oblastí života užívá základní fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací užívá základní pravidla gramatické a lexikální struktury jazyka</p> <p>komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací tvoří otázku, žádost, výzvu reaguje na otázku, žádost, výzvu u neznámých slov odhaduje pravděpodobnou výslovnost v porovnání s obdobnými jevy</p> <p>opticky rozezná základní slovní zásobu</p>	<p>konverzační idiomy neverbální komunikace – pantomima abeceda, číslovky, intonace slovní a větný přízvuk písničky, dramatizace textů</p> <p>základní gramatické struktury: slovosled množné číslo podstatného jména členy, předložky zájmena zápor, otázka</p> <p>slovní zásoba - tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok, lidské tělo, oblékání, jídlo, nakupování, příroda, počasí rozhovory na známá témata základní větné struktury</p> <p>čtení z časopisů a jiných doplňkových materiálů slovní zásoba</p>	<p>Hv – píseň</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Psaní: napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>rozlišuje základní lexikální strukturu jazyka bezpečně identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>vyhledává konkrétní žádané či předvídatelné informace v textových materiálech přiměřené obtížnosti rozpozná základní dějotvorné informace zopakuje známé fráze a obraty vyhledá a reprodukuje základní informace v textu</p> <p>písemně užívá běžné fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací užívá správně základní pravidla anglického pravopisu jednoduchými větami vyjádří obsah děje nahrazuje výrazy v textu slovy ze stejného tematického celku zná běžný systém členění dvojjazyčného slovníku napíše pohlednici, krátkou zprávu, adresu, osobní údaje - vyplní formulář</p>	<p>čtení článků a časopisů reprodukce textu s vizuální oporou</p> <p>pohádka komiks</p> <p>opisování textu doplňování textu</p> <p>běžné fráze</p> <p>písničky – texty</p> <p>práce se slovníkem dopis, pohled, email, blahopřání, pozvánka, formulář žádost, omluva, návod</p>	<p>Hv – píseň</p>

Anglický jazyk

2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Poslech s porozuměním: rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat</p> <p>Mluvení: zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p>	<p>rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích rozumí jednoduchým popisům událostí a pocitů orientuje se v běžné konverzaci pronášené zřetelně a spisovným jazykem odhadne smysl krátkých zpráv a sdělení s vizuální oporou bezpečně identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů u neznámých slov odhaduje význam rozpozná základní dějotvorné informace</p> <p>užívá slovní zásobu z běžných oblastí života tvoří správně otázku, žádost, výzvu užívá všech dostupných cest k získání informace užívá základní pravidla gramatické a lexikální struktury jazyka uplatňuje při výslovnosti fonetické základy jazyka využívá k dorozumění všech podpůrných dovedností</p>	<p>reprodukce textu video – konverzační témata video – neznámý audio text s vizuální oporou</p> <p>konverzační idiomy práce s písničkami a texty</p> <p>slovní zásoba neverbální komunikace – pantomima běžné fráze: oslovení, pozdravy souhlas a nesouhlas, omluva, otázka prosba, návrh, nabídka, rozkaz, žádost, rada popis věci a události intonace</p> <p>telefonování</p>	<p>MKV – kulturní diference</p> <p>Hv – píseň</p> <p>Sv – komunikace</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Čtení s porozuměním: vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací orientuje se v konverzaci související s reáliemi anglofonních zemí udrží krátkou společenskou konverzaci</p> <p>používá běžné fráze k popisu vlastní osoby, rodiny popíše běžnou situaci či událost ze života</p> <p>jednoduchými větami vyjádří obsah děje (článku, knihy, filmu) s využitím mluvnických jevů uvádí slovní zásobu do souvislostí používá fonetická pravidla jazyka</p> <p>zopakuje známé fráze a obraty vyhledá a reprodukuje základní informace v textu stručně vysvětlí své názory v jednoduchých větách vypráví příběh, zážitek</p> <p>orientuje se bezpečně v anglické abecedě</p>	<p>slovní zásoba běžné fráze TPR rozhovory na známá témata dramatizace textů větné struktury</p> <p>tematické okruhy: rodina, škola, volný čas sport a zdraví počasí a příroda bydlení, kultura, město návyky, móda a nákupy cestování a geografie člověk a společnost povolání, technologie, média pocity a nálady, reálie tvoření slov synonyma, antonyma, homonyma</p> <p>slovní zásoba základní větná stavba zápor otázka čtení z časopisů</p> <p>jazykové hry, čtení nahlas, poslech, práce s obrázky projektová práce</p>	<p>Sv – Svět práce</p> <p>Z – geografie ČR, Evropy, světa D – historie Velké Británie a USA v evropském a světovém kontextu</p> <p>Čj – čtení s porozuměním, vyhledávání informací</p> <p>Vv – ilustrace, reálie, historie</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Psaní: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>opticky rozezná základní slovní zásobu zná běžný systém členění dvojjazyčného slovníku používá nezbytné symboly a slovníkovou terminologii orientuje se ve výkladovém slovníku obrazovém, tematickém i textovém u neznámých slov odhaduje pravděpodobnou výslovnost v porovnání s obdobnými jevy umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v přiměřených textových materiálech</p> <p>rozlišuje základní lexikální strukturu jazyka nahrazuje výrazy v textu sleduje v textu základní dějovou či smyslovou linii</p> <p>pisemně užívá běžné fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací užívá správně základní pravidla anglického pravopisu samostatně vyjadřuje základní pocity a potřeby</p>	<p>výslovnost práce s PC, internet čtení článků a knih</p> <p>mluvnice: podstatné jméno, zájmeno členy sloveso – časy stupňování přídavných jmen příslovce, kvantifikátory předložky a spojení s nimi modální slovesa stavba věty</p> <p>práce se slovníkem – symboly, fonetická abeceda překlad článků, písňových textů opisování a doplňování textu slovní zásoba</p> <p>tvoření slov synonyma, antonyma, homonyma</p>	<p>Inf – základy ITC</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
reaguje na jednoduché písemné sdělení	napíše jednoduchý formální a neformální dopis sestaví krátkou esej o běžných tématech	zpráva dopis recept referát email formální a neformální dopis	Čj – sloh (popis, vypravování, dopis)

5.4 Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Německý jazyk

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vzdělávací předmět: Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Další cizí jazyk – Německý jazyk se vyučuje od 8. ročníku. Časová dotace činí 3 hodinu týdně. Třídy jsou při počtu nad 24 žáků děleny, výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové pracovně.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle SERR.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk

- učí základy gramatiky a konverzačních dovedností
- podporuje schopnost zorientovat se v jednoduchých životních situacích
- učí přirozeně reagovat v cizím jazyce a porozumět se dostupnými komunikačními prostředky s cizincem
- seznamuje s reáliemi, historií a tradicemi německy mluvících zemí
- učí vnímat a chápat cizojazyčné kultury, jejich postavení a porovnání s naší zemí v evropském a globálním kontextu

Formy a metody práce

Tento záměr je realizován zařazováním pro děti přirozených výukových forem, zejména her, dramatizací a simulování reálných modelových situací. Během 8. a 9. ročníku jsou žáci seznámeni se základní gramatickou strukturou jazyka, komunikační dovedností prostřednictvím textů, poslechů, videonahrávek.

Průřezová témata – v předmětu Německý jazyk je realizováno průřezové téma MKV – kulturní diference.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny diference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence). Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace
- pozitivně hodnotí pokrok v učení
- jasně stanoví cíl každé činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní:

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků (neverbální, IT)

Kompetence sociální a personální:

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- umožňuje všem žákům uplatnit své znalosti
- formou her a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské:

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi jiných zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní:

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk – Německý jazyk

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení: se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho</p>	<p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně</p> <p>rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v přiměřených textových materiálech</p> <p>komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací udrží krátkou společenskou konverzaci</p> <p>používá běžné fráze k popisu vlastní osoby, rodiny</p>	<p>Slovní zásoba běžné fráze: oslovení, pozdravy, představení souhlas a nesouhlas, omluva, žádost</p> <p>Slovní zásoba základní větná stavba zápor video – neznámý audio text s vizuální oporou</p> <p>Tematické okruhy: rodina, škola, volný čas, počasí a příroda, bydlení, cestování, jídlo, kultura, sport, svátky</p> <p>Neverbální komunikace – pantomima slovní zásoba</p> <p>Slovní zásoba běžné fráze rozhovory na známá témata</p>	<p>Sv – Svět práce D</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>popíše běžnou situaci či událost ze života užívá základní pravidla gramatické a lexikální struktury jazyka vyžádá jednoduchou informaci samostatně vyjadřuje základní pocity a potřeby</p> <p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata dokáže vyjádřit, že nerozumí v jednoduchých větách vypráví příběh, zážitek rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích</p> <p>opticky rozezná základní slovní zásobu používá fonetická pravidla jazyka s využitím mluvnických jevů uvádí slovní zásobu do souvislostí</p> <p>zná běžný systém členění dvojjazyčného slovníku používá nezbytné symboly a slovníkovou terminologii</p>	<p>dramatizace textů větné struktury</p> <p>Reprodukce textu video – konverzační témata otázka</p> <p>Základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Čtení nahlas poslech slovní zásoba, tvoření slov práce s obrázky výslovnost Slovní zásoba věta jednoduchá tvorba otázky a záporu</p>	<p>Čj – čtení s porozuměním</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Psaní: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>rozpozná základní dějotvorné informace</p> <p>vyhledá a reprodukuje základní informace v textu</p> <p>napiše jednoduchý osobní dopis zopakuje známé fráze a obraty</p> <p>stručně vysvětlí své názory sestaví krátkou esej o běžných tématech</p> <p>písemně užívá běžné fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací užívá slovní zásobu z běžných oblastí života tvoří správně otázku, žádost, výzvu užívá všech dostupných cest k získání informace</p>	<p>pořádek slov ve větě reálie čtení článků, knih a časopisů</p> <p>Doplňování textu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět opisování textu</p> <p>Práce s písničkami a texty práce se slovníkem</p>	

5.5 Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Ruský jazyk

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Ruský jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vzdělávací předmět: Ruský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Další cizí jazyk – Ruský jazyk se vyučuje od 8. ročníku. Časová dotace činí 3 hodinu týdně. Třídy jsou při počtu nad 24 žáků děleny, výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové pracovně.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle SERR.

Vzdělávání v předmětu Ruský jazyk

- učí základy gramatiky a konverzačních dovedností
- podporuje schopnost zorientovat se v jednoduchých životních situacích
- učí přirozeně reagovat v cizím jazyce a porozumět se dostupnými komunikačními prostředky s cizincem
- seznamuje s reáliemi, historií a tradicemi rusky mluvících zemí
- učí vnímat a chápat cizojazyčné kultury, jejich postavení a porovnání s naší zemí v evropském a globálním kontextu

Formy a metody práce

Tento záměr je realizován zařazováním pro děti přirozených výukových forem, zejména her, dramatizací a simulování reálných modelových situací. Během 8. a 9. ročníku jsou žáci seznámeni se základní gramatickou strukturou jazyka, komunikační dovedností prostřednictvím textů, poslechů, videonahrávek.

Průřezová témata – v předmětu Ruský jazyk je realizováno průřezové téma MKV – kulturní diference.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny diference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence). Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace
- pozitivně hodnotí pokrok v učení
- jasně stanoví cíl každé činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní:

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků (neverbální, IT)

Kompetence sociální a personální:

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- umožňuje všem žákům uplatnit své znalosti
- formou her a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské:

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi jiných zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní:

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk – Ruský jazyk

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení: se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho</p>	<p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně</p> <p>rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v přiměřených textových materiálech</p> <p>komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací udrží krátkou společenskou konverzaci</p> <p>používá běžné fráze k popisu vlastní osoby, rodiny</p>	<p>Slovní zásoba běžné fráze: oslovení, pozdravy, představení souhlas a nesouhlas, omluva, žádost</p> <p>Slovní zásoba základní větná stavba zápor video – neznámý audio text s vizuální oporou</p> <p>Tematické okruhy: rodina, škola, volný čas, počasí a příroda, bydlení, cestování, jídlo, kultura, sport, svátky</p> <p>Neverbální komunikace – pantomima slovní zásoba</p> <p>Slovní zásoba běžné fráze rozhovory na známá témata</p>	<p>Sv – Svět práce D</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>popíše běžnou situaci či událost ze života užívá základní pravidla gramatické a lexikální struktury jazyka vyžádá jednoduchou informaci samostatně vyjadřuje základní pocity a potřeby</p> <p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata dokáže vyjádřit, že nerozumí v jednoduchých větách vypráví příběh, zážitek rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích</p> <p>opticky rozezná základní slovní zásobu používá fonetická pravidla jazyka s využitím mluvnických jevů uvádí slovní zásobu do souvislostí</p> <p>zná běžný systém členění dvojjazyčného slovníku používá nezbytné symboly a slovníkovou terminologii</p>	<p>dramatizace textů větné struktury</p> <p>Reprodukce textu video – konverzační témata otázka</p> <p>Základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Čtení nahlas poslech slovní zásoba, tvoření slov práce s obrázky výslovnost Slovní zásoba věta jednoduchá tvorba otázky a záporu</p>	<p>Čj – čtení s porozuměním</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Psaní: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>rozpozná základní dějotvorné informace</p> <p>vyhledá a reprodukuje základní informace v textu</p> <p>napiše jednoduchý osobní dopis zopakuje známé fráze a obraty</p> <p>stručně vysvětlí své názory sestaví krátkou esej o běžných tématech</p> <p>písemně užívá běžné fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací</p> <p>užívá slovní zásobu z běžných oblastí života</p> <p>tvoří správně otázku, žádost, výzvu</p> <p>užívá všech dostupných cest k získání informace</p>	<p>pořádek slov ve větě</p> <p>reálie</p> <p>čtení článků, knih a časopisů</p> <p>Doplňování textu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>opisování textu</p> <p>Práce s písničkami a texty</p> <p>práce se slovníkem</p>	

5.6 Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Španělský jazyk

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Španělský jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vzdělávací předmět: Španělský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Další cizí jazyk – Španělský jazyk se vyučuje od 8. ročníku. Časová dotace činí 3 hodinu týdně. Třídy jsou při počtu nad 24 žáků děleny, výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové pracovně.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle SERR.

Vzdělávání v předmětu Španělský jazyk

- učí základy gramatiky a konverzačních dovedností
- podporuje schopnost zorientovat se v jednoduchých životních situacích
- učí přirozeně reagovat v cizím jazyce a porozumět se dostupnými komunikačními prostředky s cizincem
- seznamuje s reáliemi, historií a tradicemi španělsky mluvících zemí
- učí vnímat a chápat cizojazyčné kultury, jejich postavení a porovnání s naší zemí v evropském a globálním kontextu

Formy a metody práce

Tento záměr je realizován zařazováním pro děti přirozených výukových forem, zejména her, dramatizací a simulování reálných modelových situací. Během 8. a 9. ročníku jsou žáci seznámeni se základní gramatickou strukturou jazyka, komunikační dovedností prostřednictvím textů, poslechů, videonahrávek.

Průřezová témata – v předmětu Španělský jazyk je realizováno průřezové téma MKV – kulturní diference.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny diference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence). Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace
- pozitivně hodnotí pokrok v učení
- jasně stanoví cíl každé činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní:

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků (neverbální, IT)

Kompetence sociální a personální:

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- umožňuje všem žákům uplatnit své znalosti
- formou her a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské:

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi jiných zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní:

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk – Španělský jazyk

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení: se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho</p>	<p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně</p> <p>rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v přiměřených textových materiálech</p> <p>komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací udrží krátkou společenskou konverzaci</p> <p>používá běžné fráze k popisu vlastní osoby, rodiny</p>	<p>Slovní zásoba běžné fráze: oslovení, pozdravy, představení souhlas a nesouhlas, omluva, žádost</p> <p>Slovní zásoba základní větná stavba zápor video – neznámý audio text s vizuální oporou</p> <p>Tematické okruhy: rodina, škola, volný čas, počasí a příroda, bydlení, cestování, jídlo, kultura, sport, svátky</p> <p>Neverbální komunikace – pantomima slovní zásoba</p> <p>Slovní zásoba běžné fráze rozhovory na známá témata</p>	<p>Sv – Svět práce D</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>popíše běžnou situaci či událost ze života užívá základní pravidla gramatické a lexikální struktury jazyka vyžádá jednoduchou informaci samostatně vyjadřuje základní pocity a potřeby</p> <p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata dokáže vyjádřit, že nerozumí v jednoduchých větách vypráví příběh, zážitek rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích</p> <p>opticky rozezná základní slovní zásobu používá fonetická pravidla jazyka s využitím mluvnických jevů uvádí slovní zásobu do souvislostí</p> <p>zná běžný systém členění dvojjazyčného slovníku používá nezbytné symboly a slovníkovou terminologii</p>	<p>dramatizace textů větné struktury</p> <p>Reprodukce textu video – konverzační témata otázka</p> <p>Základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Čtení nahlas poslech slovní zásoba, tvoření slov práce s obrázky výslovnost Slovní zásoba věta jednoduchá tvorba otázky a záporu</p>	<p>Čj – čtení s porozuměním</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Psaní: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>rozpozná základní dějotvorné informace</p> <p>vyhledá a reprodukuje základní informace v textu</p> <p>napíše jednoduchý osobní dopis zopakuje známé fráze a obraty</p> <p>stručně vysvětlí své názory sestaví krátkou esej o běžných tématech</p> <p>písemně užívá běžné fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací</p> <p>užívá slovní zásobu z běžných oblastí života</p> <p>tvoří správně otázku, žádost, výzvu</p> <p>užívá všech dostupných cest k získání informace</p>	<p>pořádek slov ve větě</p> <p>reálie</p> <p>čtení článků, knih a časopisů</p> <p>Doplňování textu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>opisování textu</p> <p>Práce s písničkami a texty</p> <p>práce se slovníkem</p>	

5.7 Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Francouzský jazyk

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk – Francouzský jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vzdělávací předmět: Francouzský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Další cizí jazyk – Francouzský jazyk se vyučuje od 8. ročníku. Časová dotace činí 3 hodinu týdně. Třídy jsou při počtu nad 24 žáků děleny, výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové pracovně.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle SERR.

Vzdělávání v předmětu Francouzský jazyk

- učí základy gramatiky a konverzačních dovedností
- podporuje schopnost zorientovat se v jednoduchých životních situacích
- učí přirozeně reagovat v cizím jazyce a dorozumět se dostupnými komunikačními prostředky s cizincem
- seznamuje s reáliemi, historií a tradicemi francouzsky mluvících zemí
- učí vnímat a chápat cizojazyčné kultury, jejich postavení a porovnání s naší zemí v evropském a globálním kontextu

Formy a metody práce

Tento záměr je realizován zařazováním pro děti přirozených výukových forem, zejména her, dramatizací a simulování reálných modelových situací. Během 8. a 9. ročníku jsou žáci seznámeni se základní gramatickou strukturou jazyka, komunikační dovedností prostřednictvím textů, poslechů, videonahrávek.

Průřezová témata – v předmětu Francouzský jazyk je realizováno průřezové téma MKV – kulturní diference.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny diference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence). Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace
- pozitivně hodnotí pokrok v učení
- jasně stanoví cíl každé činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní:

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků (neverbální, IT)

Kompetence sociální a personální:

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- umožňuje všem žákům uplatnit své znalosti
- formou her a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské:

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi jiných zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní:

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk – Francouzský jazyk

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení: se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho</p>	<p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně</p> <p>rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích identifikuje slovní zásobu z běžných tematických okruhů</p> <p>umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v přiměřených textových materiálech</p> <p>komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací udrží krátkou společenskou konverzaci</p> <p>používá běžné fráze k popisu vlastní osoby, rodiny</p>	<p>Slovní zásoba běžné fráze: oslovení, pozdravy, představení souhlas a nesouhlas, omluva, žádost</p> <p>Slovní zásoba základní větná stavba zápor video – neznámý audio text s vizuální oporou</p> <p>Tematické okruhy: rodina, škola, volný čas, počasí a příroda, bydlení, cestování, jídlo, kultura, sport, svátky</p> <p>Neverbální komunikace – pantomima slovní zásoba</p> <p>Slovní zásoba běžné fráze rozhovory na známá témata</p>	<p>Sv – Svět práce</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>popíše běžnou situaci či událost ze života užívá základní pravidla gramatické a lexikální struktury jazyka vyžádá jednoduchou informaci samostatně vyjadřuje základní pocity a potřeby</p> <p>umí položit a zodpovídat jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata dokáže vyjádřit, že nerozumí v jednoduchých větách vypráví příběh, zážitek rozumí frázím a jednoduchým sdělením v běžných životních situacích</p> <p>opticky rozezná základní slovní zásobu používá fonetická pravidla jazyka s využitím mluvnických jevů uvádí slovní zásobu do souvislostí</p> <p>zná běžný systém členění dvojjazyčného slovníku používá nezbytné symboly a slovníkovou terminologii</p>	<p>dramatizace textů větné struktury</p> <p>Reprodukce textu video – konverzační témata otázka</p> <p>Základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Čtení nahlas poslech slovní zásoba, tvoření slov práce s obrázky</p>	<p>Čj – čtení s porozuměním</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Psaní: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>rozpozná základní dějotvorné informace</p> <p>vyhledá a reprodukuje základní informace v textu</p> <p>napíše jednoduchý osobní dopis zopakuje známé fráze a obraty</p> <p>stručně vysvětlí své názory sestaví krátkou esej o běžných tématech</p> <p>písemně užívá běžné fráze k popisu vlastní osoby, běžných událostí a životních situací užívá slovní zásobu z běžných oblastí života tvoří správně otázku, žádost, výzvu užívá všech dostupných cest k získání informace</p>	<p>výslovnost Slovní zásoba věta jednoduchá tvorba otázky a záporu pořádek slov ve větě reálie čtení článků, knih a časopisů</p> <p>Doplňování textu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět opisování textu</p> <p>Práce s písničkami a texty práce se slovníkem</p>	

5.8 Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje jako volitelný předmět od 7. ročníku. Časová dotace činí 1 hodinu týdně. Předmět využívá možnosti dělení tříd, optimální počet žáků ve skupině je 12–15. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v jazykové pracovně.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk

- posiluje rozvoj komunikačních dovedností žáků
- aplikuje osvojené dovednosti v běžných životních situacích
- seznamuje s praktickým užitím jazyka v aktivní i pasivní formě
- rozvíjí znalosti kultury a reálií anglofonních zemí

Formy a metody práce

Předmět navazuje na znalosti získané ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk, rozvíjí a upevňuje osvojené jazykové dovednosti, uplatňuje tvořivé užití jazyka, aktuálně reaguje na kulturní a společenské dění.

Žáci si rozšiřují slovní zásobu z různých oblastí života, pracují s různými materiály podporujícími rozvoj komunikačních dovedností, zejména s texty, audionahrávkami a videonahrávkami.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny diference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence). Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace

- vytváří prostředí podporující jazykovou výuku

Kompetence k řešení problémů

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků (neverbální, IT)

Kompetence sociální a personální

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- formou her, dramatizací a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi anglofonních zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat</p> <p>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>seznamuje se s novou slovní zásobou v různých souvislostech, odhaduje význam slov z kontextu situací</p> <p>upevňuje a fixuje osvojenou slovní zásobu, aplikuje její užití v různých životních situacích</p> <p>uvádí do praktického užití receptivní i produktivní formu lexikální a gramatické struktury</p> <p>seznamuje se s novou slovní zásobou v různých souvislostech, odhaduje význam slov z kontextu situací</p> <p>poznává blíže geografii, reálie a kulturu anglofonních zemí</p>	<p>Poslech: písničky, dialogy, konverzace, zprávy Poslech s vizuální oporou: videomateriály příslušné jazykové, úrovně, písničky – videoklipy, filmy v pův. znění</p> <p>užitečné fráze a slovní spojení konverzační témata: lidé, přátelé, volnočasové aktivity, sport a hry, jídlo, stravovací zvyklosti, časový rozvrh, umění a věda, důležité životní události</p> <p>čtení: noviny, časopisy, upravené texty podle úrovně, originální texty, samostatné projekty na různá témata: popis obrázku, charakteristika osoby, moje rodina, nakupování, škola a já, povolání – pro a proti, člověk a příroda</p> <p>Velká Británie, USA, Austrálie, Nový Zéland geografie, historie a současnost, vzdělávání, kultura, stravování</p>	<p>Sv – volný čas, životní události, stravovací zvyklosti</p> <p>Z – geografie</p>

5.9 Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v německém jazyce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Konverzace v německém jazyce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku. Časová dotace činí 1 hodinu týdně. Předmět využívá možnosti dělení tříd, optimální počet žáků ve skupině je 12 – 15. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v jazykové pracovně.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk

- posiluje rozvoj komunikačních dovedností žáků
- aplikuje osvojené dovednosti v běžných životních situacích
- seznamuje s praktickým užitím jazyka v aktivní i pasivní formě
- rozvíjí znalosti kultury a reálií německy hovořících zemí

Formy a metody práce

Předmět navazuje na znalosti získané ve vyučovacím předmětu Německý jazyk, rozvíjí a upevňuje osvojené jazykové dovednosti, uplatňuje tvořivé užití jazyka, aktuálně reaguje na kulturní a společenské dění.

Žáci si rozšiřují slovní zásobu z různých oblastí života, pracují zejména s texty, audionahrávkami a videonahrávkami a využívají možnosti internetu.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při výuce jsou zohledněny difference v přijímání dovedností (zraková, zvuková a pohybová inteligence). Žáci jsou podporováni v rozvoji komunikace s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci jsou motivováni ke zvyšování a rozvíjení svých dovedností nadstandardními postupy a rozšiřujícími materiály, které vycházejí z reálných situací a napomáhají k dalšímu dovednostnímu růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- poskytuje žákům dostatek studijních materiálů (textových, poslechových, obrazových) mapujících běžné životní situace
- vytváří prostředí podporující jazykovou výuku

Kompetence k řešení problémů

- zařazuje úkoly, při kterých žáci aktivně využívají získané znalosti a dovednosti
- vytváří modelové situace umožňující různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní

- volbou vhodných metod umožňuje žákům sdělit své pocity (dramatizace, hry)
- využívá k porozumění a vyjadřování všech dostupných komunikačních prostředků včetně neverbálních.

Kompetence sociální a personální

- vytváří pracovní prostředí pro týmovou spolupráci
- formou her, dramatizací a dalších aktivit dává prostor k účasti a seberealizaci všem žákům

Kompetence občanské

- seznamuje s reáliemi, historií, kulturou a tradicemi německy hovořících zemí, porovnává je s vlastními poznatky a zkušenostmi

Kompetence pracovní

- zařazuje do výuky projekty související s rozličnými oblastmi lidské činnosti
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace v německém jazyce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat</p> <p>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>seznamuje se s novou slovní zásobou v různých souvislostech, odhaduje význam slov z kontextu situací</p> <p>upevňuje a fixuje osvojenou slovní zásobu, aplikuje její užití v různých životních situacích</p> <p>uvádí do praktického užití lexikální a gramatické struktury</p> <p>seznamuje se s novou slovní zásobou v různých souvislostech, odhaduje význam slov z kontextu situací</p> <p>poznává blíže geografii, reálie a kulturu německy hovořících zemí</p>	<p>poslech: písničky, dialogy, konverzace</p> <p>poslech s vizuální oporou: videomateriály příslušné jazykové, úrovně, písničky – videoklipy, filmy/seriály v pův. znění</p> <p>užitečné fráze a slovní spojení konverzační témata: lidé, přátelé</p> <p>čtení: upravené texty podle úrovně, originální texty</p> <p>Německo, Švýcarsko, Rakousko- Geografie, vzdělávání, kultura</p>	<p>Sv – volný čas</p> <p>Z – geografie</p>

5.10 Vyučovací předmět Matematika

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je nosným pilířem přírodovědného vzdělávání, prostřednictvím matematických znaků, útvarů a pojmů uvádí žáky do číselných a prostorových vztahů ve skutečnosti, učí je logickému, kritickému a přesnému myšlení a usuzování. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a také přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost a pracovitost. Vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů dalšího studia.

Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem lépe pochopit a osvojit si učivo příbuzných předmětů jako např. Informatika, Člověk a příroda, alternativně také v povinně volitelných předmětech Seminář matematiky a Základy rýsování.

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- číslo a početní operace, číslo a proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- finanční gramotnost
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Předmět matematika se vyučuje v 1. ročníku čtyři hodiny týdně a v 2. - 5. ročníku 5 hodin týdně. V 6. - 9. ročníku čtyři hodiny týdně. Třídy mohou být na některé hodiny výuky děleny. Ve vyučování mohou být využity prvky tandemové/párové výuky.

Výuka předmětu Matematika je realizovaná v kmenových třídách, posluchárně nebo v pracovní informatiky.

Vzdělávání v předmětu matematika učí žáky

- provádět početní úkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky.
- rozvíjet algoritmické a významové porozumění.
- řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, včetně užití procentového počtu a jednoduchého úrokování.
- provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení.
- užívat proměnnou, chápat její význam, řešit rovnice a nerovnice a užívat je při řešení úloh.

- číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy.
- zapsat a graficky znázornit závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti.
- řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci.
- orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic, chápat vztah mezi čísly a body jako základ počítačových znázornění a projektů.
- pojmenovávat, určovat a znázorňovat geometrické útvary
- modelovat reální situace, zkoumat tvary a prostory
- dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů.

Formy a metody práce

V předmětu matematika se uplatňují individuální, hromadné, skupinové, diferencované a problémové organizační formy vyučování. Velký podíl zaujímá na 1. stupni názorné vyučování a praktická cvičení v terénu. Typickým rysem vyučování je samostatné řešení úloh a problémů vyžadujících matematické postupy. Vyučování musí probíhat systémem „zpětné vazby“, založené na tvořivosti každého žáka a reakci učitele, který zobecňuje „objevy“ žáků.

Průřezová témata – v předmětu Matematika jsou realizovaná tato průřezová témata MGS – Evropa a svět nás zajímá, VDO – občan, občanská společnost a stát, EV – základní podmínky života, OSV – kreativita.

Vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

- při práci je uplatňován diferencovaný přístup, podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivce.
- používají se vhodně přizpůsobené pracovní materiály a alternativní metody učení, úlohy vnímají prvotně poslechem, uplatňuje se zásada názornosti.
- při zkoušení jednoduchých úloh převládá ústní forma.
- často je měněn rytmus práce, náplň, jsou zařazovány oddechové části.
- základní učivo se upevňuje soustavným opakováním.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Způsob výuky vychází důsledně z principu individualizace a vnitřní diferenciaci, který specifikuje pedagogicko-organizační úpravy jako:

- diferenciaci náročnosti zadaných úloh
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- vytváření pracovních skupin, kde mohou žáci řešit problém více než jedním řešením
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací, projektů a soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech.
- pomáhá rozvíjet paměť prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním vzorců a algoritmů.
- podněcuje kombinatorické a logické myšlení.
- provádí s žáky rozborů a zápisy slovních úloh
- pracuje s chybou žáka, ukazuje cestu ke správnému řešení
- podporuje abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů.
- vede k vytváření zásob matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a efektivně využívat osvojeného matematického aparátu.
- vybírá a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení.
- vytváří podmínky k poznávání smyslu a cíle učení, hledá způsoby jak je zdokonalit.

Kompetence k řešení problémů

- zadává úlohy, vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí
- samostatně řešit problémy, volí vhodné způsoby řešení, vybízí k uplatnění logických, matematických a empirických postupů.
- kontroluje a ověřuje správnost řešených problémů a vytváří algoritmy
- osvědčených postupů k řešení obdobných problémových situací.
- vyhledává společně s žáky informace vhodné k řešení problémů
- učí žáky rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.

Kompetence komunikativní

- formuluje své myšlenky a názory, vyjadřuje je v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném, grafickém i ústním projevu.
- klade důraz k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu.
- podporuje důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti, při každém kroku řešení vede k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti.
- vede žáky ke kritickému myšlení, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů.

- učí hodnotit svou práci, i práci ostatních, podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.
- hodnotí způsobem, který umožňuje žákům vnímat vlastní úspěch.

Kompetence občanské

- umožňuje respektovat názor druhých lidí.
- učí hodnotit žáky svoji práci a práci ostatních na základě jasných kritérií.
- vede žáky k zodpovědnosti za svoji práci i chování, k uplatnění svých práv a k plnění povinností.
- vede žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy.
- učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.

Kompetence pracovní

- vede žáky k poznávání svých schopností, k jejich rozvíjení a k možnému uplatnění v budoucí profesi.
- vede žáky k používání různých informačních zdrojů k získání potřebných poznatků.
- vyžaduje dokončení zadané práce v požadované kvalitě a v stanoveném termínu.
- pomáhá se orientovat v základních aktivitách potřebných k realizaci podnikatelského záměru, rozvíjí podnikatelské myšlení.

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika**ročník: 1. - 3.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Číslo a početní operace: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru s daným počtem prvků</p> <p>užívá lineární uspořádání; zobrazí čísla na číselné ose</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace</p>	<p>orientuje se v číselné řadě 0–1000 počítá prvky v daném souboru</p> <p>chápe číselnou posloupnost</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti</p> <p>ovládá pamětné a písemné sčítání, odčítání orientuje se v pojmech užívá spoje malé násobilky sestavuje a čte tabulky násobků dělí mimo obor násobilky</p> <p>řeší a vytváří jednoduché typy slovních úloh</p>	<p>číselná osa, přiřazování čísel k bodům peníze, čtvercová síť, tabulky schémata</p> <p>čísla před, za, hned před, hned za sudá, lichá čísla</p> <p>porovnávání čísel zaokrouhlování odhad výsledku řešení rozklad čísel</p> <p>početní výkony s přechodem přes 10 v oboru součin, podíl, součet, rozdíl násobky čísel 0-10 pamětné násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným dělení celku na části, dělení se zbytkem, neúplný podíl</p> <p>úlohy o x-krát více, méně x-krát více, méně závorkové příklady zápis slovních úloh, odpověď</p>	<p>opak. 1. - 3. ročník</p> <p>opak. 1. - 5. ročník Čj – psaní</p> <p>opak. 1. - 3. ročník</p> <p>opak. 1. – 5. ročník</p> <p>pak. 2. - 5. ročník</p> <p>opak. 1. - 5. ročník</p> <p>opak. 3. - 5. ročník opak. 2. – 5. ročník</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p> <p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>Finanční gramotnost odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>popisuje jednoduché závislosti z běžného života</p> <p>pracuje s tabulkou násobků, doplňuje, sestavuje a čte tabulky násobků</p> <p>orientuje se v prostoru a čase převádí základní časové jednotky – minuty, hodiny, dny, týdny, měsíce, roky</p> <p>zkontroluje vrácené peníze, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu</p> <p>ovládá správné pracovní návyky, čistota, přesnost rozlišuje náčrt x rýsování rýsuje dané útvary</p> <p>měří na m, cm, mm</p> <p>rýsuje ve čtvercové síti čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník rýsuje kružnici, zná, průměr, poloměr pozná tvary těles (kvádr, krychle)</p>	<p>Slovní úlohy</p> <p>Tabulky násobků</p> <p>znalost hodin, jednotky času</p> <p>pozná české mince a bankovky odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení</p> <p>práce s pravítkem, trojúhelníkem, bod a krajní body, druhy čar vzájemná poloha přímek průsečík</p> <p>délkové jednotky, vztahy, převody</p> <p>odhad vzdálenosti strana, vrchol, výpočet obvodu rovinného obrazce hrana, stěna, vrchol, délka hrany</p>	<p>začínáme v 2. ročníku</p> <p>EV – základní podmínky života – objem, hmotnost, délka, čas, teplota</p> <p>Prv – mince</p> <p>3. – 5. ročník</p>

Matematika**ročník 4. – 5.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Číslo a početní operace provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>modeluje a určuje část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>vyjádří celek z jeho dané poloviny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p> <p>přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p>	<p>čte, zapisuje a zobrazuje sedmiciferná a větší čísla, orientuje se na číselné ose</p> <p>používá komutativnost, asociativnost ovládá algoritmy početních výkonů</p> <p>zvládá pojem zlomek – přečte, napíše a pojmenuje jeho části, dělí celek na části</p> <p>využívá názorných obrázků k určování zlomku $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$</p> <p>převádí zlomek na desetinné číslo vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života</p>	<p>pamětné a písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 1 000 000</p> <p>zápis čísel v desítkové soustavě číselná osa vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>zlomky – zvládá pojem zlomek- přečte, napíše a pojmenuje jeho části, dělí celek na části</p> <p>tyto početní operace zapisuje řeší a tvoří slovní úlohy k určování poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny k celku</p> <p>desetinná čísla tyto početní operace zapisuje</p> <p>číselná osa, kruhový diagram</p>	<p>4. – 5. ročník</p> <p>2. – 5. ročník</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>porozumí znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p> <p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>Finanční gramotnost na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů</p> <p>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze</p> <p>vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</p>	<p>přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin, setin na číselné ose nebo v kruhovém diagramu</p> <p>nachází reprezentaci záporných čísel v běžném životě přečte, zapíše a porovná celé číslo v rozmezí -100 až 100</p> <p>zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce kontroluje výsledky početních operací</p> <p>řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly</p> <p>vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz porovnává svá přání s finančními možnostmi</p> <p>sestaví jednoduchý rozpočet objasní, jak řešit situaci, kdy příjmy jsou větší (menší) než výdaje na příkladech objasní rizika půjčování peněz uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti</p>	<p>seznámí se se zápornými čísly teploměry číselná osa</p> <p>porovnávání čísel, zaokrouhlování, odhad výsledku, kontrola výpočtu</p> <p>úlohy o x více, méně o x krát více, méně závorkové příklady zápis slovních úloh a odpověď úlohy o dvou neznámých</p> <p>hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, bankovníctví příjmy a výdaje domácnosti</p> <p>rozpočet domácnosti úspory půjčky</p>	<p>VDO – Občan, občan. společnost, stát MGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) užívá jednoduché konstrukce</p> <p>sčítá a odčítá graficky úsečky určí délku lomené čáry</p> <p>určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží</p> <p>hotovostní a bezhotovostní forma peněz</p> <p>sestavuje sloupkový diagram, jednoduché grafy v soustavě souřadnic</p> <p>sestrojuje základní rovinné útvary řeší jednoduché konstrukční úlohy zdokonaluje správné pracovní návyky a zásady rýsování</p> <p>vyjádří grafický součet a rozdíl úsečky</p> <p>určuje obvody rovinných útvarů, převádí délkové jednotky</p> <p>ovládá práci s pravítkem, trojúhelníkem s ryskou a kružítkem</p> <p>určuje obsahy rovinných útvarů, počítá praktické slovní úlohy určuje obsah prostorových těles (kvádr, krychle)</p>	<p>uvede příklad využití platební karty motivační hry</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>rovinné útvary konstrukční úlohy práce s trojúhelníkem s ryskou a kružítkem</p> <p>grafický součet a rozdíl úsečky</p> <p>převod jednotek</p> <p>rovnoběžky, kolmice</p> <p>převody jednotek</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché rovinné souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>určuje osu souměrnosti překládáním papíru, zmenšuje a zvětšuje jednoduché útvary pomocí čtvercové sítě</p> <p>řeší úlohy problémových situací pomocí logického úsudku</p>	<p>výpočet obsahu kvádru, krychle pomocí sčítání obsahů podstav a stěn čtvercová síť</p> <p>nestandardní aplikační úlohy</p> <p>prostorová představivost práce v terénu</p>	

Matematika

2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Číslo a proměnná provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zapiše záporné a kladné číslo, znázorní je na číselné ose zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností převede zlomek na základní tvar, porovná zlomky zjistí společného jmenovatele provádí početní operace se zlomky upraví smíšené číslo na zlomek převede zlomek na desetinné číslo a naopak upraví složený zlomek, Pythagorova věta – algebraický význam</p> <p>určí mocniny s přirozeným mocnitelem provádí základní početní operace s mocninami</p>	<p>celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa -početní operace s celými čísly -zaokrouhlování</p> <p>desetinná čísla - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo -početní operace s desetinnými čísly -zaokrouhlování</p> <p>Zlomky -pojem zlomku -kmenové zlomky -znázornění zlomku na číselné ose -krácení zlomků, porovnávání zlomků -početní operace se zlomky (sčítání, odečítání, dělení a násobení) -smíšené číslo, složený zlomek -zlomky a desetinná čísla</p> <p>mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - Pythagorova věta</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>řeší aplikační úlohy na procenta</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<p>rozezná prvočíslo a číslo složené provede rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel</p> <p>rozezná čísla soudělná a nesoudělná, znaky dělitelnosti určí největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek</p> <p>porovná dvě veličiny poměrem provede zvětšení (zmenšení) dané hodnoty v daném poměru, určí dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map</p> <p>řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky</p> <p>řeší úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku</p> <p>řeší jednoduché příklady na výpočet úroků</p> <p>určí hodnotu daného číselného výrazu</p> <p>zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými</p> <p>provede sčítání a odčítání výrazů vypočítá součin mnohočlenů</p> <p>provede rozklad na součin pomocí vytýkání a vzorců</p> <p>provádí základní početní operace s lomenými výrazy</p> <p>řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav</p>	<p>dělitelnost přirozených čísel</p> <p>- prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti, slovní úlohy</p> <p>poměr</p> <p>- měřítko, úměra, trojčlenka</p> <p>procenta</p> <p>- procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování</p> <p>výrazy</p> <p>- číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p> <p>- rozklad na součin pomocí vytýkání a vzorců</p> <p>-základní početní operace s lomenými výrazy</p>	<p>Z – geografická kartografie a topografie, měřítko, diagramy, grafy</p> <p>F – výpočet neznámé z definičních vztahů a vzorců</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat</p> <p>určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů;</p>	<p>vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce</p> <p>řeší soustavu lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <p>provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky vypočítá aritmetický průměr interpretuje a sestrojuje různé diagramy a grafy</p> <p>sestrojí graf přímé (nepřímé) úměrnosti sestrojí graf lineární funkce užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe</p> <p>pojmenovává a třídí rovinné útvary určí vlastnosti jednotlivých rovinných útvarů</p>	<p>rovnice - lineární rovnice, ekvivalentní úpravy, - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí rovnic a soustavy rovnic</p> <p>závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr</p> <p>funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost a nepřímá úměrnost, lineární funkce</p> <p>rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné</p>	<p>F – pohyby těles (rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb)</p> <p>Inf - tabulkový procesor „ MS Excel“ (tvorba tabulky, funkce a grafy)</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>F – optika (šíření, odraz a lom světla)</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p>	<p>rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků (rovnoběžník, lichoběžník) popíše a třídí trojúhelníky zapiše trojúhelníkovou nerovnost</p> <p>určí velikost úhlů pomocí úhloměru a výpočtem rozezná vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly rozezná úhel přímý, ostrý, pravý a tupý</p> <p>řeší úlohy z praxe pomocí výpočtu obvodu a obsahu základních rovinných útvarů řeší úlohy vedoucí k využití Pythagorovy vety</p> <p>sestrojí osu úsečky, osu úhlů, rovnoběžky s danou přímkou sestrojí kružnici daného poloměru, tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice užívá Thaletovu větu určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, a vzájemnou polohu dvou kružnic</p>	<p>mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost</p> <p>metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta</p> <p>konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), - konstrukce základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník)</p>	<p>F – výpočet tlaku (závislost tlaku a tlakové síly působící na danou plochu)</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<p>načrtne a sestrojí rovinné útvary podle zadání, trojúhelník (sss; sus; usu), lichoběžník a rovnoběžník sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku</p> <p>užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>sestrojí obraz útvaru osově a středově souměrného určí osu osově souměrného rovinného obrazce určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce</p> <p>určí základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti sestrojí síť a obraz těles (kvádr, krychle, válec, jehlan, kužel, hranol)</p> <p>vypočítá povrch a objem těles</p>	<p>- věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>- osová souměrnost, středová souměrnost, osově a středově souměrné rovinné obrazce</p> <p>prostorové útvary - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol - výpočet objemu a povrchu základních těles (krychle, kvádr, rotační válec a kužel, hranol, koule, jehlan)</p>	<p>F – měření fyzikálních veličin (délka, objem...)</p> <p>F – výpočet hustoty</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>řeší aplikační geometrické úlohy</p> <p>řeší logické úlohy a hlavolamy aplikuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí dokazuje jednoduché tvrzení a vyvozuje logické závěry z daných předpokladů</p> <p>řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost</p>	<p>číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy</p>	

5.11 Vyučovací předmět Seminář matematiky

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Seminář matematiky

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Seminář matematiky navazuje na poznatky, které žáci získali na hodinách Matematiky a dál je rozvíjí.

Předmět Seminář matematiky se vyučuje jako povinně volitelný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Seminář matematiky

Učitel zadává žákům náročnější problémové úlohy, rébusy a hlavolamy

- ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost.
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok.
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- od žáků vyžaduje dodržování pravidel (dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu).

Formy a metody práce

V předmětu Seminář z matematiky se uplatňují individuální, skupinové, diferencované a problémové organizační formy vyučování.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- při práci je uplatňován diferencovaný přístup, podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivce
- při zkoušení jednoduchých úloh převládá ústní forma

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

- při práci s talentovanými žáky lze aplikovat i řešení složitějších úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací, projektů a soutěží

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku
- vytváří podmínky k poznávání smyslu a cílů učení, hledá způsoby, jak je zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- seznámí se s netradičními úlohami a jejich řešením
- učí samostatně řešit problémy, volí vhodné způsoby řešení
- je veden k hledání různých cest k vyřešení úkolu

Kompetence komunikativní

- učí se systematičnosti, srozumitelnosti, zápisu v písemné komunikaci
- klade důraz k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- podporuje důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti, při každém kroku řešení vede k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- přispívá k vytváření pozitivní atmosféry
- vede žáky ke spolupráci, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

- vede žáky k zodpovědnosti za svoji práci i chování, k uplatnění svých práv a k plnění povinností
- umožňuje respektovat názor druhých lidí

Kompetence pracovní

- vede žáky k poznávání svých schopností, k jejich rozvíjení a k možnému uplatnění v budoucí profesi

5.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář matematiky

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat</p>	<p>určí třetí mocninu a odmocninu určí mocninu se záporným mocnitelem</p> <p>provádí početní operace s výrazy (úprava složitějších výrazů) prokazuje dovednosti při sčítání a odčítání, násobení a dělení lomených výrazů řeší náročnější lineární rovnice a nerovnice)</p> <p>vypočítá oblouk kružnice, kruhovou výseč</p> <p>rozliší základní pojmy z pravděpodobnosti</p>	<p>mocniny a odmocniny - třetí mocnina a odmocnina</p> <p>výrazy - početní operace s výrazy, užití vzorců, rozklad výrazů na součin činitelů -lomené výrazy a početní operace s nimi</p> <p>rovnice - lineární nerovnice, náročnější slovní úlohy</p> <p>kruh, kružnice - oblouk kružnice a jeho délka, kruhová výseč a její velikost, složitější slovní úlohy</p> <p>základy statistiky - základní pojmy z pravděpodobnosti, náhodní jev, pravděpodobnost náhodného jevu</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>řeší složitější konstrukční úlohy</p>	<p>konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis postupu řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky, diskuse počtu řešení - složitější konstrukční úlohy 	

5.12 Vyučovací předmět Základy rýsování

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Základy rýsování

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Základy rýsování

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Základy rýsování navazuje na poznatky, které žáci získali na hodinách Matematiky v kapitolách věnovaných geometrii a konstrukčním úlohám.

Předmět Základy rýsování se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku po 1 hodině týdně.

Vzdělávání v předmětu Základy rýsování

- umožňuje získat základy rýsovacích dovedností, technického kreslení potřebné nejen pro další studium, ale především pro praktický život.
- žáci by se měli naučit používat pomůcky a materiály pro rýsování, rýsovat tužkou (vyhotovit matici), resp. tuší (vyhotovit kopii na pauzovací papír), používat šablony a popisovat technickým písmem.
- naučí žáky zobrazovat tělesa do roviny a opačně, modelovat tělesa ze zadaných obrazů.

Formy a metody práce

V předmětu základy rýsování se uplatňují individuální, diferencované a problémové organizační formy vyučování. V předmětu je realizováno průřezové téma OSV.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

- při práci je uplatňován diferencovaný přístup, podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivce
- používají se vhodně přizpůsobené pracovní materiály a alternativní metody učení

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

- při práci s žáky lze aplikovat i řešení složitějších úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjí prostorovou představivost žáků
- podněcuje logické myšlení

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení zadaných úloh

Kompetence komunikativní

- formuluje své myšlenky v písemné i grafické formě

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k přesnosti, pečlivosti, systematičnosti a vytrvalosti
- učí hodnotit svou práci i práci ostatních, podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry

Kompetence občanské

- učí hodnotit žáky svoji práci a práci ostatních na základě jasných kritérií
- vede žáky k zodpovědnosti za svoji práci

Kompetence pracovní

- vede žáky k poznání svých schopností, k jejich rozvíjení a možnému uplatnění v budoucí profesi
- vyžaduje dokončení zadané práce v požadované kvalitě a v stanoveném termínu

5.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Základy rýsování

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>načrtne a sestrojí rovinné útvary načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<p>rozliší a narýsuje různé druhy čar používá technické písmo (s užitím šablony i od ruky)</p> <p>zobrazí krychli, kvádr, hranol, jehlan, válec do roviny určí a modeluje tělesa podle zadaných dvou nebo tří sdružených průmětů</p> <p>vytváří jednoduché technické výkresy</p>	<p>základy rýsování - druhy čar, technické písmo, kótování, rýsování rovnoběžek, kolmic, obdélníků, čtverců a pravidelných mnohoúhelníků</p> <p>zobrazování prostorových útvarů do roviny – promítání - volné rovnoběžné promítání - pravouhlé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny - pravouhlé promítání na tři vzájemně kolmé průmětny (nárýs, bokorys, půdorys)</p> <p>technické výkresy - druhy a formáty technických výkresů - měřítko zobrazení</p>	

5.13 Vyučovací předmět Informatika

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se vyučuje jako samostatný povinný předmět v 5. - 9. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka probíhá v pracovních informatiky. V závislosti na počtu žáků mohou být třídy dělené na skupiny.

Vzdělávání v předmětu Informatika

- učí samostatně získávat, zpracovávat a analyzovat informace z různých informačních zdrojů
- vede k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti
- učí a rozvíjí základní dovednosti práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací
- učí prakticky zvládat základní formy prezentace informací formou počítačových prezentací a webových stránek
- vytváří základní komunikační návyky pro předávání informací a souborů elektronickou poštou
- vede k zodpovědnému přístupu k softwarovému vlastnictví a k respektování ochrany autorských práv
- pomáhá v orientaci v softwarových i hardwarových produktech
- motivuje zájem o moderní počítačové technologie

Formy a metody práce:

- praktická výuka na počítačích
- problémové vyučování
- frontální vyučování, práce ve dvojicích i samostatná práce
- práce s výukovými programy

Předmět Informatika je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost a Matematika a její aplikace. Dále také s povinně volitelným předmětem Digitální fotografie a Digitální grafika.

Průřezové téma – v předmětu Informatika je realizováno průřezové téma MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je přistupováno diferencovaně. Žáci mohou ve větší míře využívat alternativní možnosti získávání, zpracovávání i odevzdávání vstupů i výstupů své činnosti, je uplatňována metoda většího rozfázování učiva.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným a mimořádně nadaným žákům umožňuje diferencovaná výuka možnost volby náročnějších úloh, použití autodidaktické metody práce při získávání dalších znalostí a vědomostí, které jsou nad rámec základního učiva, případně zapojení nadaných a mimořádně nadaných žáků do rozsáhlejších prací a projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vede k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání vede k využívání zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, použití nápovědy u jednotlivých programů, literatury apod.
- vyžaduje užívání termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- vede k zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vede nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- dbá na dodržování vžitých konvencí a pravidel

Kompetence sociální a personální

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- přizývá žáky k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede k ohleduplnosti a taktu, učí chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, nepoužívání nelegálního SW, žáci si chrání své heslo...)
- při zpracovávání informací vede ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- nabádá k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika

ročník 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Základy práce s počítačem využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p> <p>respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady</p> <p>chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p> <p>Vyhledávání informací a komunikace při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</p>	<p>ovládá operační systém Microsoft Windows a jeho základní funkce</p> <p>rozumí pojmu hardware a software pracuje s výukovými programy seznamuje se se zásadami bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</p> <p>seznamuje se s nebezpečím softwarového pirátství</p> <p>seznamuje se s vyhledávacími atributy internetu</p>	<p>Operační systém Microsoft Windows – zapnutí, vypnutí počítače, přihlášení se do sítě práce s myší – klik, dvojklik, uchopení, tažení práce s klávesnicí – části klávesnice, orientace na klávesnici popis počítače a přídatných zařízení</p> <p>multimediální využití počítače</p> <p>zásady bezpečnosti práce</p> <p>softwarové pirátství internet, viry</p> <p>webové prohlížeče</p>	<p>výukové programy vyučovaných předmětů</p> <p>Př – ochrana zdraví a zásady bezpečnosti</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Čj – komunikační dovednosti</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</p> <p>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p> <p>Zpracování a využití informací pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</p>	<p>seznamuje se s metodami a nástroji vyhledávání informací</p> <p>seznamuje se se základními způsoby komunikace</p> <p>píše krátký text ve Wordu upravuje vlastnosti písma a odstavce</p> <p>vkládá obrázek pracuje v programu Malování</p>	<p>e-mail</p> <p>textový editor Word uložení a otevření souboru označení části textu psaní s diakritikou oprava textu jednoduchá tabulka</p> <p>kopírování vložení obrázku</p>	<p>VI – encyklopedie Př – encyklopedie</p> <p>Čj – sloh – dopis</p> <p>Čj – úprava textu</p> <p>Vv – práce s obrázkem</p>

Informatika

ročník 6. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Vyhledávání informací a komunikace ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p> <p>Zpracování a využití informací ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými procesory a využívá vhodných aplikací uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>má představu o procesu vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informačních zdrojů ve společnosti ví, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace</p> <p>ví, kde jsou uloženy zdroje informací v klasické i digitální podobě, potřebné informace si umí obstarat</p> <p>respektuje zásady intelektuálního vlastnictví a autorského práva</p> <p>zná rizika práce s počítačem a ví, na koho se obrátit v případě závady počítače založí a spravuje si vlastní adresář charakterizuje důležité funkce základních součástí počítače a jeho přídatných zařízení ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení</p>	<p>Základní pojmy z informatiky: Vývojové trendy informačních technologií</p> <p>Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Internet</p> <p>Ochrana práv k duševnímu: vlastnictví, copyright, informační etika</p> <p>Základy práce s počítačem: Základní uživatelské dovednosti Základní znalosti o struktuře a ovládání počítače a jeho přídatných zařízeních Péče o počítač, zásady hygieny práce s počítačem Historie výpočetní techniky Operační systém, správce souborů</p>	<p>MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Sv – vlastnictví Pč – majetek</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
	<p>ovládá základy práce s operačním systémem rozumí organizaci informací na paměťovém médiu zná rozdíly, výhody a nevýhody různých paměťových médií zná jednotky paměti a jejich jednotky používá systém nápověd a kontextových menu používá antivirové programy</p> <p>vytvoří a upraví obrázek v grafickém editoru</p> <p>v textovém editoru napíše, edituje, uloží a znovu vyhledá text aplikuje základní typografická pravidla vkládá do textu další objekty – obrázky, rovnice, symboly integruje do textu stažené informace z jiných zdrojů</p> <p>rozvíjí základní dovednosti práce s digitální fototechnikou prakticky ovládá základy práce při pořizování, zpracování, prezentování a publikování fotografických děl</p>	<p>Viry a antivirové programy</p> <p>Vytváření a zpracování informací pomocí počítačových aplikací: Základní funkce grafického editoru Bitmapová a vektorová grafika Tvorba zpracování obrázku Standardní funkce textového editoru Zápis, úprava a tisk jednoduchého dokumentu Základní typografická pravidla</p> <p>Základy pořizování a zpracování digitálních fotografií: Základy kompozice a expozice Rozlišení dpi Úpravy fotografií ve fotoeditoru</p>	<p>Vv – kompozice</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
	<p>orientuje se v softwarových i hardwarových produktech v oblasti digitální fotografie pořizuje a zpracovává fotografické práce</p> <p>vytvoří tabulku a graf v tabulkovém kalkulátoru a provádí v něm jednoduché matematické a statistické výpočty využívá výukové a aplikační programy při řešení učebních problémů a úkolů prezentuje výsledky své činnosti odpovídajícím způsobem</p> <p>orientuje se na www stránce a dovede získat z jejího menu nabízené informace vysvětlí funkci a úlohu počítačové sítě využívá elektronickou poštu vyhledá informační zdroj na internetu a zvolí k tomu vhodný vyhledávací nástroj se získanými informacemi pracuje s ohledem na respektování autorství ověřuje důvěryhodnost získaných informací</p>	<p>Standardní funkce tabulkového kalkulátoru Vkládání dat a editace buňky Úprava tabulky Tvorba grafu Využití multimédií Prezentace výsledků své činnosti</p> <p>Počítačové sítě a internet: Základy práce v síti Vyhledávání na internetu</p> <p>Elektronická pošta</p>	<p>M, F – tabulky</p> <p>Čj a I. - dopis</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
	dokáže čelit různým bezpečnostním nástrahám internetu a počítačových sítí tvoří jednoduché www stránky pomocí vhodného editoru		

Přístupy k obsahu a organizaci výuky:

Ročníkové plány obsahují minimum teoretického učiva. Při výuce všech žáků se klade důraz na praktickou činnost na počítači, ta je zároveň stěžejním zdrojem při získávání podkladů pro hodnocení žáků. Dovednosti v používání jednotlivých programů a počítačových aplikací žáci aplikují v hodinách informatiky přímo při řešení konkrétních úloh a projektů zadávaných v ostatních výukových předmětech 2. stupně. Zde je nutná maximální mezipředmětová spolupráce mezi jednotlivými vyučujícími

Posloupnost probíraného učiva není závazná.

5.14 Vyučovací předmět Digitální fotografie

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Digitální fotografie

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Digitální fotografie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět digitální fotografie se vyučuje jako povinně volitelný předmět v 8. a 9. ročníku po jedné hodině v rámci povinně volitelných předmětů. Výuka probíhá v pracovních informatiky. V závislosti na počtu žáků mohou být třídy dělené na skupiny.

Vzdělávání v předmětu Digitální fotografie

- učí a rozvíjí základní dovednosti práce s digitální fototechnikou
- učí prakticky ovládat základy práce při pořizování, zpracování, prezentování a publikování fotografických děl
- pomáhá v orientaci v softwarových i hardwarových produktech v oblasti digitální fotografie
- vede k tvořivému a uměleckému přístupu při pořizování a zpracování fotografických prací

Formy a metody práce:

- praktická výuka na počítačích a digitálních fotoaparátech

Předmět Digitální fotografie je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a Umění a kultura.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je přistupováno diferencovaně. Žáci mohou ve větší míře využívat alternativní možnosti získávání, zpracovávání i odevzdávání vstupů i výstupů své činnosti, je uplatňována metoda většího rozfázování učiva.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným a mimořádně nadaným žákům umožňuje diferencovaná výuka možnost volby náročnějších úloh, použití autodidaktické metody práce při získávání dalších znalostí a vědomostí, které jsou nad rámec základního učiva, případně zapojení nadaných a mimořádně nadaných žáků do rozsáhlejších prací a projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vede k samostatnému objevování možností využití a zpracování digitální fotografie

Kompetence k řešení problémů

- vede k tvořivému přístupu při řešení problémů, učí chápat, že v životě se při práci s těmito technologiemi budou žáci často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vede nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotazování do konce

Kompetence komunikativní

- učí pro komunikaci na dálku a přenos výsledků práce využívat vhodné technologie
- dbá na dodržování vžitých konvencí a pravidel

Kompetence sociální a personální

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- přizývá žáky k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede k ohleduplnosti a taktu, učí chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- vede k chápání různého uměleckého pojetí

Kompetence občanské

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony
- vyžaduje dodržování a respektování autorských práv

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- nabádá k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Digitální fotografie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>pořizuje kvalitní digitální fotografie</p> <p>ovládá digitální techniku určenou k fotografování</p> <p>zpracovává výsledky své práce odpovídajícím software</p>	<p>aplikuje základy kompozice při pořizování svých snímků</p> <p>ovládá základní funkce svého fotoaparátu</p> <p>efektivně používá časy a clony k dosažení požadovaného cíle</p> <p>rozumí principu pořizování snímků srovná klady a zápory obou technologií</p> <p>registruje rozdíly v poměrech stran 3:4 versus 2:3 v analogové a digitální technologii</p> <p>orientuje se v přístrojích, značkách, cenách</p> <p>rozumí zásadám různého dobíjení akumulátorových baterií</p> <p>aplikuje znalost pojmu dpi a rozlišení</p> <p>ovládá základní funkce photoshopu</p> <p>použití photoshopu v předtiskové úpravě fotek</p>	<p>Základy kompozice: zlatý řez, kontrast, rámování, linie, umístění pohybujících se objektů</p> <p>základy ovládání digitálních fotoaparátů</p> <p>Základy expozice: časy a clony, poloautomatické režimy, hloubka ostrosti</p> <p>použití různých režimů blesku</p> <p>rozdíly mezi analogovým a digitálním zpracováním fotek</p> <p>Výstupy: různé formáty, jejich klady a zápory</p> <p>komprimace</p> <p>vhodná rozlišení</p> <p>úpravy fotografií v grafických editorech</p>	<p>Vv – kompozice</p> <p>F – optika</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>prezentuje výsledky své práce</p>	<p>ovládá pokročilé funkce photoshopu: duplex, výběr, práce s vrstvami, import textu, tvorba panoramat, převody do režimu grayscale vytváří fotoalba příslušným software dokáže publikovat výsledky své práce na webu zná možnosti a úskalí fotoalb při zpracování digitálních fotografií</p> <p>umí ze svých fotografií vytvořit prezentaci v prezentačním programu a slideshow v programu na tvorbu slideshow</p>	<p>pokročilé funkce photoshopu</p> <p>Archivace a publikace</p>	

5.15 Vyučovací předmět Digitální grafika

5.15.1 Charakteristika a obsah vyučovacího předmětu Digitální grafika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Digitální grafika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět digitální fotografie se vyučuje jako povinně volitelný předmět v 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Vzdělávání v předmětu digitální grafika

- učí a rozvíjí základní dovednosti práce s rastrovou grafikou
- učí prakticky ovládat základy práce v oblasti grafického designu a počítačové grafiky
- pomáhá v orientaci v softwarových produktech v oblasti digitální grafiky
- vede k tvořivému a uměleckému přístupu při tvorbě digitálních grafických děl

Formy a metody práce:

praktická výuka na počítačích

Předmět digitální grafika je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a Umění a kultura.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

K žákům se speciálními poruchami učení je přístupováno diferencovaně. Žáci mohou ve větší míře využívat alternativní možnosti získávání, zpracovávání i odevzdávání vstupů i výstupů své činnosti, je uplatňována metoda většího rozfázování učiva.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným a mimořádně nadaným žákům umožňuje diferencovaná výuka možnost volby náročnějších úloh, použití autodidaktické metody práce při získávání dalších znalostí a vědomostí, které jsou nad rámec základního učiva, případně zapojení nadaných a mimořádně nadaných žáků do rozsáhlejších prací a projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vede k samostatnému objevování možností využití a zpracování digitální grafiky

Kompetence k řešení problémů

- vede k tvořivému přístupu při řešení problémů, učí chápat, že v životě se při práci s těmito technologiemi budou žáci často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – vede nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotážení do konce

Kompetence komunikativní

- učí pro komunikaci na dálku a přenos výsledků práce využívat vhodné technologie
- dbá na dodržování vžitých konvencí a pravidel

Kompetence sociální a personální

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- umožňuje žákům vlastní hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede k ohleduplnosti a taktu, učí chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- vede k chápání různého uměleckého pojetí

Kompetence občanské

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony
- vyžaduje dodržování a respektování autorských práv

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- nabádá k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Digitální grafika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>pracovává a tvoří digitální grafické práce a jejich součásti odpovídajícím software</p> <p>prezentuje výsledky své práce</p>	<p>aplikuje základy kompozice při zpracování svých grafických dokumentů</p> <p>ovládá základní i pokročilé funkce sw na zpracování rastrové grafiky</p> <p>efektivně používá příslušné sw nástroje k dosažení požadovaného cíle</p> <p>ovládá pokročilé funkce grafického sw: duplex, výběr, práce s vrstvami, import textu, tvorba panoramat, koláže, retuše, klonování, maskování</p> <p>dbá na kvalitu typografického a estetického zpracování</p> <p>dokáže publikovat výsledky své práce na webu</p>	<p>Základy kompozice: zlatý řez, kontrast, rámování, linie, umístění pohybujících se objektů</p> <p>Základy ovládání sw pro zpracování digitální grafiky: umělecký text a jeho design prvky pro webdesign rozpohybování objektu složitější retuš plastické tvary a 3d objekty</p> <p>Sloučení všech grafických postupů: při tvorbě graficky dokonalých, estetických a typograficky bezchybných digitálních děl typu leták, plakát, web, vizitka, pozvánka, kalendář, reklamní předmět či tiskovina, poutač, obal knihy apod.</p>	<p>Vv – kompozice</p> <p>Tvorba jednotlivých prvků i ucelených projektů z oblasti DTP a webdesignu</p> <p>Čj a I. – práce s textovým obsahem grafického díla</p> <p>Vv – práce s estetickým obsahem vytvářeného díla</p>

5.16 Vyučovací předmět Prvouka

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení

Cílem tohoto předmětu je seznámení s živou a neživou přírodou, vztah k životnímu prostředí, vést žáky k zdravému životnímu stylu, objevovat historii lidstva, časové posloupnosti a nedílnou součástí jsou komunikativní dovednosti. Důraz se klade na dopravní výchovu.

Předmět Prvouka se vyučuje pouze na 1. stupni – v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně, ve třetím ročníku 3 hodiny týdně v kmenové třídě a v terénu.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: místo, kde žijeme, lidé kolem nás, lidé a čas, rozmanitost přírody, člověk a jeho zdraví

Vzdělávání v předmětu Prvouka

- učí se být žákem
- pozoruje proměnlivost živé a neživé přírody
- seznamuje se s pravidly silničního provozu
- seznamuje se základními právy a povinnostmi dítěte
- orientuje se v čase
- utváří si prvotní, ucelený obraz světa
- rozvíjí komunikativní dovednosti
- získává základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a 1. pomoci
- učí se přispívat k ochraně životního prostředí

Formy a metody práce

skupinové a praktické vyučování, frontální výuka, sestavování herbářů, pokusy, encyklopedie, učení v přírodě, audiovizuální technika, vycházky a exkurze, metody kritického myšlení, besedy s policií ČR

Průřezová témata – v předmětu Prvouka jsou realizována tato průřezová témata OSV – sociální rozvoj: komunikace, VDO – občanská společnost a škol, EV – ekosystémy, vztahy člověka k prostředí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup žáků s priznanými podpůrnými opatřeními podle individuálních schopností – ústní projev je upřednostňován před

písemným, alternativní metody učení, je často měněn rytmus práce, náplň, jsou zařazovány oddechové části.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní a mimořádně nadaní žáci pracují nad rámec stanovených učebních osnov dle svého zájmu a zaměření pod vedením učitele.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vytváří představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech života kolem sebe
- vede k porozumění pojmů

Kompetence k řešení problémů

- učí vyhledávat informace

Kompetence komunikativní

- vytváří prostředí k vzájemnému naslouchání

Kompetence personální a sociální

- organizuje skupinovou práci
- umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence občanská

- reflektuje společenské i přírodní dění
- vede ke zdravému stylu života

Kompetence pracovní

- vede k utváření pracovních návyků
- zařazuje dopravní výchovu do výuky

5.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Prvouka

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Místo, kde žijeme vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p> <p>Lidé kolem nás rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>orientuje se v místě bydliště uvědomuje si možná nebezpečí spojená s cestou do školy ovládá svou plnou adresu a tel. spojení na svou rodinu uvědomuje si svou roli žáka</p> <p>reaguje na proměny svého okolí orientuje se v síti obchodů a služeb</p> <p>orientuje se na mapě určí světové strany na mapě i v terénu vysvětluje vliv krajiny na život lidí a naopak získává představu o životním prostředí a možnosti, jak jej chránit rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny</p> <p>pojmenovává vztahy mezi rodinnými příslušníky orientuje se rámcově v profesi svých rodičů</p>	<p>domov osobní bezpečí</p> <p>škola kultura, současnost a minulost v našem životě</p> <p>zemský povrch a jeho tvary praktická cvičení – mapy, plánky, busola ochrana životního prostředí třídění odpadu</p> <p>věci a činnosti kolem nás</p> <p>rodina</p>	<p>Vv – jednoduchá mapka Čj – slohové útvary</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>Pč – práce s drobným odpadovým materiálem</p> <p>Pč – přírodniny Vv – věci kolem nás</p> <p>Vv – postava</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>Lidé a čas využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti</p> <p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí</p> <p>na příkladech porovnává současnost a minulost</p>	<p>odlišuje pojmy povolání x pracovní činnosti</p> <p>toleruje osobnost a příslušnost člověka</p> <p>pojímá čas jako fyzikální veličinu určuje časový sled událostí dodržuje pravidelné činnosti denního režimu</p> <p>zná základní údaje z historie a současnosti obce</p> <p>utváří si prvotní, ucelený obraz o lidské společnosti vyjmenuje nejznámější zvyky udržované o Vánocích či Velikonocích rozvíjí komunikativní dovednosti</p> <p>chápe technické vynálezy jako nedílnou součást vývoje lidské společnosti</p>	<p>profese</p> <p>základní lidská práva společenská pravidla modelové situace</p> <p>orientace v čase</p> <p>historie města a jeho proměny pověsti státní svátky, památné dny</p> <p>současnost a minulost v našem životě</p> <p>pravidla slušného chování</p> <p>svět techniky</p>	<p>Čj – slohové útvary</p> <p>Čj – komunikace</p> <p>M – časová přímka Čj – slohové útvary</p> <p>Čj – aktivní naslouchání Vv – malba na základě četby</p> <p>ČJ – lidová slovesnost Hv – lidová píseň, koledy Vv – tradice Pč – tradiční lidové techniky OSV – komunikace</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Rozmanitost přírody pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <p>Člověk a jeho zdraví uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>oddržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí</p> <p>popisuje vlastnosti a výskyt některých látek určí skupenství látek</p> <p>provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek dodržuje zásady bezpečnosti práce</p> <p>uvědomuje si důležitost dodržování režimů (denní, pitný, pohybový) a zdravé stravy rozlišuje pojmy nemoc a úraz pojmenuje základní části lidského těla orientuje se v etapách průběhu lidského života</p> <p>poskytne první pomoc při drobném poranění</p>	<p>rok v přírodě</p> <p>prvky neživé přírody</p> <p>praktické úlohy</p> <p>denní režim, jídelníček, osobní hygiena</p> <p>člověk a jeho vývoj</p> <p>simulované situace</p>	<p>EV – ekosystémy Vv – malba čtyř ročních období Pč – práce s přírodninami Čj – poezie</p> <p>M – slovní úlohy Čj – sloh – popis pracovního postupu</p> <p>Čj – slohové útvary Vv – tematické kreslení Pč – práce montážní a demontážní</p> <p>Vv – postava Pč – výchova k rodičovství Čj – aktivní čtení</p> <p>Čj – dramatizace</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p>	<p>dbá základních pravidel komunikace uvědomuje si možné nebezpečí při kontaktu s neznámou osobou zná způsob, jak se zachovat v krizových situacích</p> <p>zvládá základní pravidla silničního provozu, rozezná vybrané dopravní značky, bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy</p> <p>respektuje příkazy dospělých v mimořádných situacích rozlišuje a používá bezpečná a nebezpečná místa pro hru správně používá pravidla chování v pěší zóně, na stezkách pro chodce zvládá modelové situace „sám domů“ reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP, používá reflexní doplňky a zná jejich význam ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách</p>	<p>komunikativní dovednosti</p> <p>Růžová linka bezpečí</p> <p>chodec, cyklista, dopravní hřiště situace hromadného ohrožení cvičení Dopravní hřiště, besedy, návštěva Muzea policie ČR</p> <p>Dopravní hřiště, besedy, návštěva Muzea policie ČR</p>	<p>Čj – komunikace</p> <p>Tv – dovednosti a tělesná pohyblivost Čj – sloh – popis jízdního kola</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
Finanční gramotnost na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů	uvede příklad využití platební karty jmenuje hotovostní a bezhotovostní formu peněz	hotovostní a bezhotovostní forma peněz	

5.17 Vyučovací předmět Vlastivěda

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem vyučovacího předmětu Vlastivěda je rodina a společnost, vlast, příroda a technika. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Je zde utvářen pohled do historie i současnosti. Rozvíjí se zde vztah k zemi, národnímu cítění. Vzdělávání v tomto předmětu je založeno na prožitku a komunikačních schopnostech při modelových situacích. Vyučuje se pouze na 1. stupni, na 2. stupni se dělí do předmětu zeměpis a dějepis. Ve 4. ročníku se vyučuje 1 hodina týdně v 1. pololetí a 2 hodiny týdně ve druhém pololetí v hodinových dotacích, v 5. ročníku se vyučují 2 hodiny týdně v hodinových dotacích. Výuka probíhá převážně v kmenové třídě, dále v počítačové učebně a v terénu.

Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda

- rozvíjí komunikativní dovednosti
- rozvíjí základní poznatky o životě člověka v minulosti
- vede k orientaci v historickém čase a prostoru
- k pozorování věcí a dějů a jejich vzájemných vztahů v souvislostech
- umožňuje orientaci na mapě
- otevírá cestu poznání k získávání dalších informací

Formy a metody práce

tvořivé činnostní učení, skupinová práce, frontální vyučování, práce s atlasy, encyklopedie, časopisy, návštěvy muzeí, výstav, historických památek a vlastivědné vycházky, audiovizuální techniky.

Průřezová témata – v předmětu Vlastivěda jsou realizována tato průřezová témata – OSV – hodnoty, postoje, prakt. etika, VDO – Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občan. v pol., Principy demokracie, vlády, MGS – Objevujeme Evropu a svět, MKV - Etnický původ, EV - Vztah člověka k prostředí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s priznanými podpůrnými opatřeními podle individuálních schopností žáků. Je poskytován delší čas na osvojení

učiva, je motivován metodou „málo a často“. Je upřednostněno hodnocení ústního projevu před písemným.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným a mimořádně nadaným žákům jsou nabízeny další možnosti k čerpání informací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznamuje žáky s užíváním správné terminologie a symboliky
- umožňuje orientaci ve světě informací
- učí porovnávat minulost a současnost

Kompetence k řešení problémů

- učí samostatně objevovat vhodné řešení problému
- vybízí k samostatnému řešení zadaných úkolů
- směřuje k používání odborné literatury a jiných informačních zdrojů
- umožňuje zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- vybízí k prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede k vzájemnému naslouchání a respektování názoru druhých

Kompetence sociální a personální

- přispívá k utváření a upevňování mezilidských vztahů
- vede k účinné diskusi v malé skupině i v celé třídě učitel

Kompetence občanská

- vytváří podmínky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- objasňuje práva a povinnosti každého žáka

Kompetence pracovní

- připravuje modelové situace vycházejících z vlastních zkušeností prožitků žáků
- vede je k ochraně životního prostředí a k ochraně kulturních a společenských hodnot

5.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vlastivěda

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Místo, kde žijeme určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí</p> <p>vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p>	<p>rozlišuje územní a správní celek, polohu a charakteristiku místní krajiny utváří si ucelenou představu o ČR</p> <p>určí světové strany pomocí kompasu a buzoly seznamuje se se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>zaznamenává do slepých map zhotoví náčrt svého nejbližšího okolí popisuje aktuální problémy životního prostředí orientuje se na mapě Evropy a světa</p> <p>zařadí časové údaje minulosti přítomnosti a budoucnosti osvojuje si pojmy historické chronologicky zařazuje dějinné události</p>	<p>domov, škola, obec, město, místní okolní krajina regiony ČR Evropa a svět Mapy</p> <p>orientační body a linie, světové strany měřítko na mapě, práce s mapou, grafika, vysvětlivky</p> <p>slepé mapy mapy, podnebí, vodstvo, rostlinstvo</p> <p>sousední státy ČR a státy Evropy</p> <p>Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Karel IV., husitství, Bílá Hora, 30letá válka, osvícenství, protireformace, rekatolizace, první světová válka, druhá světová válka Totalita, demokratický vývoj časová přímka</p>	<p>Čj – místopisné názvy Pří – ochrana životního prostředí</p> <p>MGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>M – převody jednotek, výpočet vzdáleností na turistické mapě</p> <p>Vv – kreslená mapa</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí Čj – referáty</p> <p>Čj – aktivní čtení, naslouchání, dramatizace, divadelní představení, audio, video nahrávky, internet Vv – výtvarné ztvárnění historických událostí M – letopočty, římské číslice</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>Lidé kolem nás vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (v městě)</p> <p>rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>předává zkušenosti z vlastních cest</p> <p>používá s proměnami základní státní symboly vyjmenuje a popíše státní symboly uvádí jména prezidenta a premiéra ČR, primátora a některých ministrů</p> <p>volně vypráví o zkušenostech z mezilidských vztahů</p> <p>respektuje základní pravidla pro komunikaci mezi lidmi</p> <p>zná způsob jak řešit krizové situace seznamuje se s demokratickými principy společnosti</p>	<p>referáty</p> <p>vlast, národ, cizina soužití národností státní symboly prezident, parlament stát a státní zřízení prezident, vláda, parlament obec – primátor, starosta</p> <p>rodina, kolektiv, kamarádské vztahy tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>základní lidská práva a práva dítěte vnitřní školní řád tvorba základních pravidel pro komunikaci</p> <p>spolupráce s Policií ČR – projekty</p> <p>lidé a společnost</p>	<p>Čj – sloh</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát Hv – státní hymna Inf – sledování významných událostí</p> <p>MKV – etnický původ OSV – hodnoty, postoje, prakt. etika</p> <p>Čj – besedy</p> <p>VDO – formy participace obč. v pol. Čj – týmová práce</p> <p>VDO – principy demokracie, vláda</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>orientuje se v základních formách vlastnictví</p> <p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p> <p>Lidé a čas pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti i současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík</p>	<p>rozlišuje soukromé a osobní vlastnictví</p> <p>udržuje pořádek a čistotu svého okolí</p> <p>vnímá důležitost třídění odpadu</p> <p>orientuje se v čase dokáže vytvořit jednoduchý rodokmen své vlastní rodiny</p> <p>předává ostatním získané vědomosti z různých informačních zdrojů orientuje se v institucích zabývajících se ochranou přírody a kulturních památek rozumí pojmu národní dědictví</p> <p>dokáže reprodukovat pověst o založení města a jiné pověsti spjaté s historií města poznává historické památky a přiřazuje k nim stavební slohy</p>	<p>třídění odpadu</p> <p>časová posloupnost rodokmen</p> <p>návštěva muzeí, galerií</p> <p>vlastivědné vycházky kultura, historie národa lidová slovesnost skanzeny</p> <p>pověsti – četba, audio, video stavební slohy vlastivědné vycházky referáty</p>	<p>Vv – strom života</p> <p>Inf – internet, referát</p> <p>Hv, Vv, Pč – tradice</p> <p>Čj – vyprávění, dramatizace</p> <p>Vv – město, v kterém žiji</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>rozlišuje život na venkově a ve městě v minulosti i v současnosti</p> <p>vyvozuje zařazení státních svátků a významných dnů na základě osvojených znalostí z historie</p>	<p>venkov a město</p> <p>státní svátky a významné dny</p>	<p>Čj – četba Hv – lidová píseň</p> <p>Čj – besedy</p>

5.18 Vyučovací předmět Přírodověda

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tento předmět navazuje na Prvouku a je vyučován pouze na 1. stupni. Učivo je více odborně zaměřeno na pochopení proměnlivosti a závislosti živé a neživé přírody, objevuje se zde téma ochrana životního prostředí v širších souvislostech, základní globální problémy, současnost a minulost v lidském životě, vesmír a vývoj jedince. Téma zdraví je zaměřeno na ochranu vlastního zdraví i zdraví druhých a chování v mezních situacích.

Vyučuje se ve 4. ročníku 2 hodiny týdně v I. pololetí a 1 hodina týdně ve druhém pololetí v hodinových dotacích, v 5. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně. Výuka probíhá převážně v kmenové třídě, v terénu.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou tematických okruhů: Rozmanitost přírody, Člověk a zdraví.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda

- podporuje získávání vědomostí a dovedností
- rozvíjí schopnosti, které umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím
- vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije
- utváří kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života
- utváří kladný vztah k životnímu prostředí jako celku
- vede k získávání vědomostí o Zemi, člověku a technice
- umožňuje poznávání souvislostí mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím

Formy a metody práce

činnostní učení, skupinová výuka, frontální učení, využití odborné literatury – encyklopedie, atlasy, časopisy, audiovizuální technika, dále například: exkurze do planetária, botanické zahrady, ZOO, výjezdy na ŠvP.

Průřezová témata – v předmětu Přírodověda jsou realizována tato průřezová témata EV – Základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, OSV - Rozvoj schopností poznávání, Psychohygienu, Poznávání lidí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními podle individuálních schopností žáků. Je poskytován delší čas na osvojení učiva, je motivován metodou „málo a často“. Je upřednostněno hodnocení ústního projevu před písemným.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným a mimořádně nadaným žákům jsou nabízeny další možnosti k čerpání informací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- motivuje k pozorování přírody a zaznamenávání výsledků pozorování
- učí zhodnotit výsledky pozorování.

Kompetence k řešení problémů

- nabízí odbornou literaturu k vyřešení problému.
- kompetence komunikativní
- vybízí k využívání informačních a komunikačních prostředků k účinné komunikaci s okolním světem
- reaguje na názory a podněty žáků a vede je k diskusi.

Kompetence sociální a personální

- vytváří podmínky pro spolupráci
- učí žáky respektovat názory a zkušenosti druhých
- rozvíjí práci ve skupině.

Kompetence občanská

- napomáhá k tolerantnímu chování a jednání
- dbá na bezproblémovou a bezkonfliktní komunikaci
- učí žáky chování v situacích ohrožující vlastní zdraví i zdraví a bezpečnost jiných.

Kompetence pracovní

- učitel vede ke správnému způsobu užívání pomůcek, vybavení a techniky
- vede k dodržování obecných pravidel bezpečnosti práce
- vytváří u žáků pracovní návyky v samostatné i týmové práci, k dodržování pravidel
- umožňuje každému z žáků zažít úspěch.

5.18.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodověda

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Rozmanitost přírody roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>provádí jednoduché pokusy ve skupině známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <p>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a činností lidí</p> <p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v příčinnosti organismů prostředí</p>	<p>zařazuje a rozlišuje rostliny, houby a živočichy rozeznává vybrané nerosty a horniny</p> <p>určuje veličiny a jednotky seznamuje se s jednoduchými stroji</p> <p>zjišťuje rozmanitost podmínek na Zemi uvědomuje si význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi rozlišuje pojmy podnebí a počasí</p> <p>vyhledává příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa určuje společenstva organismů dává příklady vzájemných vztahů mezi organismy</p>	<p>znaky života stavba těla rostlin, hub a živočichů nerosty, horniny hospodářský význam</p> <p>jednotky objemu, hmotnosti, času, teploty a délky praktické využití základních jednotek páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina</p> <p>voda, vzduch význam přírody pro člověka podnebí, počasí</p> <p>ekosystém rostliny, houby, živočichové koloběh látek producenti, konzumenti</p>	<p>Vv – výtvarné zpracování námětů z přírody Pč – přírodniny VI – práce s mapou</p> <p>M – převody jednotek</p> <p>EV – základní podmínky života</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním dne a noci</p> <p>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, užívá atlasy</p> <p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>Člověk a jeho zdraví Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle</p>	<p>určuje důsledky pohybu Země kolem své osy, kolem Slunce na život a jeho rytmus</p> <p>třídí živočichy a rostliny na základě obecných znaků</p> <p>chápe nezbytnost ochrany a tvorby životního prostředí</p> <p>poznává stavbu lidského těla seznamuje se se zdravým způsobem života</p> <p>rozdílnost pohlaví, reprodukce</p> <p>vytvoří svůj denní režim dodržuje pitný a pohybový režim</p>	<p>vesmír, sluneční soustava den x noc, měsíc, roční období</p> <p>rostliny a živočichové atlasy, encyklopedie, praktická pozorování</p> <p>ochrana přírody a životního prostředí CHKO, národní park, zákony</p> <p>základní stavba a funkce lidského těla zdravá výživa</p> <p>původ a vývoj člověka</p> <p>osobní a duševní hygiena zdravá strava nemoc a úraz</p>	<p>Čj – slohové útvary</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Čj – aktivní čtení Vv – příroda kolem nás VI – práce s mapou, encyklopedie</p> <p>Tv – kondiční a relaxační cvičení Čj – jídelníček, zdravá výživa</p> <p>VI – prehistorie života na Zemi Pč – modelování Vv – ztvárnění postavy</p> <p>Tv – kolektivní hry MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky druhých</p> <p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>chová se bezpečně v silničním provozu jako chodec i cyklista pozná krizové situace respektuje pravidla při zacházení s elektrickými přístroji</p> <p>chápe nebezpečí návykových látek zná způsob, jak se chovat v rizikovém prostředí</p> <p>rozpozná známé jedovaté rostliny a houby nepodceňuje nebezpečí z živočišné říše pečuje o své zdraví</p> <p>ovládá telefonní čísla první pomoci, požárníků a policie využívá základních teoretických znalostí zásad první pomoci v praxi</p> <p>uvědomuje si důležitost rodinného zázemí učí se bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci</p>	<p>teoretické a praktické dovednosti dopravní hřiště šikana, týrání, sexuální zneužívání osobní bezpečí</p> <p>návykové látky besedy, DVD – zaměřené k problematice návykových látek</p> <p>rostliny houby, živočichové</p> <p>zdravý životní styl</p> <p>zásady první pomoci – praktická cvičení</p> <p>rodina výchova k rodičovství partnerské vztahy</p>	<p>Čj – dramatizace</p> <p>Vv – fauna, flora Čj – aktivní naslouchání</p> <p>OSV – psychohygienu</p> <p>Tv – pravidla a bezpečnost při sportu</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě (při vhodných podmínkách školy)</p> <p>prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, bezpečně překonává s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty</p> <p>vybere bezpečné místo pro pohyb na kole jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola</p> <p>bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty</p> <p>rozeznává další dopravní značky</p> <p>poznává vztahy účastníků silničního provozu</p> <p>odhadne dopravní situaci, její řešení</p>	<p>pojmenuje části výbavy jízdního kola a cyklisty uvědomuje si důležitost povinné výbavy cyklisty</p> <p>zvládá bezpečný způsob jízdy na kole zná a respektuje pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty ovládá základní manévry cyklisty</p> <p>vybere bezpečné místo pro pohyb na kole jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola</p> <p>zná a aplikuje pravidla bezpečnosti pro chodce i cyklisty</p> <p>zná základní dopravní značení a jiná základní dopravní značení definuje vztahy účastníků silničního provozu a aplikuje je do praxe</p> <p>situace řeší v praxi na dopravním hřišti při návštěvě dopravního hřiště řeší teoreticky i prakticky dopravní situace</p>	<p>výbava jízdního kola</p> <p>výbava cyklisty</p> <p>jízda podle pravidel silničního provozu obratnost – jízda zručnosti pravidla silničního provozu pro chodce, bezpečnostní prvky</p> <p>bezpečná jízda, pravidla</p> <p>dopravní značky</p> <p>dopravní hřiště – praktický výcvik, testy využití programu na PC</p>	<p>Čj – sloh</p> <p>Dopravní výchova – všechny výstupy jsou obsahem interaktivní výuky a testů na dopravním hřišti</p> <p>Vv – dopravní značky</p>

5.19 Vyučovací předmět Fyzika

5.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Vzdělávací předmět: Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Fyzika se vyučuje jako předmět v 6. a 9. ročníku 1 hodina týdně, v 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a přírodopisu, chemie a posluchárně. Předmět Fyzika je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost. Dále s volitelným předmětem Praktika z fyziky.

Vzdělávání v předmětu fyzika

- učí samostatně získávat, zpracovávat a analyzovat informace z výukových zdrojů.
- vede k chápání a správnému užívání pojmů fyzikálních jevů kolem nás.
- učí a rozvíjí základní znalosti z oblasti fyziky, jejích jevů a zákonů v životě lidí.
- učí prakticky zvládat základní pojmy a chápat souvislosti fyziky jako vědního oboru v přírodě na naší planetě.
- vytváří základní znalosti o Zemi a celé naší sluneční soustavě.
- vede k zodpovědnému přístupu k ochraně přírody.
- pomáhá v orientaci a chápání fyzikálních zákonů ovlivňujících činnost lidstva.
- motivuje zájem žáků o dění kolem nás v přírodě a fyzikálních souvislostech s životem lidí na naší planetě.

Formy a metody práce

praktická činnost s pomůckami (stavebnice apod.), týmová práce, laboratorní práce, badatelsky orientované učení, frontální výuka, tandemová/párová výuka; Výuka může být doplněna o exkurze nebo vycházky. Třídy mohou být na výuku děleny.

Průřezová témata – v předmětu Fyzika je realizováno toto průřezové téma EV – Lidské aktivity a problém životního prostředí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Při práci s dětmi s priznanými podpůrnými opatřeními je uplatňován individuální přístup a zapojení do týmové práce.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při práci s nadanými a mimořádně nadanými dětmi lze aplikovat i řešení složitějších úkolů a větší samostatnost žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly učitel vede žáky k samostatnému poznávání fyziky v praktickém životě,
- vede ke spolupráci s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- vede zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení,
- učí chápat souvislosti ve fyzikálních jevech a zákonech, jejich správné vysvětlení a použití v praxi.
- vyučující v roli konzultanta vede žáky k nalézání správného řešení a pochopení zadaného problému.

Kompetence komunikativní

- učí správně řešit zadané úkoly a komunikovat s vyučujícím a také mezi sebou.
- při vzájemné komunikaci vyžaduje dodržovat určitá pravidla.

Kompetence sociální a personální

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, při projektech
- učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci.
- přizve k hodnocení prací, tj. učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci
- vede k ohleduplnosti a učí chápat, že každý člověk je jinak chápavý a zručný.

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací vede ke kritickému myšlení nad obsahy svých sdělení i sdělení ostatních žáků.
- seznamuje s vazbami obecných morálních zákonů a zákonů o ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s pomůckami v učebně fyziky.
- dává možnost využít ICT pro hledání důležitých informací pro svůj další profesní růst.

5.19.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Látky a tělesa změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p>uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p> <p>využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p>Pohyb těles, síly rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p>	<p>zvolí správná měřidla k měření ovládá fyzikální veličiny provádí odhady s danou přesností</p> <p>interpretuje konkrétní příklady jevů pohybu částic vysvětlí jejich vzájemné působení</p> <p>určí vliv změny teploty na délku tělesa u plynů změnu jejich objemu</p> <p>rozumí vztahu mezi fyzikálními veličinami (hustota, hmotnost, objem) a dokáže ho aplikovat na praktické úlohy</p> <p>určí druh pohybu tělesa popíše pohyb různých těles ve svém okolí relativita pojmů pohyb a klid relativní rychlost</p>	<p>Měření fyzikálních veličin.</p> <p>Skupenství látek, částice, difúze. Brownův pohyb.</p> <p>Fyzikální změny vlivem teploty</p> <p>Vztah tří veličin (hustota, hmotnost, objem).</p> <p>Pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý.</p>	<p>M – aritmetické výpočty, úprava vzorců, algoritmus, převody jednotek</p> <p>Ch – vlastnosti látek a prvků, částice hmoty, difúze</p> <p>Př – ekologie</p> <p>M – výpočet objemu těles.</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>změří velikost působící síly</p> <p>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</p> <p>využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.</p> <p>aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.</p> <p>Mechanické vlastnosti tekutin využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.</p> <p>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.</p>	<p>využívá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem</p> <p>změří a určí velikost síly, její druh a směr</p> <p>uveče výslednici sil</p> <p>vysvětlí Newtonovy zákony a jejich užití v praktickém životě vysvětlí pojem gravitační pole a gravitační síla</p> <p>zvolí správnou aplikaci otáčivého účinku síly v praktické situaci.</p> <p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v tekutinách dokáže řešit problémy v praktických situacích</p> <p>vytvoří analýzu chování tělesa v kapalině určí síly zde působící</p>	<p>Vztah tří veličin a následný výpočet v praktických příkladech (rychlost, dráha a čas).</p> <p>Druhy sil, skládání sil, výslednice sil (síly působící stejným a opačným směrem), třecí síla, výpočet tlaku (vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí).</p> <p>Gravitační pole Vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa Newtonovy zákony (1., 2. (kvalitativně) a 3.)</p> <p>Moment síly. Rovnováha na páce. Kladka (pevná), kladkostroj</p> <p>Pascalův zákon (hydraulická zařízení)</p> <p>Archimédův zákon (vztlaková síla) Hydrostatický a atmosférický tlak</p>	<p>M – aritmetické výpočty, úprava vzorců, algoritmus, převody jednotek</p> <p>M – aritmetické výpočty, úprava vzorců, algoritmus, převody jednotek</p> <p>Ch – vlastnosti látek a prvků, částice hmoty, difúze</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Energie určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.</p> <p>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>popíše a vysvětlí změnu energie tělesa vypočítá sílu a vykonanou práci</p> <p>určí vztah tří fyzikálních veličin (práce, výkon, čas) použije správný vzorec a provede následný výpočet</p> <p>využije poznatky v konkrétních úlohách určí vzájemné přeměny</p> <p>vyhodnotí teplotní změny tělesa</p> <p>rozlišuje využívání různých energetických zdrojů určí dopad na ekologii</p>	<p>Druhy energie Výroba a přenos elektrické energie Jaderná energie (štěpná reakce, jaderný reaktor – ochrana lidí před radioaktivním zářením). Druhy elektráren a jejich výkon</p> <p>Vzájemný vztah tří veličin (výkon, práce a čas)</p> <p>Přeměna energie Zákon zachování energie</p> <p>Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění, faktory změny skupenství.</p> <p>Tepelné vlastnosti materiálů Přenos tepla, rozdíl pojmů teplo a teplota, tepelná výměna, tepelné vodiče a izolanty.</p> <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie (vliv na životní prostředí).</p>	<p>Př, Ch – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie EV – Lidské aktivity a problém životního prostředí</p> <p>M – aritmetické výpočty, úprava vzorců, algoritmus, převody jednotek</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, vliv na životní prostředí.</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Zvukové děje rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p>Elektromagnetické a světelné děje sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.</p> <p>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.</p> <p>využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.</p> <p>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu</p>	<p>analyzuje zdroje zvuku určí druhy prostředí pro jeho šíření zná rychlost zvuku</p> <p>uvádí příklady nadměrného hluku zhodnotí jeho vliv na životní prostředí</p> <p>sestaví elektrický obvod podle schématu použije schematické značky</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem dokáže použít el. měřicí přístroje</p> <p>rozliší jejich použití v praxi vysvětlí rozdíl vodič, polovodič, izolant</p> <p>prakticky využívá Ohmův zákon (výpočty napětí, proudu a odporu pro část obvodu)</p> <p>popíše magnetické pole vysvětlí pojem elektromagnetická indukce</p>	<p>Vlastnosti zvuku, jeho rychlost a šíření v různých prostředích, Zdroje zvuku</p> <p>Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač, schematické značky. Elektrické pole.</p> <p>Měření elektrického napětí a proudu Výhody a nevýhody stejnosměrného a střídavého proudu. Elektrický náboj. Druhy vodičů, polovodičů a izolantů</p> <p>Výpočty napětí, proudu a odporu dle vzorce. Ohmův zákon. Převody jednotek.</p> <p>Magnetického pole (magnetická síla), vlastnosti permanentního magnetu.</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – hluk</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>zapojí správně polovodičovou diodu.</p> <p>využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.</p> <p>Vesmír objasní (kvalitativně) pomoci poznatků o gravitačních silách pohybu planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.</p>	<p>popíše princip působení magnetického pole v okolí cívky</p> <p>provede charakteristiku diody uvádí příklady zapojení</p> <p>vysvětlí zákon o šíření světla v různém optickém prostředí umí použít zákon odrazu světla zná rychlost světla ve vakuu popíše rozdíl mezi stínem a polostínem vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>vyjmenuje druhy zrcadel, jejich rozdíly, vlastnosti a význam použití vysvětlí rozdíl lomu světla ke kolmici a od kolmice rozliší spojku a rozptylku</p> <p>vysvětlí pohyb planet a vesmírných těles</p> <p>uvede rozdíly mezi hvězdou a planetou</p>	<p>Elektromagnetická indukce. Transformátor. Elektromotor.</p> <p>Elektrický obvod s diodou. Chování diody při různém zapojení.</p> <p>Vlastnosti světla. Zdroje světla a jeho šíření ve stejnorodém prostředí. Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích. Zákon odrazu a zákon lomu. Stín a polostín. Zatmění Slunce a Měsíce.</p> <p>Zobrazení odrazem v různých druzích zrcadel (duté, vypuklé, rovinné) – pouze kvalitativně. Zobrazení lomu světla čočkami (spojkou a rozptylkou) – pouze kvalitativně.</p> <p>Sluneční soustava Měsíční fáze (přiliv a odliv) Vesmírná tělesa</p> <p>Vlastnosti planet a hvězd</p>	<p>Z – Sluneční soustava, zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>Z – přiliv a odliv, souvislost s měsíčními fázemi Př – význam světla – Slunce, fotosyntéza</p>

5.20 Vyučovací předmět Praktika z fyziky

5.20.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Praktika z fyziky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Vzdělávací předmět: Praktika z fyziky

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Praktika z fyziky se vyučuje jako povinně volitelný předmět v 8. – 9. ročníku 1 hodina týdně, žáci si mohou předmět Praktika z fyziky zvolit pouze jednou. Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a přírodopisu, chemie a posluchárně. Předmět je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost.

Vzdělávání v předmětu Praktika z fyziky

- učí samostatně získávat, zpracovávat a analyzovat informace z výukových zdrojů.
- vede k chápání a správnému užívání pojmů fyzikálních jevů kolem nás.
- učí a rozvíjí základní znalosti z oblasti fyziky, jejích jevů a zákonů v životě lidí.
- učí prakticky zvládat základní pojmy a chápat souvislosti fyziky jako vědního oboru v přírodě na naší planetě.
- vytváří základní znalosti o Zemi a celé naší sluneční soustavě.
- vede k zodpovědnému přístupu k ochraně přírody.
- pomáhá v orientaci a chápání fyzikálních zákonů ovlivňujících činnost lidstva.
- motivuje zájem žáků o dění kolem nás v přírodě a fyzikálních souvislostech s životem lidí na naší planetě.

Formy a metody práce:

praktická činnost s pomůckami (stavebnice, apod.), laboratorní práce, týmová práce, badatelsky orientované učení; Výuka může být doplněna o exkurze nebo vycházky.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Při práci s dětmi s priznanými podpůrnými opatřeními je uplatňován individuální přístup a zapojení do týmové práce.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při práci s nadanými a mimořádně nadanými dětmi lze aplikovat i řešení složitějších úkolů a větší samostatnost žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly učitel vede k samostatnému poznávání fyziky v praktickém životě, spolupráci s ostatními žáky, volbě vhodné literatury i možnosti použití výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

- vede zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat souvislosti ve fyzikálních jevech a zákonech, jejich správné vysvětlení a použití v praxi.
- vyučující v roli konzultanta vede žáky k nalézání správného řešení a pochopení zadaného problému.

Kompetence komunikativní

- vyžaduje správně řešit zadané úkoly a komunikovat s vyučujícím a také mezi ostatními žáky.
- při vzájemné komunikaci dodržuje určitá pravidla.

Kompetence sociální a personální

- při práci vede ke kolegiální radě či pomoci, při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci.
- přizve k hodnocení prací, tj. žáka učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede k ohleduplnosti a učí chápat, že je každý člověk jinak zručný a chápavý.

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací vyžaduje kritické myšlení nad obsahy svých sdělení i sdělení ostatních žáků.
- seznamuje s vazbami obecných morálních zákonů a zákonů o ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s pomůckami v učebně fyziky.
- dává možnost využít ICT pro hledání důležitých informací pro svůj další profesní růst.

5.20.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Praktika z fyziky

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité látky charakterizující látky a tělesa</p> <p>uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>využívá s porozuměním při řešení úloh a problémů vztah mezi rychlostí dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p> <p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<p>zvolí vhodné měřidlo a jednotku ke zjištění určité veličiny výsledky své práce vhodným způsobem zapíše, zpracuje a interpretuje</p> <p>demonstruje neustálý pohyb částic na jednoduchých pokusech</p> <p>změří dráhu, čas a následně vypočítá rychlost pohybu tělesa -vysvětlí rozdíl mezi okamžitou a průměrnou rychlostí</p> <p>sestaví modely jednoduchých mechanických strojů vypočítá moment a rovnováhu na páce odhadne a stanoví polohu těžiště</p> <p>stanoví velikost vztlakové síly jednoduchými pokusy demonstruje vlastnosti hydrostatického tlaku</p>	<p>Brownův pohyb Difúze</p> <p>Dráha, rychlost, čas Druhy pohybů Práce s grafikony</p> <p>Páka, kladka Moment a rameno síly</p> <p>Tlak v kapalinách</p>	<p>M – zlomky a desetinná čísla</p> <p>M – práce s grafy</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p> <p>sestaví správně podle schématu obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>demonstruje chod paprsků různými soustavami zrcadel</p> <p>demonstruje lom světla na rozhraní dvou optických prostředí</p> <p>využívá různé typy čoček</p> <p>sestaví obvod podle předloženého schématu</p> <p>používá správně smluvené schematické značky</p> <p>rozlišuje sériové a paralelní zapojení</p>	<p>Zákon odrazu světla Zrcadla rovinná, vypuklá a dutá</p> <p>Optická prostředí Lom světla Disperze světla Čočky</p> <p>Elektrický obvod</p>	<p>M – vyjádření neznámé ze vzorce</p>

5.21 Vyučovací předmět Chemie

5.21.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Chemie

Vzdělávací předmět: Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně v učebně a pracovně chemie.

Vzdělávání v předmětu chemie

- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí analyzovat a řešit problémy, správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- rozvíjí odpovědné občanské postoje ve věcech ochrany zdraví, přírody a zdravého životního stylu
- směřuje k rozvíjení zájmu o obor

Formy a metody práce:

frontální výuka a skupinová výuka, demonstrační pokusy, problémové vyučování, praktická cvičení v podobě laboratorních prací – jednotlivci i skupinově

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví a z části s matematikou. (Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu; Přírodopis – chemické děje v organismech, životní prostředí, zdraví; Fyzika – vlastnosti látek; Matematika – chemické výpočty).

Průřezová témata – v předmětu Chemie je realizováno toto průřezové téma EV – Vztah člověka k prostředí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpurnými opatřeními

K žákům je přístupováno diferencovaně. Mohou ve větší míře využívat alternativní možnosti získávání, zpracovávání i odevzdávání vstupů i výstupů své činnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům umožňuje diferenciovaná výuka možnost volby náročnějších úloh, použití autodidaktické metody práce při získávání dalších znalostí a vědomostí, které jsou nad rámec základního učiva, případně zapojení žáků do rozsáhlejších prací a projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- učí správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- vyžaduje samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- vede k řešení problémových situací souvisejících s učivem chemie
- nabádá k volbě různých způsobů řešení
- dává prostor a možnost k obhajobě rozhodnutí
- vede k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- nechává nacházet příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětlovat jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami, řádu učebny a pracovny a laboratorního řádu
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vede k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany zdraví žáků i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

5.21.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p> <p>objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>rozlišuje látky a tělesa popisuje vlastnosti látek na základě pozorování a pokusu rozpozná chemické přeměny pojmenovává změny skupenství</p> <p>zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce</p> <p>popisuje povahu nebezpečnosti dané nebezpečné látky nebo směsi zná doporučená opatření pro minimalizaci nebo prevenci nepříznivých účinků způsobených nebezpečnou látkou nebo směsí zná piktogramy a jejich význam vysvětlí princip hašení požáru, zná telefonní čísla hasičů, způsob ohlašování požáru</p>	<p>VLASTNOSTI LÁTEK hustota rozpustnost pokus a pozorování</p> <p>ZÁSADY BEZPEČNÉ PRÁCE</p> <p>NEBEZPEČNÉ LÁTKY H- a P- věty, piktogramy a jejich význam</p> <p>MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI</p>	<p>Rozšiřující učivo: - Historie chemie, alchymie - Názvosloví chemického nádobí - Určování hustoty hustoměrem F – látky a tělesa, skupenství</p> <p>Pozn.: Zákon 350/2011 o chemických látkách a chemických směsích</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Směsi rolišuje směsi a chemické látky</p> <p>vypočítá složení roztoků, prakticky připraví roztok daného složení</p> <p>vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p> <p>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p> <p>roliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p>	<p>umí uvést příklady správného chování obyvatelstva při haváriích s únikem nebezpečných látek</p> <p>roliší směs a chemickou látku pozná a pojmenovává různé druhy chemických směsí</p> <p>v souvislostech správně používá termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích</p> <p>aplikuje závislost rozpustnosti pevných látek v závislosti teplotě rozpouštědla</p> <p>vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace a krystalizace a správně z nich vybírá vhodné metody při oddělování složek známých směsí samostatně umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách</p> <p>popíše princip výroby pitné vody ve vodárnách roliší správné užití destilované, pitné a užitkové vody</p>	<p>SMĚSI Různorodé – stejnorodé Emulze, suspenze, pěna, dým...</p> <p>Roztoky, koncentrace</p> <p>Filtrace, destilace, usazování, krystalizace, sublimace</p> <p>VODA A VZDUCH Typy vod</p>	<p>Rozšiřující učivo: - sublimace, extrakce, chromatografie - chemické a biologické čištění vody - získávání dusíku a kyslíku destilací vzduchu</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>uveďte příklady znečišťování vody a vzduchu a domácnosti, navrhně nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p> <p>Částicové složení látek a chemické prvky používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p> <p>rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p> <p>orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>zná složení vzduchu a rozumí vzniku teplotní inverze a smogu, objasňuje příčiny a důsledky skleníkového efektu, ozónové díry</p> <p>popíše stavbu atomu vysvětlí pojem protonové a nukleonové číslo a užívá je k určení prvku a počtu částic v atomu rozumí pojmu chemický prvek, používá chemické značky prvků rozlišuje pojmy kation a anion, aplikuje je ve správných souvislostech a zapisuje chemickou rovnici vznik jednoatomových kationtů a aniontů z atomu prvku objasňuje obsah pojmu chemická vazba, rozumí různým typům, umí je určit s porozuměním veličiny elektronegativita používá pojem molekula v souvislostech, ze vzorce určuje počet atomů prvku v molekule</p> <p>používá značky vybraných chemických prvků a ze značek prvků umí uvést jejich názvy rozlišuje kovy a nekovy a jejich charakteristické vlastnosti</p>	<p>Složení a čistota vzduchu</p> <p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK Molekuly, atomy, stavby atomu</p> <p>Značky, názvy, vlastnosti prvku</p> <p>CHEMICKÁ VAZBA</p> <p>PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ</p>	<p>Př, – voda, vzduch, ekologické aspekty vlivu člověka na Zemi EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Rozšiřující učivo: - elektronové vrstvy, nuklidy, izotopy - psaní názvů a značek některých dalších prvků - iontové sloučeniny</p> <p>F – složení látek, stavba atomu</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Chemické reakce rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p>přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p>	<p>používá v souvislostech pojmy hustota, teplota varu, teplota tání, skupenství, vodivost tepla a elektrického proudu při popisu vlastností prvku orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, zná a aplikuje princip periodického zákona</p> <p>rozlišuje výchozí látky a produkty chemické reakce</p> <p>zapisuje jednoduché chemické rovnice při zadání názvu a vzorců výchozích látek a produktů aplikuje zákon zachování hmotnosti při stanovování stechiometrických koeficientů používá veličinu látkové množství a jednotku mol vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků řeší nejjednodušší výpočtové úlohy z chemických rovnic (hmotnosti reaktantu nebo produktu ze známé hmotnosti jiného reaktantu nebo produktu)</p>	<p>CHEMICKÉ REAKCE Chemické rovnice</p> <p>Zákon zachování hmotnosti</p> <p>Látkové množství</p> <p>Molární hmotnost</p>	<p>F – skupenství, elektrický proud</p> <p>Rozšiřující učivo: - Katalyzátory a aktivační energie</p> <p>Pozn.: Prakticky důležité chemické reakce – průběžně probíráno jako součást jednotlivých kapitol</p> <p>M – trojčlenka</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p> <p>anorganické sloučeniny porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p> <p>orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>aplikuje pojmy endo a exotermická reakce objasňuje principy ovlivňování rychlosti chemických reakcí – teoreticky i aplikovaně v praxi</p> <p>aplikuje pravidla názvosloví při vytváření chem. vzorců a názvů příslušných sloučenin určuje oxidační čísla prvků ve sloučeninách zná nejvýznačnější vlastnosti a použití některých oxidů, halogenidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů</p> <p>rozumí podstatě vzniku kyselých dešťů, vyjmenuje opatření, jak jim předcházet</p> <p>měří pH roztoku s užitím univerzálního indikátorového papírku a určuje, zda se jedná o kyselý nebo zásaditý roztok správně ředí roztoky kyselin je schopen poskytnout první pomoc při zasažení roztokem silné kyseliny nebo hydroxidu</p>	<p>FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ</p> <p>HALOGENIDY OXIDY SULFIDY Názvosloví, vlastnosti, reakce</p> <p>KYSELINY HYDROXIDY Názvosloví, vlastnosti, reakce Kyselost, zásaditost, neutralizace, pH</p> <p>SOLI</p>	<p>Rozšiřující učivo: - Oxid hlinitý (rubíny, safíry) - Bromid stříbrný – černobílá fotografie - Srážecí reakce - Sulfidy – rudy (galenit, sfalerit, pyrit) - Amoniak, sirovodík - Kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy - Hydrogensoli - Hydráty solí - Vápenný cyklus</p> <p>Př – kyselý dešť</p> <p>Př – první pomoc při poleptání</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Redoxní děje zná význam a chemickou podstatu redoxních dějů a různé způsoby jejich aplikace v praxi</p> <p>Organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití</p>	<p>rozezná neutralizaci mezi ostatními chemickými reakcemi zapisuje neutralizaci známých kyselin a hydroxidů chemickými rovnicemi</p> <p>rozezná redoxní reakce mezi ostatními chemickými reakcemi a určuje v zápisu chemických rovnic oxidaci a redukci popíše alespoň dva činitele ovlivňující rychlost koroze a způsoby ochrany ocelových předmětů před korozí používá správně pojmy oxidace a redukce zná princip výroby surového železa a oceli umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl zná princip galvanického článku a příklady jeho užití v praxi je seznámen s příklady užití elektrolýzy v praxi</p> <p>zapisuje vzorce, popisuje výskyt, vlastnosti a použití běžných alkanů, alkenů, alkinů, arenů umí sestavit chemické rovnice spalování methanu, ethanu a propanu</p>	<p>OXIDACE A REDUKCE</p> <p>KOROZE</p> <p>VÝROBA SUROVÉHO ŽELEZA</p> <p>ELEKTROLÝZA</p> <p>UHLOVODÍKY Alkany, alkeny, alkiny, cykloalkany, areny</p>	<p>Rozšiřující učivo: - Průmyslové využití elektrolýzy (výroba hliníku, chloru, vodíku a hydroxidu sodného) - Galvanické pokovování - Ocel - Suchý článek - Olověný akumulátor - Dobíjecí články současnosti a péče o ně</p> <p>F – elektrický proud</p> <p>Rozšiřující učivo: - Oktanové číslo benzínu - Dieny (butadien) - Karbonizace uhlí - Krakování - Vyšší mastné kyseliny</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových</p>	<p>zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy umí třídít paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe</p> <p>zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie zhodnotí z ekologického hlediska využívání různých druhů paliv</p> <p>sestavuje vzorce, zná vlastnosti a použití běžných derivátů uhlovodíků rozeznává esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí používá pojmy monomer, polymer, makromolekula, zná princip polymerace</p> <p>umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí</p> <p>rozděluje plasty podle vlastností, zná běžně užívané zkratky plastů, jejich vlastnosti a užití chápe význam recyklace plastů</p> <p>zná výchozí látky, produkty a podmínky průběhu fotosyntézy</p>	<p>PALIVA</p> <p>DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ Halogenderiváty Kyslíkaté deriváty: alkoholy, fenoly, karboxylové kyseliny, aldehydy, ketony, estery</p> <p>POLYMERY</p> <p>PŘÍRODNÍ LÁTKY Sacharidy Tuky</p>	<p>- Aminokyseliny - Enzymy, hormony - Nukleové kyseliny - Biotechnologie a jejich současný význam</p> <p>Př – fotosyntéza, dýchání, zdravá výživa</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů</p> <p>určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</p> <p>uveče příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů</p> <p>Chemie a společnost zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových příkladů z praxe</p> <p>orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>kombinuje poznatky o metabolismu z hodin přírodopisu s jeho chemickou podstatou</p> <p>popíše zdroje a vlastnosti tuků, sacharidů, bílkovin a vitaminů a jejich vhodný obsah a zdroj ve stravě člověka</p> <p>uveče příklady surovin a meziproductů při výrobě alespoň tří chemikálií, umí uvést příklady sekundárních surovin a jejich význam z hlediska péče o životní prostředí</p> <p>uveče příklady otravných a jedovatých látek, které by mohly při provozních haváriích uniknout do životního prostředí, umí uvést příklady správného chování obyvatelstva</p> <p>rozumí principům hašení požárů</p> <p>popíše příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uveče příklady nebezpečí, kterým se vystavuje jejich konzument</p>	<p>Cukry</p> <p>Vitaminy</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
	<p>uvede příklady volně prodávaných hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami</p> <p>hodnotí složení jídla z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy</p>		<p>Sv, Př – zásady zdravé výživy</p>

Přístupy k obsahu a organizaci výuky

Ročníkové plány jsou koncipovány tak, aby umožňovaly diferenciaci obsahu i rozsahu výuky vzhledem k různým vzdělávacím potřebám žáku. Ve své základní části obsahují minimum teoretického učiva, včetně minima chemických výpočtů. Při výuce všech žáků se klade důraz na experimentální činnosti a na řešení problémových úloh, které mají vztah k praxi, nebo k dějům, které nás obklopují. Typickým rysem vyučování chemii podle těchto učebních osnov by mělo být: méně učiva vykládaného učitelem – více nácvik tvořivosti a správné orientace žáku v běžném životě.

V ročníkových plánech není specifikován obsah laboratorních prací. Konkrétní úkoly pro laboratorní práce (cca 3–4 za rok) si zvolí vyučující v souladu s probíranou látkou, aktuálním vybavením školy a s ohledem na zručnost a vědomostní vybavení žáků.

Posloupnost probíraného učiva není závazná. Zpravidla se v 8. ročníku probere učivo do kapitoly Soli, v 9. ročníku pak ostatní učivo.

Součástí výuky jsou v obou ročnících zpravidla i jednodenní exkurze do různých chemických provozů.

5.22 Vyučovací předmět Praktika z chemie

5.22.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Praktika z chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Chemie

Vyučovací předmět: Praktika z chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Praktika z chemie je zařazen jako volitelný předmět z disponibilní časové dotace v 8. a 9. ročníku s jednododinovou časovou týdenní dotací. Vzhledem k tomu, že základem je experimentální činnost žáků, vyučuje se ve dvouhodinovém bloku většinou v odborné pracovně nebo laboratoři. Ve volitelném předmětu je třída dělena na skupiny.

Vzdělávání v předmětu Praktika z chemie

- rozvíjí dovednosti žáků získané převážně v předmětech zařazených ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda
- převládá činnostní charakter učení, který umožňuje hlubší porozumění přírodním dějům a podchycení zájmu žáků
- podporuje logické myšlení a orientaci v běžném životě aplikací poznatků při řešení komplexnějších úloh
- učí rozlišovat příčiny, souvislosti a důsledky, objektivně posuzovat a experimentovat

Formy a metody práce

experimentální činnost skupinová, individuální i kooperativní, práce s informacemi, vyhledávání, třídění, prezentace a interpretace, řešení problémových úloh, exkurze a praktická cvičení v terénu

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům, je preferován slovní projev, v písemném projevu mohou žáci zpracovávat výstupy alternativními formami. Při práci s pracovními texty i při zpracování dílčích výsledků je často používán princip kooperace.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Praktika z chemie jako volitelný předmět nabízí žákům rozvoj dovedností nejen z vyučovacího předmětu chemie, ale posiluje i mezipředmětové vztahy a vazby k dalším předmětům. K motivaci žáků přispívá i možnost volby náročnosti zadaného úkolu, nabídka individuální práce a vnitřní diference.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učí různým metodám poznávání a pozorování přírodních procesů a jevů
- vede k různorodým způsobům zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity
- klade důraz na průběžné sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učí přecházet od konkrétního smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, modelech a chápat vzájemné souvislosti
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení v souvislosti s přírodními zákony
- učí zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

- vede k přesnému a logickému vyjadřování, argumentaci
- učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat ústně i písemně postup a výsledky pozorování i experimentů

Kompetence sociální a personální

- vede k osvojování dovednosti kooperace, k pochopení postojů a mínění druhého
- učí společnému hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

- upozorňuje na možnosti rozvoje i zneužití poznatků chemie
- podněcuje k odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- učí optimálně plánovat a realizovat pozorování a pokusy
- vede k dodržování pracovních postupů
- rozvíjí manuální zručnost
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vede k předcházení rizikům

5.22.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Praktika z chemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost.</p> <p>určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</p> <p>rozdlišuje směsi a chemické látky.</p> <p>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení. Uvede příklady oddělování složek v praxi.</p>	<p>vysvětlí zásady bezpečné práce v laboratoři uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi poskytne první pomoc</p> <p>rozpozná, zda dochází k přeměnám látek stanoví vlastnosti látek pozorováním i pokusem</p> <p>připraví roztok požadovaného složení charakterizuje kyslík jako nezbytný prvek pro život a pro hoření látek rozliší druhy vod, uvede význam vody pro život na Zemi</p> <p>navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek sestaví jednoduchou aparaturu a vysvětlí princip dělení směsí navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě</p>	<p>Zásady bezpečné práce Varovné symboly a jejich význam Mimořádné události, havárie První pomoc při úrazu v laboratoři</p> <p>Chemický děj Vlastnosti látek Změny skupenství</p> <p>Směsi a jejich složky</p> <p>Složení roztoků</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Směsi, roztoky</p> <p>Metody oddělování složek směsí</p> <p>Koncentrace</p>	<p>Př – nemoci, úrazy, prevence</p> <p>Sv – bezpečné způsoby chování</p> <p>F – měřené veličiny, skupenství</p> <p>F – vztah mezi skupenstvím látek a částicovým složením</p> <p>Př – ochrana přírody</p> <p>Z – ekologické problémy Země</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.</p> <p>rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí.</p> <p>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p> <p>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sloučenin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p> <p>orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování především bílkovin, tuků, sacharidů.</p>	<p>rozliší kovy a nekovy, uvede příklady jejich vlastností a ověří je experimentálně demonstruje princip výroby kovů</p> <p>při řešení problémových úloh využije zákon zachování hmotnosti zapiše jednoduchými rovnicemi chemické reakce experimentu odhadne výsledky a znázorní je na modelech</p> <p>održuje zadaný pracovní postup řeší ve skupině zadanou problémovou úlohu zachází bezpečně s laboratorními pomůckami</p> <p>analyzuje vlastnosti a použití vybraných látek posoudí jejich vliv na životní prostředí připraví běžnou sůl dokáže přítomnost základních prvků v neznámém vzorku</p> <p>rozliší jednotlivé přírodní látky a posoudí jejich význam pro člověka porovná různé potraviny z hlediska zásad správné výživy</p>	<p>Názvy, značky, vzorce</p> <p>Kovy, nekovy PSCHP</p> <p>Chemický děj, chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Vážení a měření</p> <p>Bezpečnost při experimentální činnosti Zajímavé a efektní pokusy</p> <p>Oxidy, kyseliny, hydroxidy Soli – vlastnosti a použití Neutralizace, pH Chemie a životní prostředí</p> <p>Fotosyntéza Zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů</p>	<p>Z – příroda a společnost, vliv globalizace, využívání surovin Př – nerosty a horniny</p> <p>Z – principy ochrany životního prostředí</p> <p>Př – význam fotosyntézy pro život na Zemi Sv – výživa zdravý životní styl</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.</p> <p>orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí.</p>	<p>navrhne a provede srovnání vlastností plastů posoudí vliv plastů na životní prostředí zjišťuje možné důsledky správné či nesprávné analýzy</p> <p>shrne, vyhodnotí a prezentuje výsledky své práce demonstruje problémovou úlohu a vyhledá různé varianty řešení řeší ve skupině modelovou situaci a úkol z běžného života získá samostatně informace o nových poznatcích v oboru</p>	<p>Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, význam, použití Recyklace, suroviny, produkty Léčiva, návykové látky</p> <p>Sklářství, výroba papíru, hnojiva, stavební hmoty Využití a zneužití chemických poznatků</p>	<p>PČ – zpracování plastů</p>

5.23 Vyučovací předmět Přírodopis

5.23.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku po dvou hodinách týdně, v 9. ročníku po jedné hodině týdně a. Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a přírodopisu, chemie, posluchárně a dle možností i v terénu.

Předmět Přírodopis úzce souvisí i se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a příroda. Dále také s povinně volitelnými předměty Ekologická výchova, Praktika z chemie a Praktika z přírodopisu.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis

- směřuje k osvojení, upevnění a rozšíření poznatků o živé i neživé přírodě
- klade důraz na chápání přírody jako funkčního celku, jehož každá část je neopakovatelná a klíčová pro fungování celého ekosystému
- seznamuje žáky s rozmanitostí a bohatstvím forem života, stejně jako s vnitřní stavbou organismů
- poskytuje žákům dostatečné množství informací k tomu, aby si mohly vytvořit názor na aktuální společenská témata jako je globální oteplování, pokles biodiverzity, čerpání přírodních zdrojů atd.
- vychovává žáky k obdivu a respektu k živým organismům

Formy a metody práce:

frontální výuka, skupinová práce (s přírodninami, mapami, literaturou atd.), týmová výuka, problémové vyučování, tandemová/párová výuka, seminář počítající s aktivní účastí žáků na organizaci vyučovací jednotky, vycházky, exkurze, návštěvy ekologického centra

Průřezová témata – v předmětu Přírodopis je realizováno průřezové téma EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními se bude učitel v rámci možností daných organizační formou výuky, individuálně věnovat a vést je k udržení tempa se zbytkem třídy. Při hodnocení bude přihlédnuto zejména k jejich osobnímu pokroku.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákům bude dán prostor pro využití jejich nadprůměrných schopností. Při vypracování skupinových projektů budou zastávat klíčové a zodpovědnější pozice v týmech. Ve vzdělávacím procesu budou pomáhat spolužákům, kterým osvojení si nových návyků a dovedností trvá poněkud déle. Součástí zadaných prací i evaluačních testů budou dobrovolné nadstandardně obtížné otázky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadává úkoly, při kterých se pracuje s určovacími klíči, mapami, základní optickou technikou
- motivuje žáky k aplikování získaných poznatků na dílčí problémy
- začleňuje do výuky experimenty a pozorování, pomáhá žákům získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- pomáhá žákům zvolit vhodný postup k identifikaci problémů a jeho řešení
- formuluje problémy, pro jejichž řešení nemají žáci dostačující informace a tím jsou nuceni si je dohledat
- vede žáky k aplikaci získaných návyků a dovedností v každodenním životě

Kompetence komunikativní

- kontroluje správnost a přesnost žakových verbálních projevů
- klade důraz na porozumění předloženého textu, jeho sumarizaci a reprodukci vlastními slovy
- podněcuje žáky k aktivnímu vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

- zprostředkovává znalosti potřebné k vytváření názorů, jejich obhájení a konfrontaci
- pomáhá žákům uvědomit si své přednosti a dovednosti a zároveň mít úctu k druhým, efektivně své specifické schopnosti využívat při diferencované práci v týmu
- pomáhá žákům překonat zklamání a neúspěch, vytváří atmosféru porozumění a důvěry

Kompetence občanské

- jde příkladem v ochraně životního, aktivně se podílet na trvale udržitelném rozvoji
- vede žáky k ochraně zdraví svého i svých blízkých
- vybízí žáky k respektu přírodě a všem živým organismům

Kompetence pracovní

- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s přírodninami
- vyžaduje plnění povinností a závazků
- seznamuje žáky se základními pravidly pro péči o domácí zvířata i rostliny
- pomáhá žákům rozvrhnout si jednotlivé fáze práce tak, aby úkol zvládli v požadovaném čase

5.23.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodopis

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Obecná biologie a genetika: rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p>	<p>orientuje v teorii vzniku vesmíru, slunečních soustav a naší planety vysvětlí důsledky pohybu Země a slunce pro život na Zemi vysvětlí vznik života orientuje se v různých teoriích vzniku života objasní fylogenetický vývoj organismů na naší planetě</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi buňkou bakterii, rostlin a živočichů popíše organizaci buňky eukaryotických organismů popíše základní funkce buněčných organel vysvětlí princip mnohobuněčnosti</p> <p>popíše vnitřní a vnější stavbu rostlinného těla vysvětlí význam a funkci jednotlivých orgánů pro o celou rostlinu popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla</p>	<p>Vývoj života - prahory - starohory - prvohory - druhohory - třetihory - čtvrtohory</p> <p>Uspořádání živého světa (základní struktura života) - buňka – stavba, výživa - buňky R, Ž, B - pletiva - tkáně</p> <p>Stavba těla rostlin a živočichů - popis vnější a vnitřní stavby jednotlivých zástupců rostlin a živočichů - orgány rostlin a živočichů</p>	<p>F – sluneční soustava, vznik vesmíru Z – vesmír EV – Základní podmínky života</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>uveďe příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	<p>vysvětlí význam a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav živočichů</p> <p>vysvětlí význam třídění organismů do taxonomických skupin orientuje se v pojmech říše, kmen, třída, řád, čeleď, rod, druh. vybrané zástupce jednotlivých skupin zařadí do taxonomických jednotek</p> <p>vysvětlí princip nepohlavního rozmnožování uvede příklady nepohlavního rozmnožování aplikuje znalosti o nepohlavním rozmnožování rostlin do praxe chápe princip pohlavního rozmnožování rostlin vysvětlí princip vnějšího a vnitřního pohlavního rozmnožování u živočichů objasní pojmy: pohlavní buňka (spermie, vajíčko, pylové zrno), oplození, oplodnění, gen, DNA, křížení</p> <p>aplikuje základní znalosti genetiky do praktického života vysvětlí teorii přirozeného výběru</p>	<p>Taxonomie rostlin a živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - taxonomické pojmy - práce s klíčem - poznávačky <p>Pohlavní rozmnožování</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostlin - živočichů - popis pohlavních orgánů - chromozom, DNA, gen - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací - křížení <p>Nepohlavní rozmnožování</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostlin - živočichů - roubování, dělení, řízkování, pučení atd. <p>Dědičnost a proměnlivost</p> <ul style="list-style-type: none"> - křížení - proměnlivost 	<p>Sv – antikoncepce, plánovaná rodičovství</p> <p>Pč – rozmnožování rostlin</p> <p>M – poměr, procenta Z – fyto geografie</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>Biologie hub: rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>	<p>uvádí příklady přizpůsobení rostlin vnějším podmínkám a změnám</p> <p>jmenuje význam bakterii a virů vyjmenovává nejznámější virózy živočichů vysvětlí význam symbiotických bakterii vyjmenovává nejznámější bakteriózy živočichů s důrazem na člověka a uvádí příklady z praktického života</p> <p>pozná naše nejznámější smrtelně jedovaté houby a popíše jejich základní znaky, podle kterých se dají poznat orientuje se mezi známými jedlými a jedovatými houbami</p> <p>vysvětlí rozdíl ve výživě rostlin a hub aplikuje znalosti o kvasinkách do praktického života, uvědomuje si význam hub jako rozkradačů a zařadí houby do potravního řetězce</p> <p>objasní symbiotický vztah mezi houbou a řasou ve stélce lišejníků</p>	<p>- přirozený výběr</p> <p>Bakterie - význam - bakteriózy rostlin a živočichů - antibiotikum - symbiotické bakterie</p> <p>Viry - význam - virózy živočichů</p> <p>Houby vyšší (houby s plodnicemi) - stavba - význam - zásady sběru, konzumace - první pomoc při otravě houbami</p> <p>Houby nižší (houby bez plodnic) - základní charakteristika - pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - kvasinky</p> <p>Lišejníky - stavba, symbióza - výskyt a význam - bioindikátor</p>	<p>Sv – nemoci člověka, zdraví</p> <p>Ch – kvašení</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Biologie rostlin: odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>chápe vztah pojmů: buňka, pletivo, orgán vyjmenuje základní orgány a typy pletiv rostlin a vysvětlí jejich funkci</p> <p>popíše vnější a vnitřní stavbu rostlin a jejich orgánů vysvětlí jejich význam a funkci pro rostlinu</p> <p>vysvětlí princip fotosyntézy uvědomuje si globální význam fotosyntézy</p> <p>orientuje se v základních taxonomických skupinách cévnatých a bezcévných rostlin aplikuje znalosti vnější stavby při práci s klíči a atlasy rostlin a význačné zástupce určí a zařadí do taxonomických skupin</p> <p>definuje základní přizpůsobení rostlin životu na souši uvádí příklady přizpůsobení rostlin vnějším podmínkám pozorováním rostlin své znalosti rozšiřuje a aplikuje v praktickém životě</p>	<p>Anatomie a morfologie rostlin - buňka, pletivo, orgán - stavba a význam orgánů (kořen, stonek, list, květ, květenství, semeno, plod)</p> <p>Fyziologie rostlin - základní principy – fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, pohyb</p> <p>Systematické skupiny - systém rostlin - poznávání a zařazování zástupců - znaky - vývoj řasy, mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné, krytosemenné</p> <p>Přechod rostlin na souš - modifikace rostlinných orgánů</p>	<p>EV – Základní podmínky pro život Ch, Př. Ch – fotosyntéza F – světlo, záření</p> <p>EV – Základní podmínky pro život</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Biologie živočichů: porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>popíše vnější a vnitřní stavbu živočichů a jejich orgánů (orgánových soustav) vysvětlí jejich význam a funkci</p> <p>orientuje se v základních taxonomických skupinách bezobratlých a obratlovců, vymezí jejich charakteristické rysy pracuje s klíči a atlasy živočichů, význačné zástupce určí a zařadí do taxonomických skupin</p> <p>porovnává různé prvky chování živočichů orientuje se v základních etologických pojmech popíše způsob života u známých bezobratlých a obratlovců demonstruje přizpůsobení živočichů prostředí</p>	<p>Anatomie a morfologie živočichů - stavba těla - živočišná buňka - tkáň - orgány - orgánové soustavy - organismy jednobuněčné - mnohobuněčné</p> <p>Taxonomie živočichů Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Pláštěnci Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci Etologie - projevy chování živočichů - živočišná společenstva</p>	<p>Z – zoogeografie</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>Biologie člověka: určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p>	<p>vytvoří a popíše potravní řetězec zhodnotí význam živočichů pro člověka, s důrazem na parazity a užitková zvířata zhodnotí riziko nebezpečných nebo jedovatých živočichů uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy seznamuje s významnými již ohroženými druhy obratlovců, navrhuje způsoby jejich ochrany</p> <p>určí polohu orgánů pojmenovává její části lidské kostry; objasní stavbu kostí, spojení kostí vyjmenuje hlavní druhy a skupiny kosterních svalů objasní složení trávicí soustavy, popíše funkce jednotlivých orgánů vysvětlí mechanismus přenosu kyslíku do krve a zpětné vyloučení oxidu uhličitého popíše složení krve, funkci krevních tělísek, je seznámen s krevními skupinami popíše, vysvětlí význam soustavy oběhové vysvětlí funkci soustavy, která se podílí na odstraňování odpadních látek z těla</p>	<p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů - domestikace – hospodářsky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů - ochrana živočichů, chráněné druhy</p> <p>Orgánové soustavy - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací - trávicí - vylučovací - řídicí - smyslové orgány - rozmnožovací - vyšší nervová činnost</p>	<p>Pč – chov domácích zvířat, ekologické zemědělství EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí D – domestikace zvířat Z – zemědělství</p> <p>F – páka, moment síly, práce, výkon</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p>objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	<p>popíše žlázy s vnitřním vyměšováním, základní hormony a jejich hlavní význam</p> <p>popíše centrální nervovou soustavu a vysvětlí rozhodující význam nervové soustavy pro řízení lidského těla</p> <p>vysvětlí princip reflexního oblouku</p> <p>vysvětlí princip a význam smyslů pro lidské tělo</p> <p>objasní význam kůže</p> <p>vysvětlí fylogenetický vývoj člověka</p> <p>je seznámen s různými teoriemi o vzniku člověka</p> <p>jmenuje hlavní teorie vzniku bipedie</p> <p>orientuje se v hlavních vývojových stupních člověka</p> <p>vysvětlí vznik a nitroděložní vývoj nového jedince až po narození</p> <p>uvědomuje si nebezpečí pohlavně přenosných nemocí, je seznámen s tím, jak se před nimi chránit</p> <p>popíše vývoj člověka od narození</p> <p>uveče, k jakým změnám dochází v průběhu ontogenetického vývoje</p>	<p>Fylogeneze rodu Homo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Australopithecus - Homo habilis, H. erectus, H. neandrthalensis, H. sapiens <p>Osídlení světa lidmi.</p> <p>Bipedie</p> <p>Ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmnožování člověka – geny - nitroděložní vývoj - porod - novorozenec - kojeneček - batole - předškolní, školní - puberta, dospělost - stáří 	<p>F – optika</p> <p>D – vývoj člověka, pravěk</p> <p>Sv – plánované rodičovství, antikoncepce</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>objasní zdravý životní styl, jako prevence před některými nemocemi, uvědomuje si důsledky nezdravého životního stylu a vlivu nepříznivého životního prostředí</p> <p>navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu</p> <p>popíše a rozliší příznaky běžných nemocí</p> <p>je seznámen se zásadami prevence a léčby a aplikuje je v praktickém životě</p> <p>rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu</p> <p>porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu</p> <p>rozpozná základní typy poranění a aplikuje pravidla předlékařské pomoci</p>	<p>Životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka - stravování (pravidelnost, pestrost, vyváženost) - poruchy příjmu potravy - drogy a návykové látky - hygiena - hygiena duševní činnosti <p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny - příznaky - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - epidemie - závažná poranění a život ohrožující stavy - zásady první pomoci 	<p>Sv – zdravý životní styl, návykové látky, dospívání, nemoci, léčba</p> <p>Sv – první pomoc</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Neživá příroda objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p>	<p>popíše vývoj a vnitřní stavbu Země rozliší jednotlivé sféry Země a zhodnotí jejich vztah ke vzniku a trvání života uvědomuje si vztah mezi geologickým a biologickým vývojem Země</p> <p>rozpozná základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin a objasní jejich vznik pozná nejběžnější minerály a horniny</p> <p>rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje vysvětlí základy deskové tektoniky objasní horninový cyklus popíše koloběh vody</p> <p>popíše vznik jednotlivých typů půd vyjmenuje hlavní typy půd a zhodnotí je z hlediska využitelnosti pro člověka</p>	<p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj - stavba - složení - geologické vědy <p>Nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - magma a horniny - zvětrávání - usazené horniny - přeměněné horniny - minerály a jejich vznik - ložiska a jejich vznik - vznik, vlastnosti - praktický význam a využití - určování jejich vzorků <p>Vnější a vnitřní geologické procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny a důsledky - pohyb kontinentů - tektonika - sopečná činnost - koloběh vody - zvětrávání <p>Půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení - vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin 	<p>F – gravitace, hydromechanika Z – vesmír, stavba Země Ch – chemická stavba Země</p> <p>Z – litosféra, fyzická geografie, přírodní složky krajiny, těžiska</p> <p>Z – obecný zeměpis, hydrosféra, litosféra</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p> <p>Základy ekologie uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<p>vyjmenuje jednotlivá geologická období orientuje se poznávacích znacích vedoucích zkamenělin rozlišuje jednotlivá geologická období z hlediska podstatných geologických změn a jejich rozčlenění do útvarů</p> <p>uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p> <p>chápe vztahy jak mezi organismy navzájem, a tak vztahy mezi organismy a prostředím</p> <p>orientuje se v základních ekologických pojmech uvádí příklady populací, společenstev a ekosystémů uvědomuje si složitost a komplexnost ekosystémů</p>	<p>- hospodářský význam pro společnost - nebezpečí a příklady její devastace Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny - vznik života - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - prahory, starohory, teorie vzniku života, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <p>Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy - mezi organismy a prostředím - populace - společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému - rozmanitost</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p> <p>EV – Základní podmínky života Z – atmosféra, podnebí, biomy Ch – vzduch</p> <p>EV – Ekosystémy Z – biomy</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>Praktické poznávání přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj na různých ekosystémů a charakterizuje</p>	<p>aplikuje znalosti o konzumentech, predátorech, producentech a destruentech na konkrétním ekosystému nakreslí a popíše jednoduché potravní řetězce vodních a terestrických ekosystémů uvědomuje si bezpodmínečnou závislost člověka na přírodě uveče příklady kladného a záporného vlivu člověka na životní prostředí</p> <p>připraví jednoduchý mikroskopický preparát správně kreslí mikroskopické preparáty a pracuje s optikou používá určovací klíče</p> <p>aplikuje pravidla bezpečnosti práce dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími</p>	<p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení - chráněná území - skleníkový efekt - ozónová díra <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování, lupa, mikroskop, dalekohled - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek - ukázky odchyty některých živočichů <p>Mimořádné události</p> <ul style="list-style-type: none"> - povodně (tok řek, meandry, narovnávání toku, zadržování vody 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí F – elektřina, optické přístroje Z, Sv – globální a regionální problémy lidstva</p> <p>Čj a I. – odborná literatura</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí F – elektřina, blesk, hromosvod</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	přírodními jevy a základní způsoby ochrany na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání	v krajině, eroze, změna klimatu a tání oceánů, cyklóny, bleskové povodně aj.) - zemětřesení (vznik, Richterova stupnice, tsunami, sopky) - vichřice, tornádo, hurikán, orkán atd.	Z – atmosféra

Každý žák na druhém stupni má možnost účastnit se alespoň 1 komplexní, vícedenní přírodovědné exkurze.

5.24 Vyučovací předmět Praktika z přírodopisu

5.24.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Praktika z přírodopisu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: Praktika z přírodopisu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Praktika z přírodopisu si mohou žáci zvolit podle okruhů 7. – 9. ročníku. Okruh botanika a okruh zoologie je nabízen od 7. – 9. ročníku, okruh antropologie a genetika v 8. a 9. ročníku. Každý žák si může zvolit daný okruh pouze jednou. Praktika z přírodopisu jsou volitelný předmět s časovou dotací jedna hodina týdně. Z organizačních důvodů je většinou vyučován jako dvouhodinový blok.

Předmět Praktika z přírodopisu úzce souvisí i se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a příroda. Dále také s povinně volitelným předmětem Ekologická výchova.

Vzdělávání v předmětu Praktika z přírodopisu

- směřuje k osvojení, upevnění a rozšíření praktických poznatků, návyků a dovedností, týkajících se živé i neživé přírody
- klade důraz na chápání přírody jako funkčního celku, jehož každá část je neopakovatelná a klíčová pro fungování celého ekosystému
- seznamuje žáky s rozmanitostí a bohatstvím forem života, stejně jako s vnitřní stavbou organismů
- motivuje žáky k zájmu a obdivu k přírodě
- vychovává žáky k obdivu a respektu k živým organismům
- pomáhá aplikovat znalosti přírodopisu v každodenním životě

Formy a metody práce:

skupinová práce (s přírodninami, mapami, literaturou atd.), problémové vyučování, laboratorní práce, vycházky, exkurze – například ZOO, ekologická centra atd.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Žákům s priznanými podpůrnými opatřeními se bude učitel v rámci možností daných organizační formou výuky, individuálně věnovat a vést je k udržení tempa se zbytkem třídy. Při hodnocení bude přihlédnuto zejména k jejich osobnímu pokroku.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákům bude dán prostor pro využití jejich nadprůměrných schopností. Při vypracování skupinových projektů budou zastávat klíčové a zodpovědnější pozice v týmech. Ve vzdělávacím procesu budou pomáhat spolužákům, kterým osvojení si nových schopností a dovedností trvá poněkud déle.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadává úkoly, při kterých se pracuje s určovacími klíči, mapami, základní optickou technikou
- motivuje žáky k aplikování získaných poznatků na dílčí problémy
- začleňuje do výuky experimenty a pozorování, pomáhá žákům získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- pomáhá žákům zvolit vhodný postup k identifikaci problémů a jeho řešení
- vede žáky k aplikaci získaných návyků a dovedností v každodenním životě

Kompetence komunikativní

- kontroluje správnost a přesnost žakových verbálních projevů
- klade důraz na porozumění předloženého textu, jeho sumarizaci a reprodukci vlastními slovy
- podněcuje žáky k aktivnímu vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

- pomáhá žákům uvědomit si své přednosti a dovednosti a zároveň mít úctu k druhým, efektivně své specifické schopnosti využívat při diferencované práci týmu
- pomáhá žákům překonat zklamání a neúspěch, vytváří atmosféru porozumění a důvěry

Kompetence občanské

- jde příkladem v ochraně životního, aktivně se podílet na trvale udržitelném rozvoji
- vede žáky k ochraně zdraví svého i svých blízkých
- vybízí žáky k respektu přírodě a všem živým organismům

Kompetence pracovní

- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s přírodninami
- vyžaduje plnění povinností a závazků
- pomáhá žákům rozvrhnout si jednotlivé fáze práce tak, aby úkol zvládli v požadovaném čase

5.24.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Praktika z přírodopisu (okruh botanika)

ročník 7. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Obecná biologie a genetika</p> <p>Biologie hub rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p> <p>Biologie rostlin odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<p>Cytologie popíše organizaci buňky eukaryotických organismů</p> <p>Mykologie pozná naše nejznámější smrtelně jedovaté houby a popíše jejich základní znaky, podle kterých se dají poznat orientuje se mezi jedlými a jedovatými houbami</p> <p>Lichenologie uvědomuje si význam lišejníků, jako bioindikátorů</p> <p>Botanika vyjmenuje základní orgány a typy pletiv rostlin a vysvětlí jejich funkci připraví jednoduchý mikroskopický preparát popíše vnější a vnitřní stavbu bezcévných a cévnatých rostlin a jejich orgánů</p>	<p>Uspořádání živého světa (základní struktura života) - stavba buňky - buňky R, Ž - pletiva</p> <p>Houby - stavba - význam - zásady sběru, konzumace - první pomoc při otravě houbami</p> <p>Lišejníky - stavba - symbióza - bioindikátor</p> <p>Anatomie a morfologie bezcévných a cévnatých rostlin - buňka, pletivo, orgán - stavba a význam - kořen - stonek - list</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>Praktické poznávání přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>aplikuje znalosti vnější stavby při práci s klíči a atlasy bezcévných a cévnatých rostlin a význačné zástupce určí</p> <p>Praktické poznávání přírody připraví jednoduchý mikroskopický preparát správně kreslí mikroskopické preparáty a pracuje s optikou používá určovací klíče aplikuje pravidla bezpečnosti práce dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>- květ - semeno - plod Fyziologie rostlin</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování - lupa, mikroskop - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek</p>	<p>CH – fotosyntéza F – optika</p>

Praktika z přírodopisu (okruh zoologie)

ročník 7. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Biologie živočichů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>Základy ekologie uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</p>	<p>Zoologie popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla orientuje se v základních taxonomických skupinách bezobratlých a obratlovců, pracuje s klíči a atlasy živočichů, význačné zástupce určí a zařadí do taxonomických skupin</p> <p>porovnává různé prvky chování živočichů popíše způsob života u známých bezobratlých a obratlovců uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>uvádí příklady populací, společenstev a ekosystémů aplikuje znalosti o konzumentech, predátorech, producentech a destruentech na konkrétním ekosystému vytvoří a popíše potravní řetězec</p>	<p>Anatomie a morfologie živočichů - stavba těla - organismy jednobuněčné - mnohobuněčné</p> <p>Základní taxonomie bezobratlých a obratlovců</p> <p>Etologie - projevy chování živočichů - živočišná společenstva</p> <p>Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy - mezi organismy a prostředím - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce</p>	<p>Pč – péče o domácí zvířata</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Praktické poznávání přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>seznamuje s významnými ohroženými druhy obratlovců, navrhuje způsoby jejich ochrany</p> <p>Praktické poznávání přírody připraví jednoduchý mikroskopický preparát správně kreslí mikroskopické preparáty a pracuje s optikou používá určovací klíče</p> <p>aplikuje pravidla bezpečnosti práce dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů - ochrana živočichů, chráněné druhy</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování - lupa, mikroskop - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení sbírek - ukázky odchyty některých živočichů</p>	<p>Z – zoogeografie</p> <p>F – optika</p>

Praktika z přírodopisu (okruh antropologie a genetika)

ročník: 8. - 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Obecná biologie a genetika vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě</p>	<p>Cytologie vysvětlí rozdíl mezi buňkou rostlin a živočichů</p> <p>Genetika objasní pojmy: pohlavní buňka (spermie, vajíčko), gen, DNA, křížení aplikuje základní znalosti genetiky do praktického života</p>	<p>Uspořádání živého světa (základní struktura života) - stavba buňky - buňky R, Ž</p> <p>Pohlavní rozmnožování - živočichů - chromozom, gen - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací - křížení Dědičnost a proměnlivost - křížení, GMO - přirozený výběr</p>	<p>Sv – nemoci geneticky podmíněné, vliv drog, plánované rodičovství</p>
<p>Biologie člověka rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>Antropologie určí polohu orgánů určí kosti osově kostry i kosti končetin je seznámen s krevními skupinami</p> <p>je seznámen se zdravým životním stylem, jako prevence před některými nemocemi, uvědomuje si důsledky nezdravého životního stylu</p>	<p>Orgánové soustavy</p> <p>Životní styl - pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	<p>Pč, Sv, Tv – zdravá strava, zdravý životní styl</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p> <p>Základy ekologie uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uveďte příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>Praktické poznávání přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>a vlivu nepříznivého životního prostředí popíše a rozliší příznaky běžných nemocí</p> <p>rozpozná základní typy poranění a aplikuje pravidla předlékařské pomoci</p> <p>Globální ekologie uveďte příklady kladného a záporného vlivu člověka na životní prostředí orientuje se v ekologických problémech týkající se svého okolí</p> <p>Praktické poznávání přírody připraví jednoduchý mikroskopický preparát správně kreslí mikroskopické preparáty a pracuje s optikou</p> <p>aplikuje pravidla bezpečnosti práce dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Nemoci, úrazy a prevence - příznaky - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí</p> <p>- závažná poranění a život ohrožující stavy - zásady první pomoci</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení - problematika odpadů, snižování biodiverzity v Praze</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování - lupa, mikroskop - anatomické atlasy</p>	<p>Tv, Sv – první pomoc</p> <p>Z – globální a lokální problémy</p>

5.25 Vyučovací předmět Laboratorní práce z přírodopisu

5. 24.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Laboratorní práce z přírodopisu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: Laboratorní práce z přírodopisu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Laboratorní práce z přírodopisu si mohou žáci vybrat z volitelných předmětů v sedmém ročníku. Představuje alternativu k předmětu Praktika z přírodopisu, na rozdíl od něj má za cíl pokrýt základní oblasti biologie (zoologie, botanika, antropologie) v jediném školním roce.

Předmět Laboratorní práce z přírodopisu úzce souvisí i se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, je rozšířením výuky přírodopisu.

Vzdělávání v předmětu Laboratorní práce z přírodopisu

- směřuje především k osvojení praktických dovedností při práci s přírodninami, používání základní laboratorní techniky. Zdůrazňuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- vede žáky k vědeckému přístupu k řešení problémů
- učí žáky vést si pečlivé protokoly o své práci
- seznamuje žáky s běžnými druhy rostlin a živočichů naší přírody
- učí zásadám biologické kresby
- vychovává žáky k obdivu a respektu k živým organismům

Formy a metody práce:

Laboratorní práce, skupinová práce, badatelsky orientovaná výuka, prvky kritického myšlení, vedení portfolia protokolů k experimentům. Výuka může probíhat i v blocích. Obsah hodin bude přizpůsoben sezonní dostupnosti přírodnin.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními věnuje učitel nadstandardní pozornost, kontroluje pochopení zadání a správnost postupů. Při hodnocení bude přihlédnuto zejména k vynaložené snaze a osobnímu pokroku.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní žáci budou pomáhat ostatním s řešením problémů, budou moci uplatnit svoje znalosti a schopnosti při řešení obtížnějších úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadává úkoly, při kterých se pracuje s určovacími klíči, základní laboratorní a optickou technikou
- motivuje žáky k aplikování získaných poznatků na dílčí problémy
- začleňuje do výuky experimenty a pozorování, pomáhá žákům formulovat hypotézy a ověřit experimentem jejich správnost

Kompetence k řešení problémů

- pomáhá žákům zvolit vhodný postup k identifikaci problémů a jeho řešení
- vede žáky k aplikaci získaných návyků a dovedností v každodenním životě

Kompetence komunikativní

- kontroluje správnost a přesnost žakových verbálních projevů
- podněcuje žáky k aktivnímu vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

- pomáhá žákům uvědomit si své přednosti a dovednosti a zároveň mít úctu k druhým, efektivně své specifické schopnosti využívat při diferencované práci týmu
- pomáhá žákům překonat zklamání a neúspěch, vytváří atmosféru porozumění a důvěry

Kompetence občanské

- jde příkladem v ochraně životního prostředí, aktivně se podílet na trvale udržitelném rozvoji
- vede žáky k ochraně zdraví svého i svých blízkých
- vybízí žáky k respektu k přírodě a všem živým organismům

Kompetence pracovní

- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s přírodninami
- drží se zadaného postupu
- pomáhá žákům rozvrhnout si jednotlivé fáze práce tak, aby úkol zvládli v požadovaném čase
- žák si o své práci vede pečlivé záznamy.

5.24.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Laboratorní práce z přírodopisu

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Biologie hub rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>Biologie rostlin odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>Mykologie pozná naše nejznámější smrtelně jedovaté houby a popíše jejich základní znaky, podle kterých se dají poznat orientuje se mezi jedlými a jedovatými houbami</p> <p>Botanika popíše buňku rostlin vyjmenuje základní orgány a typy pletiv rostlin a vysvětlí jejich funkci připraví jednoduchý mikroskopický preparát</p> <p>aplikuje znalosti vnější stavby při práci s klíči a atlasy bezcévných a cévnatých rostlin a význačné zástupce určí</p>	<p>Houby - stavba - význam - zásady sběru, konzumace - první pomoc při otravě houbami</p> <p>Anatomie a morfologie bezcévných a cévnatých rostlin Fyziologie rostlin</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování - lupa, mikroskop - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek</p>	<p>F – optika</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Praktické poznávání přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>Biologie živočichů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>Biologie člověka Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla</p> <p>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p>	<p>připraví jednoduchý mikroskopický preparát správně kreslí mikroskopické preparáty a pracuje s optikou používá určovací klíče aplikuje pravidla bezpečnosti práce dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>Zoologie popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla orientuje se v základních taxonomických skupinách bezobratlých a obratlovců, pracuje s klíči a atlasy živočichů, význačné zástupce určí a zařadí do taxonomických skupin</p> <p>Antropologie určí polohu orgánů určí kosti osové kostry i kosti končetin</p> <p>popíše a rozliší příznaky běžných nemocí</p>	<p>Anatomie a morfologie živočichů - stavba těla - organismy jednobuněčné - mnohobuněčné</p> <p>Základní taxonomie bezobratlých a obratlovců</p> <p>Orgánové soustavy</p>	

5.26 Vyučovací předmět Ekologická výchova

5.26.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Ekologická výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Ekologická výchova

Vyučovací předmět: Ekologická výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Ekologická výchova si mohou žáci zvolit v 7. – 9. ročníku jako volitelný předmět a v učebním plánu mu je vymezena hodina týdně. S žáky 7. a 8. ročníku jsou probírané okruhy: Biodiverzita, Voda, Odpadové hospodářství, Biopotraviny; s žáky 9. ročníku jsou probírané okruhy: Alternativní zdroje energie a globální změny klimatu, Globální problémy lidstva.

Předmět Ekologická výchova úzce souvisí i se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a příroda. Dále také s volitelným předmětem Praktika z přírodopisu.

Vzdělávání v předmětu ekologická výchova

- usiluje o formování ekologicky správného vztahu žáků k přírodě, respektive k celému životnímu prostředí
- klade důraz na chápání přírody jako funkčního celku, jehož každá část je neopakovatelná a klíčová pro fungování celého ekosystému
- seznamuje žáky s rozmanitostí a bohatstvím forem života
- motivuje žáky k zájmu o přírodu
- vychovává žáky k obdivu a respektu k živým organismům

Formy a metody práce:

skupinová práce (s přírodninami, mapami, literaturou atd.), problémové vyučování, vycházky, bloková výuka, prvky kritického myšlení

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními se bude učitel v rámci možností daných organizační formou výuky, individuálně věnovat a vést je k udržení tempa se zbytkem třídy. Při hodnocení bude přihlédnuto zejména k jejich osobnímu pokroku.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákům bude dán prostor pro využití jejich nadprůměrných schopností. Při vypracování skupinových projektů budou zastávat klíčové a zodpovědnější pozice v týmech. Ve vzdělávacím procesu budou pomáhat spolužákům, kterým osvojení si nových schopností a dovedností trvá poněkud déle.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadává úkoly, při kterých se pracuje s určovacími klíči, mapami, základní optickou technikou
- motivuje žáky k aplikování získaných poznatků na dílčí problémy
- začleňuje do výuky experimenty a pozorování, pomáhá žákům získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- pomáhá žákům zvolit vhodný postup k identifikaci problémů a jeho řešení
- vede žáky k aplikaci získaných návyků a dovedností v každodenním životě

Kompetence komunikativní

- kontroluje správnost a přesnost žakových verbálních projevů
- klade důraz na porozumění předloženého textu, jeho sumarizaci a reprodukci vlastními slovy
- podněcuje žáky k aktivnímu vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

- pomáhá žákům uvědomit si své přednosti a dovednosti a zároveň mít úctu k druhým, efektivně své specifické schopnosti využívat při diferencované práci týmu
- pomáhá žákům překonat zklamání a neúspěch, vytváří atmosféru porozumění a důvěry

Kompetence občanské

- jde příkladem v ochraně životního, aktivně se podílet na trvale udržitelném rozvoji
- vede žáky k ochraně zdraví svého i svých blízkých
- vybízí žáky k respektu přírodě a všem živým organismům

Kompetence pracovní

- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s přírodninami
- vyžaduje plnění povinností a závazků
- seznamuje žáky se základními pravidly pro péči o domácí zvířata i rostliny
- pomáhá žákům rozvrhnout si jednotlivé fáze práce tak, aby úkol zvládli v požadovaném čase

5.26.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ekologická výchova

ročník 7. – 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Biodiverzita uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>Voda uvede příklady znečišťování vody, navrhne nejvhodnější preventivní opatření uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>Vymírání flóry a fauny je seznámen s příčinami vymírání vybraných druhů rostlin a živočichů je v České republice tak ve světě zhodnotí příčiny snižování biodiverzity navrhuje způsoby ochrany chráněných rostlin a živočichů</p> <p>Voda zhodnotí jednotlivé činitele působící na kvalitu vody aplikuje poznatky, jak snížit spotřebu vody v domácnosti vysvětlí význam vody pro funkci ekosystému popíše koloběh vody vysvětlí princip čističek odpadních vod</p>	<p>Vymírání flóry a fauny Pojmy: zákonem chráněné druhy, CITES, Červená kniha, -týrání zvířat -vymírání -biodiverzita -ZOO a botanické zahrady -umělé vypouštění zvířat do přírody</p> <p>Voda Pojmy: pitná voda, užitková voda, odpadní voda, znečištění, kořenová čistička odpadních vod -množství spotřebované vody v domácnosti, ekologický audit -voda x život -koloběh vody -základy meteorologie klasické čističky odpadních vod, kořenové čističky odpadních vod</p>	<p>Př, Z. – biodiverzita Pč – CITES</p> <p>Z – hydrosféra F – vlastnosti kapalin</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Odpadové hospodářství</p> <p>Biopotraviny volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>Praktické poznávání přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Odpadové hospodářství navrhuje možnosti snížení objemu odpadů v domácnosti uvádí příklady recyklovaných výrobků rozebírá důsledky plýtvání s odpady a obaly posoudí možnosti využití bioodpadu</p> <p>Biopotraviny je seznámen s principem ekologického zemědělství zdůvodní nadbytečné využívání pesticidů, hnojiv atd. vyhledává využití bylinek v lidovém léčitelství</p> <p>Praktické metody poznávání přírody používá určovací klíče aplikuje pravidla bezpečnosti práce</p> <p>dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Odpadové hospodářství -recyklace -barevné kontejnery -druhy obalů -likvidace odpadů, černé skládky -bioodpad, kompostování</p> <p>Biopotraviny -ekologické zemědělství -ekoturistika -prodej ze statku -hospodářská zvířata -biopotraviny -pesticidy, hnojiva, antibiotika atd. -bylinky (využití, sběr atd.)</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování - lupa - mikroskop - zjednodušené určovací klíče a atlasy</p>	<p>Z – lokální problémy lidstva, průmysl Pč – kompost</p> <p>Pč – zemědělství, biopotraviny Z – ekoturistika, rozvoj regionů Př – vliv pesticidů (znečištění vod), bylinky, hospodářská zvířata Pč – péče o rostliny Sv – zdravý životní styl</p>

Ekologická výchova

ročník 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Alternativní zdroje energie a globální změny klimatu uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>Alternativní zdroje energie porovná jednotlivé zdroje energie z hlediska vlivu na životní prostředí aplikuje poznatky, jak snížit spotřebu elektřiny ve své domácnosti</p> <p>Globální změny klimatu popíše příčina a důsledky globálního oteplování vysvětlí pojmy globální oteplování a globální změny klimatu zhodnotí možnosti snížení objemu produkovaných skleníkových plynů</p> <p>Administrativa týkající se ochrany životního prostředí orientuje se v základních zákonech a vyhláškách týkajících se ochrany životního prostředí</p>	<p><u>Výhody a nevýhody</u> a) Alternativní zdroje energie – větrná, sluneční, vodní, geotermální elektrárna, elektřina z biomasy b) Klasické zdroje energie – tepelná, atomová elektrárna</p> <p>-spotřebiče a kompaktní žárovky se sníženou spotřebou elektřiny -spotřeba elektřiny v domácnosti - „zelená“ elektřina</p> <p>Pojmy: -skleníkový efekt -fosilní paliva -spalování – produkce CO₂ -trvale udržitelný rozvoj</p> <p>Možnosti snížení skleníkových plynů v praxi.</p> <p>Obecně zákon 17/1992 Sb. o životním prostředí § 9 a ústavní zákon č.1/1993 Sb. – stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství</p>	<p>F, Z – alternativní zdroje energie – druhy elektráren Ch, Z – zdroje energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>Ch – znečištění atmosféry, oxidy v atmosféře, Sv, Z – důsledky globálního oteplování PŘ – příčiny globálního oteplování Z – přímořské a ostrovní státy</p> <p>Sv – zákony, ústava</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Globální problémy lidstva na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</p> <p>Praktické poznávání přírody aplikuje pravidla bezpečnosti práce</p>	<p>rozlišuje základní typy územní ochrany</p> <p>Globální problémy lidstva vysvětlí příčiny chudoby ve světě a navrhne možnosti jejího snížení vyjmenuje v současné době aktuální nemoci lidstva diskutuje úlohu globalismu současné západní kultury orientuje se v mezinárodních politických vztazích a rozložení vojenských sil ve světě</p> <p>Praktické poznávání přírody aplikuje pravidla bezpečnosti práce</p>	<p>Kategorie zvlášť chráněných území</p> <p>- války, chudoba, terorismus, globalismus, nemoci (HIV, žloutenka, tuberkulóza atd.) - antisemitismus Pomoc třetímu světu.</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování</p>	<p>Z, Př – národní parky, CHKO</p> <p>Sv – antisemitismus, globalismus pomoc rozvojovým zemím, mezinárodní terorismus Z – rozvojové země, socioekonomická a politická sféra D – postavení rozvojových zemí</p>

5.27 Vyučovací předmět Zeměpis

5.27.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a v 9. ročníku po jedné a v 6. a v 7. ročníku po dvou hodinách týdně.

Předmět Zeměpis je úzce spjat s předměty Přírodopis, Společenské vědy, Ekologická výchova a Matematika. Rozšiřujícím učivem na něj navazuje volitelný předmět Seminář zeměpisu.

Vzdělávání v předmětu zeměpis

- vede k osvojení schopnosti získávat, třídít a přiměřeně hodnotit geografické informace
- učí odpovídat na geografické otázky
- vede k vytváření si vlastních názorů a osobních postojů k problematice vztahů mezi přírodním a společenským prostředím
- učí používat a organizovat geografické informace a uplatňovat je v rámci praktických dovedností a činností v běžném životě

Formy a metody práce

Práce s učebnicí, atlasem a geografickou literaturou ve vyučovací hodině, zeměpisné projekty spojené s vyhledáváním informací na internetu, terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Průřezová témata – v předmětu Zeměpis je realizováno průřezové téma EV – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

K žákům s priznanými podpůrnými opatřeními je přístupováno diferencovaně. Žáci mohou ve větší míře využívat alternativní možnosti získávání, zpracovávání i odevzdávání vstupů i výstupů své činnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní žáci jsou zapojováni do prací a projektů, kde získávají další znalosti a vědomosti, které jsou nad rámec základního učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- podněcuje k vyhledávání a třídění informací z učebnice, map a zeměpisné literatury a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- podněcuje k samostatnému řešení problémů, učí užívat při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- praktickými vycházkami do terénu rozvíjí schopnost řešit způsob přesunu, orientaci v neznámém prostředí pomocí geografických pomůcek

Kompetence komunikativní

- vede k formulování a vyjadřování naučených, resp. Zjištěných poznatků v logickém sledu a v souvislostech, vyjadřovat se výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu
- práci v skupinách vede žáky k zdokonalování schopnosti diskutovat a obhajovat si svoje názory mezi ostatními

Kompetence sociální a personální

- podněcuje k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- klade důraz na potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- upozorňuje na legislativu používaných literárních zdrojů při vytváření seminárních prací
- vede k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- vede žáky umět jednat a chovat se v krajině podle zásad pohybu, pobytu, bezpečnosti a přežití v přírodním prostředí
- vytváří příležitosti k získávání praktické dovednosti orientovat se v železničních a v autobusových jízdních řádech dopravních společností za účelem cestování

5.27.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis

ročník 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Přírodní obraz Země zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p> <p>prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>rozdílí a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,</p>	<p>rozumí základním pojmům planetární geografie objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy orientuje se na hvězdné obloze charakterizuje polohu, povrch, pohyby, fáze Měsíce</p> <p>používá glóbus jako zmenšený model planety Země k demonstraci jejího tvaru a pohybů hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběh Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období vysvětlí podstatu polárního dne a polární noci</p> <p>vysvětlí pojem krajinná sféra objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů</p>	<p>vesmír postavení Země ve vesmíru Měsíc</p> <p>glóbus tvar a pohyby planety Země</p> <p>krajinná sféra Země litosféra</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné</p>	<p>posuzuje zemský povrch jako výsledek složitého působení vnitřních a vnějších činitelů a lidských činností s porozuměním pracuje se základními meteorologickými pojmy vymezí, vyhledá na mapě a porovná podnebné pásy Země seznámí se s rozložením vody na Zemi a porozumí základním pojmům z hydrogeografie popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce vymezí geografická šířková pásma na Zemi rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí</p> <p>používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek</p> <p>seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách</p>	<p>atmosféra</p> <p>hydrosféra</p> <p>pedosféra</p> <p>biosféra</p> <p>člověk v krajině</p> <p>plán, mapa, měřítko</p> <p>obsah map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky</p>	<p>Př – podmínky pro život, vznik vesmíru a Země</p> <p>M – měřítko</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>používá zeměpisné souřadnice k určení geografické polohy na mapě i na glóbu</p> <p>vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi</p> <p>vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících</p>	<p>poledníky a rovnoběžky</p> <p>zeměpisné souřadnice</p> <p>určování časových pásem</p> <p>orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám</p> <p>přepočet vzdáleností atlas</p>	

Zeměpis**ročník 7.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Regiony světa rolišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</p> <p>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p>	<p>vymezí na glóbu světadíly, kontinenty a oceány</p> <p>určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů interpretuje podle obecně zeměpisné mapy členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů a světadílů charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů určí geografickou polohu polárních oblastí a zhodnotí problematiku Arktidy a Antarktidy provede regionalizaci v jednotlivých světadílech vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí</p>	<p>povrch Země a jeho rozdělení – moře, oceány, kontinenty, světadíly, státy</p> <p>zeměpis oceánů</p> <p>polární oblasti</p> <p>zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, Evropa – poloha, rozloha, členitost pobřeží, reliéf, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství</p>	

Zeměpis**ročník 8.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Česká republika vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p> <p>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<p>zjistí historii, statistické údaje vztahující se ke své obci popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu</p> <p>určí geografickou polohu ČR podle různých kritérií porovná rozlohu ČR s rozlohou sousedních států a vybraných států světa popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost</p>	<p>Praha – naše bydliště</p> <p>Česká republika – poloha, rozloha, členitost reliéfu, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, přírodní zdroje, ochrana životního prostředí, hospodářství, osídlení</p>	<p>Sv, D – vývoj území ČR</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<p>rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR</p> <p>hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod</p> <p>lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR</p> <p>charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost</p> <p>hodnotí začlenění ČR do mezinárodních organizací</p>	<p>přírodní potenciál a hospodářství jednotlivých krajů a regionů České republiky</p> <p>členství ČR ve světových organizacích</p>	<p>Př – ložisková geologie F – elektrárny</p> <p>Sv – NATO, EU</p>

Zeměpis**ročník 9.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Regiony světa zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Společenské a hospodářské prostředí posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě</p> <p>pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství</p>	<p>Podle aktualit</p> <p>Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa</p>	<p>Sv – multikulturalita</p> <p>Sv – rasy, náboženství Př – lidská plemena</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy</p> <p>Životní prostředí porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy</p> <p>rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady</p> <p>provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů</p> <p>zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady</p> <p>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>politická geografie – mapa, její změny, stát</p> <p>krajina – prostředí, typy krajin</p> <p>rozmístění ekosystémů</p> <p>společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí</p> <p>cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, světové strany, pohyb podle mapy a</p>	<p>EV – Ekosystémy</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p> <p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>	<p>používá v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací</p>	<p>azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, náčrtky pochodové osy</p> <p>ochrana zdraví člověka při pobytu v přírodě</p> <p>opakování geografického učiva na základní škole</p>	

5.28 Vyučovací předmět Seminář zeměpisu

5.28.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář zeměpisu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vzdělávací předmět: Seminář zeměpisu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Seminář zeměpisu patří mezi volitelné předměty a nabízí se v 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Předmět Seminář zeměpisu navazuje na základní učivo zeměpisu a je úzce spjat s předměty Dějepis, Přírodopis, Společenské vědy, Ekologická výchova a Matematika.

Vzdělávání v předmětu seminář zeměpisu

- vede k zdokonalování schopnosti získávat, třídit a přiměřeně hodnotit geografické informace
- učí odpovídat na složitější geografické otázky i v souvislostech s jinými vědami
- vede k vytváření si vlastních názorů a osobních postojů k problematice vztahů mezi přírodním a společenským prostředím
- učí získávat informace cestovního ruchu z internetu a uplatňovat je v rámci plánování a organizování akcí (exkurzí, výletů) pro různé společenské kategorie

Formy a metody práce

Práce s učebnicí, atlasem a geografickou literaturou ve vyučovací hodině, zeměpisné projekty spojené s vyhledáváním informací na internetu

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

K žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními je přístupováno diferencovaně. Žáci mohou ve větší míře využívat alternativní možnosti získávání, zpracovávání i odevzdávání vstupů i výstupů své činnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní žáci jsou zapojováni do prací a projektů, kde získávají další znalosti a vědomosti, které jsou nad rámec základního učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede k vyhledávání a třídění informací z učebnice, map, internetu a zeměpisné literatury a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k samostatnému řešení problémů, učí užívat při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- seminární práci návrhu školní zeměpisné exkurze podněcuje žáky řešit problémy nejen s atraktivním programem, ale také s financováním a způsoby přesunu, ubytování a stravování

Kompetence komunikativní

- podporuje schopnost formulovat a vyjadřovat naučené, resp. zjištěné poznatky v logickém sledu a v souvislostech, vyjadřovat se výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu
- práci ve skupinách vede žáky ke zdokonalování schopnosti diskutovat a obhajovat si svoje názory mezi ostatními

Kompetence sociální a personální

- podněcuje k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy,
- klade důraz na potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- upozorňuje na legislativu používaných literárních zdrojů při vytváření seminárních prací
- podporuje schopnost chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- vede žáky umět jednat a chovat se v krajině podle zásad pohybu, pobytu, bezpečnosti a přežití v přírodním prostředí
- vytváří příležitosti k získávání praktické dovednosti orientovat se v železničních a v autobusových jízdních řádech dopravních společností za účelem cestování

5.28.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář zeměpisu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p> <p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>	<p>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu používá v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací</p>	<p>cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, náčrtky pochodové osy</p> <p>ochrana zdraví člověka při pobytu v přírodě</p> <p>opakování geografického učiva na základní škole navržení vícedenní školní exkurze s geografickou tematikou (program, ubytování, stravování, doprava – finanční kalkulace)</p>	

5.29 Vyučovací předmět Dějepis

5.29.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace dějepisného vyučování na druhém stupni je rovnoměrně rozdělena na 2 hodiny týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v posluchárně.

Učivo je uspořádáno v chronologicky řazených tematických celcích. Národní dějiny jsou prezentovány v širších souvislostech evropských, popř. světových dějin. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století.

Vzdělávání v předmětu Dějepis

- rozvíjí poznávání světa i vlastní osobnosti
- učí chápat, že minulost je součástí přítomnosti, a proto i budoucnosti
- přispívá k základní orientaci v problémech současného světa
- seznamuje s kořeny evropské kultury
- učí chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty

Formy a metody práce:

Frontální vyučování, skupinová práce i problémové vyučování. Práce s učebnicí, atlasem, práce s informacemi. Kvízy, křížovky, návštěvy muzeí, výstav a kulturních památek.

Základní úkol dějepisného vyučování je utváření historického vědomí. Aby poznatky nebyly izolované, integruje znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů, především humanitních, ale také přírodovědných.

Průřezová témata – v předmětu Dějepis je realizováno průřezové téma VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Zabezpečení vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Žáky s priznanými podpůrnými opatřeními motivujeme individuálním přístupem, významnou roli hraje pozitivní motivace častou pochvalou.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných se zájmem o dějepis zabezpečujeme rozšiřováním základního učiva formou specifických úkolů, nabízíme účast v různých akcích a soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- probouzí zájem o dějepis a motivuje k samostatnému organizování akcí mimo vyučování

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky ke schopnosti obhájit si svoje řešení problému
- při práci s textem motivuje žáky vyhledávat, shromažďovat a třídit dějepisné informace

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke schopnosti informace interpretovat a hodnotit je
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky i učiteli

Kompetence sociální a personální

- využívá skupinovou práci žáků
- vede žáky ke vzájemné pomoci při učení
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady

Kompetence občanské

- spoluvytváří hodnotový systém žáků a umožňuje jim tak sociální, politickou, mravní a estetickou orientaci
- podporuje schopnost chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty, jako je demokracie, svoboda, spravedlnost, tolerance a solidarita

Kompetence pracovní

- motivuje žáky uznávat hodnoty živé i neživé přírody a ochraňovat ji, stejně jako kulturní a historické památky
- vede žáky k chápání proměn výroby, obchodování a sociální skladby společnosti

5.29.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis

Člověk v dějinách

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti objasní význam znalosti historických poznatků na příkladech ze svého nejbližšího okolí</p> <p>na příkladech ukáže druhy historických pramenů popíše činnost archivů a muzeí, matrik</p> <p>zapamatuje si různé druhy map objasní účel historické mapy</p>	<p>Historie, dějepis</p> <p>Pomocné vědy historické, muzeum, archiv, knihovna, galerie, pramen.</p> <p>Kalendář, datum, letopočet, století, tisíciletí, časová osa, historická epocha, historická mapa, zeměpisná mapa, globus</p>	<p>M – tabulky, grafy, schémata Z – zeměpisné mapy – geografické informace</p>

Dějepis

Počátky lidské společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kultury</p> <p>objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p> <p>uvede příklady archeologických kultur na našem území</p>	<p>zapamatuje si typy obydlí, ve kterých žili pravěcí lidé vysvětlí přechod společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování na základě změny klimatu srovná vývojové typy člověka</p> <p>popíše funkci pravěkých nástrojů objasní souvislost mezi použitím kovu a kvalitou zemědělské práce uvede příklady možností a využití kovů v životě pravěké společnosti</p> <p>pozná typické znaky předmětů vyrobených v jednotlivých archeologických kulturách</p>	<p>Obydlí, paleolit, neolit, lov, sběr, dělba práce, chov, pěstování, klima, rod, kmen, majetková nerovnost, vývojový typ, pohřeb, nástěnná malba</p> <p>Šperk, nástroj, zbraň, kámen, bronz, železo</p> <p>Archeologická kultura, Keltové, Bójové, Germáni</p>	<p>Př – obecná biologie a genetika – životní podmínky v pravěku</p>

Dějepis

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
rozporná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem (vývojem) prvních velkých zemědělských civilizací	zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států zapamatuje si souvislost mezi budováním zavlažovacího systému a existencí nejstarších států rozpozná podobnosti a odlišné rysy životního způsobu v nejstarších státech	Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, orient, Středozemní moře, Eufrat, Tigris, Nil, Indus, Ganga, Chuang-che, stát, městský stát, zavlažovací systém, zákon, kněží, faraon, král, dynastie, písmo, kalendář, desítková soustava, arabské číslice, věda, Bible, judaismus, buddhismus	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	identifikuje konkrétní významné historické památky nejstaršího období	Velká čínská zeď, pyramidy, indické chrámy, sfinga	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	popíše vývoj řecké a římské kultury	Báje, epos, Ilias, Odyssea, filozofie, latina, latinka, římské číslice, právo, divadlo, amfiteátr, olympiáda, vítězný oblouk, akvadukt, křesťanství, judaismus	M – Pythagorova věta
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	popíše vznik řeckých městských států a formy jejich řízení popíše sociální rozvrstvení v konkrétních státech vysvětlí příčiny a důsledky řeckých a římských expanzí	Řecko, Peloponés, Atika, Athény, Sparta, Troja, kolonizace, městský stát, otrok, sněm, rada starších, ústava, demokracie, Řím, Apeninský poloostrov, Tiber, Kartágo, Galie, Vesuv, Pompeje, Latinové,	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
	porovná přínos významných osobností pro rozvoj antického Řecka a Říma	Etruskové, Italikové, Keltové, Punové, Germáni, barbaři, patriciové, plebejové, republika, konzul, senát, občanství, tribun lidu, císařství, provincie, legie, žoldněř, gladiátor	

Dějepis

Křesťanství a středověká Evropa

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>porovná základní rysy západoevropské, byzantskoslovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<p>zapamatuje si oblasti obydlené nově příchozími etniky porozumí příčinám rozdílného vývoje nejstarších státních útvarů v Evropě</p> <p>zapamatuje si významné raně středověké říše vysvětlí příčiny, které vedly ke vzniku raně středověkých státních útvarů v daných lokalitách rozpozná rozdíly ve správě raně středověkých říší doloží na příkladech střetávání a prolínání raně středověkých kultur</p> <p>vysvětlí okolnosti vzniku českého státu vysvětlí příčiny a důsledky změn v postavení českého panovníka pro střeoevropskou oblast doloží na příkladech vliv okolních kultur na velkomoravskou a českou kulturu</p>	<p>Hunové, Anglové, Sasové, Keltové, Frankové, Arabové, Turci, Slované, Avari, Normané, etnikum, stěhování národů</p> <p>Anglie, Franská říše, Západofranská říše (Francie), Východofranská říše (Německo), Arabská říše, Byzantská říše, Kyjevská Rus, Zlatá horda, Svatá říše římská, Mekka</p> <p>Sámova říše, Nitransko, Velkomoravská říše, český stát, Levý Hradec, Pražský hrad, Libice nad Cidlinou, Stará Boleslav, Moravské pole, staroslověnština, hlaholice, biskupství, arcibiskupství</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<p>popíše základní rysy světových náboženství zapamatuje si příčiny rostoucího vlivu církve na vývoj středověké společnosti na příkladech doloží pokusy katolické církve o územní a náboženskou expanzi</p> <p>porozumí smyslu učení o trojím lidu popíše středověké způsoby hospodaření rozliší základní znaky románského a gotického životního stylu</p>	<p>Křesťanství, papež, patriarcha, judaismus, islám, hinduismus, buddhismus, schizma, klášter, řehole, kacíř, křížová výprava</p> <p>Kolonizace, město, městská práva, měšťanstvo, hrad, šlechta, církev, denár, pražský groš, systémy obdělávání půdy, románská kultura, gotická kultura</p>	<p>Ch – rozvoj středověkých měst, úroveň hygieny, příčiny kontaminace vody a její důsledky</p>

Dějepis

Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>pojmenuje změny, které nastaly v důsledku šíření renesance a humanismu ve společnosti rozliší základní znaky renesanční architektury vysvětlí změny v myšlení lidí a v ekonomice objasní reformu církve porovná cíle reformace a protireformace</p> <p>vysvětlí příčiny, průběh a důsledky české reformace porozumí hlavním myšlenkám Husova učení zhodnotí pozici Jana Husa v katolické církvi objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v době husitské revoluce</p> <p>zapamatuje si evropské mocnosti a osobnosti, které realizovaly zámořské objevy a dobývání nových území</p>	<p>Renesance, humanismus, reformace, protireformace, katolík, protestant, jezuita, manufaktura, knihtisk, prvotisky</p> <p>Betlémská kaple, Kostnice, Tábor, Vítkov, Lipany, Basilej, Moháč, kazatel, odpustek, inkvizice, koncil, kacíř, přijímání pod obojí, kališník, zemský správce, jednota bratrská, husita, polní vojsko, hejtman, spanilá jízda, panská jednota, křížák, defenestrace, Dekret kutnohorský, čtyři artikuly pražské, kompaktáta, Vladislavské zřízení zemské, Svatováclavská smlouva</p> <p>Španělsko, Portugalsko, mys Dobré naděje, Indie, orient, Amerika, objevitel, kolonizátor, mořeplavba, expanze, mimoevropské kultury</p>	<p>Z – geografie světa</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus</p> <p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady kulturních památek</p>	<p>objasní význam rostoucí moci Habsburků pro politický vývoj v Evropě popíše vývoj vztahu habsburského panovníka a českých stavů</p> <p>popíše průběh třicetileté války porovná poměr sil v Evropě před třicetiletou válkou a po ní porozumí hospodářským změnám v Evropě po skončení války</p> <p>porozumí funkci parlamentů v nizozemské a anglické revoluci popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě</p> <p>rozliší základní znaky baroka a rokoka určí významné barokní památky u nás zapamatuje si nejvýznamnější díla barokních umělců, zvláště těch, kteří působili v českých zemích</p>	<p>Habsburská monarchie, Vídeň, Praha, Francie, Anglie, náboženská válka, bartolomějská noc, edikt nantský, hugenot, anglikánská církev, puritáni, jezuité, Česká konfese, Majestát</p> <p>Bílá hora, české stavovské povstání, místodržící, rekatolizace, konfiskace, exulant, Obnovené zřízení zemské, Vestfálský mír</p> <p>Španělsko, nizozemské provincie, Flandry, Holland, Anglie, Rusko, Petrohrad, ohrazování, východoindická společnost, buržoazie, nevolnictví, poddanství, absolutní monarchie, konstituční monarchie, republika, parlament, bojar, místodržící, samoděržaví, car</p> <p>Baroko, selské baroko, rokoko</p>	

Dějepis

Modernizace společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p>	<p>popíše výsadní pozici Anglie jako hospodářské velmoci a přelomu 18. a 19. století posoudí vliv osvícenských myšlenek na společenské změny vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo během modernizace k zásadním změnám popíše nově vzniklá průmyslová odvětví porozumí souvislosti mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti</p> <p>vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii popíše průběh francouzské revoluce zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana popíše hlavní události období Napoleonovy vlády objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách</p>	<p>Anglie, Francie, Versailles, USA, parní stroj, systém obdělávání půdy, industrializace, továrna, dělník, merkantilismus, kapitalismus, kolonie, rozvoj věd, doprava, osvícenství, encyklopedie, Boston Tea party, prohlášení nezávislosti, kongres, prezident, ústava</p> <p>Francie, Paříž, Bastila, Slavkov, Trafalgar, Borodino, Lipsko, Waterloo, Elba, Sv. Helena, Vídeň, generální stavy, privilegované stavy, třetí stav, politické kluby, trikolora, revoluční teror, Deklarace práv člověka a občana</p>	<p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p> <p>na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</p>	<p>porozumí myšlenkám osvěcenského absolutismu popíše změny ve výrobě v období osvěcenského absolutismu zapamatuje si významné představitele českého národního emancipačního hnutí rozliší základní znaky dobových kulturních směrů</p> <p>vysvětlí vliv dělnictva na průběh revolucí 1848 v konkrétních státech popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské národy</p> <p>porovná cíle anglického konzervatismu a liberalismu porozumí cílům dělnických sdružení a stran ve druhé polovině 19. století popíše typické rysy ruského absolutismu ve druhé polovině 19. století</p>	<p>Habsburská monarchie, Vídeň, Bouda, Stavovské divadlo, Národní muzeum, osvěcenský absolutismus, reformy, pragmatická sankce, patenty, germanizace, centralizace, selské povstání, kancléř, metternichovský absolutismus, romantismus, klasicismus, jazykověda, divadlo, literatura, noviny, Rukopisy, Fidlovačka, vlastenec</p> <p>Francie, italské republiky, německé státy, habsburská monarchie, Vídeň, Praha, bonapartismus, bachovský absolutismus, rakousko uherské vyrovnání, Pařížská komuna, buržoazie, dělník, socialismus, utopický socialismus, komunismus, zrušení roboty a poddanství, revoluce, barikáda</p> <p>Konzervatismus, liberalismus, anarchismus, nacionalismus, rasismus, antisemitismus</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>	<p>vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa popíše politický vývoj USA ve druhé polovině 19. století porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury popíše rozdělení kolonií mezi mocnosti na konci 19. století rozliší základní styly dobových uměleckých stylů</p>	<p>Itálie, Řím, Prusko, Německo, USA, Balkán, Anglie, Francie, Rusko, Rakousko-Uhersko, Hradec Králové, občanská válka, otrokářství, Sever, Jih, Konfederace, demokraté, republikáni, prusko-francouzská válka, prusko-rakouská válka, rozvoj vědy, realismus, historizující slohy, Centrální mocnosti, Dohoda</p>	

Dějepis

Moderní doba

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<p>popíše příčiny, průběh a důsledky obou světových válek popíše významné historické mezníky meziválečného období porovná postavení občana ve vybraných demokratických a totalitních státech analyzuje průběh a důsledky hospodářských a politických krizí rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů</p> <p>uvede do souvislosti růst moci totalitních režimů a vznik lokálních válečných konfliktů ve 30. letech objasní postoj totalitních režimů k lidským právům</p>	<p>Sarajevo, Verdun, Somma, Zborov, Paříž, versailleský mírový systém, Výmarská republika, Locarno, Leningrad, Stalingrad, Pearl Harbour, Hirošima, Nagasaki. Teherán, Jalta, Postupim, Norimberk, mírová konference, Společnost národů, OSN, první světová válka, fronta, zázemí, válečné hospodářství přidělový systém, kapitulace, hospodářská krize, akcie, burza, tank, letadlo, torpédo, ponorka, chemická zbraň, jaderná zbraň, secese, impresionismus, expresionismus, kubismus, jazz, swing</p> <p>Itálie, Německo, Španělsko, Habeš, Japonsko, Sovětský svaz, Mongolsko, třetí říše, komunismus, marxismus, říjnová revoluce, bolševik, sověť, brest-litevský mír, fašismus, nacionalismus, nacismus, SA, SS, pracovní tábor, GULAG, vůdce</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<p>porozumí zřůdnosti nacistického průmyslu zabíjení posoudí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro pozitivní vývoj společnosti</p> <p>zapamatuje si významné historické mezníky vývoje ČSR 1918-1945 popíše politický systém ČSR objasní vliv významných osobností z oblasti kultury na vývoj ČSR do roku 1945 zhodnotí vztah Čechů ke Třetí říši v období 2. světové války</p>	<p>Norimberské zákony, Křišťálová noc, antisemitismus, rasismus, árijská rasa, holocaust, koncentrační tábor, plynová komora, Židé, Romové</p> <p>Mnichov, Londýn, Moskva, Lidice, Ležáky, Sokolovo, Tobruk, Sudety, československé legie, autonomie, první republika, demokratické volby, mobilizace, druhá republika, protektorát Čechy a Morava, gestapo, exekuce, heydrichiáda, totální nasazení, kolaborace, odboj, funkcionalismus, konstruktivismus</p>	<p>Sv, PŘ – rasismus</p>

Dějepis

Rozdělený a integrující svět

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	porozumí pojmu „studená válka“ charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku vysvětlí příčiny krizových projevů v zemích východního bloku specifikuje příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím v zemích východního bloku rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů	Západní blok, východní blok, třetí svět, Československá republika, Československá socialistická republika, Česká a Slovenská federativní republika, Česká republika, Slovenská republika, Helsinky, studená válka, železná opona, socialistický realismus, postmoderna, pop art, rock	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	popíše důležité mezníky procesu evropské integrace	NATO, Varšavská smlouva, RVHP, EHS, Evropská unie, G8	Sv – NATO, EU
posoudí postavení rozvojových zemí	porozumí procesu dekolonizace na příkladech demonstuje ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa v 60. - 80. letech 20. století	Afrika, Asie, Jižní Amerika, kolonie, dekolonizace, třetí svět, Rok Afriky, Hnutí nezúčastněných, apartheid, rasová segregace	Sv – rasismus

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa - porozumí významu začlenění České republiky do integračního procesu a důležitosti zachování národních tradic v evropském kontextu	Terorismus, globalizace, integrace	

5.30 Vyučovací předmět Seminář dějepisu

5.30.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář dějepisu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: Seminář dějepisu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář dějepisu je nabízen jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. V praxi je realizován i ve vícehodinových blocích.

Vzdělávání v předmětu Seminář dějepisu

- vede k poznávání obecně uznávaných kulturních a společenských hodnot, učí je chápat a ochraňovat
- učí poznávat souvislosti, spojuje minulost se současností
- propojuje teoretické informace s následným aktivním prověřením získaných znalostí

Formy a metody práce

Předmět doplňuje a rozšiřuje problematiku regionálních a národních dějin. Je realizován kombinací výkladu, žákovských referátů, diskusí, výuka je doplněna filmy, filmovými dokumenty, vycházkami, návštěvami muzeí, památek.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními motivujeme individuálním přístupem, významnou roli hraje pozitivní motivace častou pochvalou.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných se zájmem o dějepis zabezpečujeme možností volby náročnosti zadaného úkolu a nabídkou individuální práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- vede žáky k poznání, že z minulosti se můžeme poučit

Kompetence k řešení problémů:

- vede žáky k vyhledávání informací ze všech možných zdrojů

- podněcuje žáky k porovnávání názorů, tvrzení a vlastních zkušeností v rámci svých možností

Kompetence komunikativní:

- kultivuje vyjadřovací schopnosti žáků
- vede žáky ke schopnosti porozumět jinému stanovisku
- seznamuje žáky s různými typy záznamů

Kompetence sociální a personální:

- klade důraz na týmovou práci
- rozvíjí porozumění lidskému světu
- umožňuje porozumět kulturním základům civilizace

Kompetence občanské:

- seznamuje s příběhy, s osobními osudy lidí
- využívá emotivní působení a racionální poznání

Kompetence pracovní:

- vede žáky tak, aby si byli vědomi neoddělitelnosti práv a povinností, svobod a odpovědnosti

5.30.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář dějepisu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>uveďte příklady zdrojů o minulosti, pojmenujte instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</p> <p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uveďte jejich představitele a příklady kulturních památek</p>	<p>seznamuje se s činností archivů, muzeí, knihoven, galerií vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data používá informace z různých informačních zdrojů posuzuje věrohodnost informací a informačních zdrojů zpracuje a prezentuje informace poznává vlastní kulturní zakotvení získává pozitivní postoje k tradičním hodnotám</p> <p>vybere významné osobnosti regionálních a národních dějin doloží příkladem jejich přínos pro regionální a národní dějiny</p> <p>rozliší základní znaky dobové architektury identifikuje konkrétní významné historické památky vybere významné osobnosti</p>	<p>- kulturní instituce - Malešice - Praha - UNESCO</p> <p>- panovníci - prezidenti - významné osobnosti - rodáci</p> <p>Kultura: románská, gotická, renesance, manýrismus, baroko, rokoko, klasicismus, romantismus, secese, moderní umění</p>	<p>Čj – volná reprodukce přečteného</p> <p>Z – mapa</p>

5.31 Vyučovací předmět Společenské vědy

5.31.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Společenské vědy

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Společenské vědy

Obsahové, časové a organizační vymezení

Integrovaný předmět Společenské vědy vznikl sloučením a racionálním propojením výstupů tří vzdělávacích oblastí: Člověk a společnost (obor Výchova k občanství), Člověk a zdraví (obor Výchova ke zdraví) a Člověk a svět práce (tematický okruh Svět práce z oboru Člověk a svět práce). Tyto vzdělávací oblasti jsou doplněny o výstupy z témat: Finanční gramotnost, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Korupce, Ochrana vlasti.

Vyučuje se v 6. – 9. ročníku s časovou dotací dvě vyučovací hodiny týdně s tím, že vzdělávací oblast Člověk a svět práce, jejímž obsahem je výhradně příprava a volba povolání, vstupuje na scénu až v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu Společenské vědy

člověk a společnost

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za svůj život
- vedení k sebepoznávání, psychohygiena

člověk a zdraví

- preventivní ochrana zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednost odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat první pomoc

člověk a svět práce

- orientace žáků v pracovních činnostech vybraných profesí
- posouzení svých možností při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využití profesních informací a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání

- uplatnění schopnosti prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Formy a metody práce

skupinová, individuální, kooperativní činnost, práce s informacemi, vyhledávání, třídění, prezentace a interpretace, komunikativní metody, vedení dialogu a diskuze, exkurze a odborné besedy

Průřezová témata – vzhledem k šíři a naplněnosti obsahu Společenských věd prolínají integrovaným předmětem téměř všechna průřezová témata: OSV, VDO, MGS, MKV a MEV.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními motivujeme individuálním přístupem, významnou roli hraje pozitivní motivace častou pochvalou.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných zabezpečujeme rozšiřováním základního učiva formou specifických úkolů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede k efektivnímu učení
- vede k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení
- klade důraz na průběžné sebehodnocení
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- rozvíjí schopnost zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- klade otevřené otázky
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

- vede k přesnému a logickému vyjadřování
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- rozvíjí schopnost stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky práce

Kompetence sociální a personální

- vede k osvojování dovednosti kooperace, k pochopení postojů a mínění druhého
- vede ke společnému hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

- je příkladem k toleranci a respektu názorů ostatních
- připravuje žáky na životní roli občana
- podněcuje k odpovědnosti za životní prostředí

Kompetence pracovní

- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vede k prevenci
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

5.31.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Společenské vědy

Člověk a zdraví

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě</p>	<p>dokáže rozpoznat konkrétní druh nebezpečí a zachovat se odpovídajícím způsobem ovládá moderní zásady první pomoci, poskytne první pomoc popíše přesně a výstižně událost, ke které došlo</p> <p>zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání zúčastňuje se aktivně školních sportovních a zdravotně preventivních akcí</p> <p>uveče zdravotní i společenská rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky</p>	<p>charakter mimořádné situace tísňová volání potenciální nebezpečí, jeho prevence improvizovaná ochrana první pomoc teoreticky i prakticky</p> <p>tělesná a duševní hygiena – zásady osobní. Intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu a aktivního odpočinku pro zdraví</p> <p>návykové látky a zdraví, osobní bezpečí – pozitivní životní cíle – ostatní sociálně patologické jevy, projevy násilí – zajištění pomoci, linky důvěry a krizová centra – odmítání návykových látek</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<p>orientuje se v trestně právní problematice návykových látek uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání, zneužívání dítěte a jiných projevů násilí</p> <p>samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci</p> <p>zná základní informace o sexualitě pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny v dospívání vystupuje slušně a tolerantně ve vztahu k opačnému pohlaví</p> <p>osvojí si pojmy z oblasti sexuality uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti</p> <p>orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální)</p> <p>vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a promiskuity pojmenuje nejčastější pohlavní choroby</p> <p>a vysvětlí, jak se před nimi chránit popíše, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu</p>	<p>dětství, puberta a dospívání – tělesné, duševní a společenské změny</p> <p>etická stránka sexuality, význam sexuální výchovy, hygiena pro každý den, předčasná sexuální zkušenost, sexuální orientace, antikoncepce, pohlavní choroby, HIV/AIDS, promiskuita, sex a drogy, početí – těhotenství – porod, láska a sex</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p> <p>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí</p>	<p>zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech</p> <p>dovedně operuje s pojmy – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vnímá vlastní rodinné zázemí a vztahy v jiných společenstvích, jichž je členem respektuje sebe sama i druhé empaticky přijímá názor druhého</p> <p>rozlišuje specifické role členů rodiny (komunity) vypracuje samostatně jednoduchý sociogram třídy popíše pozitivní a negativní faktory ovlivňující kvalitu prostředí v komunitě (pomluvy, projevy intolerance, šikana, násilí včetně domácího, diskriminace) chová se a jedná slušně, ohleduplně a tolerantně</p> <p>uvědomuje si nejvyšší hodnotu zdraví vysvětlí široký pojem „zdravý životní styl“ na příkladech uplatňuje v praxi zdravý styl života</p>	<p>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sama sebe a druhých, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích</p> <p>psychohygienu – sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem – osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie, žebříček hodnot, civilizační choroby a jejich prevence, odpovědnost za své zdraví</p>	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>pojmenuje nejznámější civilizační choroby a uvědomí si jejich souvislost s nezdravým životním stylem</p> <p>definuje pojmy – životní a pracovní prostředí vystupuje důrazně proti zneužívání návykových látek a proti jiným sociálně patologickým jevům neznečišťuje životní prostředí ovládá systém třídění odpadů prevencí a intervencí vhodně působí na své okolí</p> <p>podílí se zasvěceně na diskusi o zdraví aktivně naslouchá názorům vrstevníků a přiměřeně na ně reaguje na základě vlastních zkušeností své názory podkládá věcnými a výstižnými argumenty zajímá se o řešení rodinných zdravotních problémů</p> <p>vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob vypracuje vlastní „zdravý jídelníček“</p>	<p>podpora zdraví a její formy – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, prevence a intervence</p> <p>morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů, pomáhající a prosociální chování, hledání pomoci při problémech</p> <p>výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy (bulimie, anorexie)</p>	<p>Čj a I. – diskuse</p> <p>PČ – příprava pokrmů, stolování</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu uvede alternativní výživové směry</p> <p>odhalí příznaky běžných nemocí vysvětlí systém prevence infekčních chorob a sám jej ctí svým jednáním poradí si s vyhledáním odborné lékařské pomoci předchází svým chováním a jednáním úrazům poskytne základní ošetření a první pomoc dokáže přesně a výstižně popsat svůj aktuální zdravotní stav uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků</p> <p>aktivně se zúčastňuje her a cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací diskutuje o osobních problémech v komunitě jedná v klidu a asertivně, čímž zabraňuje vzniku stresových situací dokáže sestavit osobní pohybový režim pro relaxaci a regeneraci organismu a dodržuje jej vyhledá odbornou pomoc při závažných problémech</p>	<p>potravní pyramida</p> <p>ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním (civilizační choroby) a úrazy druhy a funkce základních léčiv ošetření a první pomoc programy podpory zdraví</p> <p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování formou her a cvičení v modelových situacích, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu pohyb pro zdraví a relaxaci krizová centra pomoci</p>	<p>Př – úrazy, nemoci, léčba</p> <p>Tv – pohybové a relaxační aktivity</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>popíše své osobní cíle a perspektivy</p> <p>rozpozná klamavou reklamu a vyjádří k ní vlastní názor svým jednáním a chováním vede své vrstevníky k prevenci sociálně patologických jevů a kriminality vystupuje sebevědomě a asertivně vysvětlí problematiku sektářství uvědomuje si své hodnotové postoje a dokáže je obhájit uplatňuje rozhodovací dovednosti v běžném životě</p>	<p>morální rozvoj – cvičení a hry na zaujímání hodnotových postojů a rozhodování, asertivní komunikace a kooperace v různých situacích manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>MEV – Fungování a vliv MS OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p>

Společenské vědy

Člověk a svět práce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</p> <p>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>rozpozná náplň jednotlivých povolání orientuje se na trhu práce rozliší kvalifikační předpoklady poznává také zahraniční trh práce</p> <p>projevuje objektivní pohled na své předpoklady ve vztahu k zájmům a přáním zhodnotí své studijní výsledky odhaluje specifika své osobnosti zná svůj zdravotní stav</p> <p>dokáže vyhledat potřebné informace orientuje se ve zdrojích informací pracuje s informacemi komunikuje s výchovným poradcem využije informací k vlastní prezentaci</p> <p>prezentuje na odpovídající úrovni přijímací pohovor vystupuje asertivně, slušně a sebevědomě ovládá práci s osobními údaji</p>	<p>trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť a pracovních prostředků, kvalifikace, rovnost pracovních příležitostí</p> <p>volba profesní orientace – sebepoznávání, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti,</p> <p>možnosti vzdělávání – učební a studijní obory, přijímací řízení zaměstnání – pracovní příležitosti, hledání zaměstnání, životopis, pohovor, úřady práce, práva a povinnosti</p> <p>podnikání – druhy a struktura organizací, formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>Př – zdravotní předpoklady</p> <p>Čj a I. – životopis, dialog Pč – volba SŠ</p>

Společenské vědy

Člověk a společnost

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>rozdlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p> <p>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy</p>	<p>zná české státní symboly a uvede, kdy se vyvěšuje česká státní vlajka</p> <p>na příkladech vysvětlí, kdo je občan ČR, jak se získá české státní občanství, jaké povinnosti a práva z tohoto občanství plynou</p> <p>chová se šetrně ke kulturním památkám zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat</p> <p>vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí</p> <p>uvede nejvlivnější česká média a vysvětlí význam svobodného přístupu k informacím</p>	<p>Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly, státní svátky, významné dny, významné osobnosti</p> <p>Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace</p>	<p>D – historické hledisko – domov Z – planeta Země</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení</p> <p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní</p>	<p>na konkrétních příkladech objasní, jak mohou média člověka manipulovat</p> <p>navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry)</p> <p>uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody, a konflikty uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích</p> <p>charakterizuje stávající postavení majority a minorit v naší republice vysvětlí, jaké problémy a přínosy toto soužití přinášelo a přináší</p> <p>na konkrétních příkladech české extremistické scény uvede používanou symboliku, vysvětlí její původ a zdůvodní její nepřijatelnost</p>	<p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, výhody spolupráce lidí</p>	<p>MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip social. smíru, solidarit</p> <p>OSV – morální rozvoj</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a</p>	<p>spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce</p> <p>vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte</p> <p>vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly)</p> <p>pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska</p> <p>pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností</p> <p>uvědomí si význam vůle</p> <p>dokáže posilovat své volní jednání</p> <p>získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání</p> <p>pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti, a že je důležité</p>	<p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život</p> <p>Podobnosti a odlišnosti lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobnostní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování</p>	<p>MEV – práce v realizačním týmu</p> <p>Př, Ch – drogová závislost</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – psychohygienu, poznávání lidí</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>rozdílí a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</p> <p>objasní potřebu dodržování zásad a ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání</p> <p>dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p>	<p>rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné seznájí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus</p> <p>uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat</p> <p>na příkladech ukáže různé druhy vlastnictví porozumí odpovědnosti vůči druhým rozdílí a porovnává různé formy vlastnictví</p> <p>rozliší a na příkladech doloží hmotné a duševní vlastnictví vyloží smysl a způsob zacházení s majetkem a jeho užívání z estetického hlediska</p> <p>dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi</p>	<p>skutečnosti, sebe i druhých lidí, stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, státu, význam daní</p>	<p>OSV – komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>M – deník hospodaření</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p> <p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p> <p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</p> <p>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>objasní význam bank a popíše služby, jaké banky nabízejí</p> <p>popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje</p> <p>uvede konkrétní příklady obchodu, služeb a výroby nacházející se na území obce a objasní jejich funkce a vztahy</p> <p>objasní, co je základem každého trhu</p> <p>na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu)</p> <p>charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost</p> <p>Hospodářství – nabídka, poptávka, trh</p> <p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p>	<p>VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie, vláda</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>objasní, co je stát, proč státy vznikly a čím je občanům prospěšný dobře fungující moderní demokratický stát, co zlého může občan očekávat od nedemokratického státu</p> <p>vysvětlí, proč jsou politické strany, jak máme posuzovat jejich programy, jak se rozhodovat ve volbách, charakterizuje svobodné volby</p> <p>respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva</p> <p>na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení</p>	<p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>dozrívá právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>uvede některé významné mezinárodní organizace a</p>	<p>dovede sestavit návrh, žádost nebo stížnost a připomínku, adresovanou úřadům nebo soukromým osobám orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy</p> <p>vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu</p> <p>uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři)</p> <p>uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod)</p> <p>uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU</p> <p>uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým</p>	<p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a</p>	<p>MGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</p> <p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení Globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</p>	<p>má ČR vztah (OSN, WHO, NASO, UNICEF)</p> <p>zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa</p> <p>objasní, jak člověk přetvářel přírodu v posledních 200 let</p> <p>na příkladech objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, vysvětlí příčiny, navrhne řešení</p> <p>objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu</p>	<p>bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN)</p> <p>Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby jejich řešení</p>	

Společenské vědy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Finanční gramotnost objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, jak se stanovuje cena, ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz</p>	<p>Tvorba ceny, inflace</p>	<p>Pč – tvorba cen, inflace</p>
<p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany</p>	<p>Osobní bezpečí Vycházky, výlety, akce školy</p>	<p>Př – mimořádné události (povodně, zemětřesení atd.)</p>
<p>Korupce diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<p>vysvětlí pojem korupce, jak se projevuje, proč vzniká, jaké jsou její důsledky</p>	<p>Společenské a politické dění, mediální sdělení a kritický postoj k němu</p>	
<p>Obrana vlasti rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu a účasti armády ČR</p>	<p>popíše situace, kdy je třeba bránit stát, na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu</p>	<p>Role ozbrojených sil při obraně státu</p>	

5.32 Vyučovací předmět Hudební výchova

5.32.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova se vyučuje v 1. – 9. ročníku jednu hodinu týdně v kmenové třídě.

Předmět Hudební výchova poskytuje dětem příležitost k emocionálnímu sebevyjádření, umožňuje jim poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, rozvíjí kreativní schopnosti a estetické cítění, dává jim příležitost k relaxaci a vzájemné komunikaci prostřednictvím hudby a pohybu.

Dále se zabývá porozuměním hudebně vyjadřovacích prostředků, orientaci v základních uměleckých směrech a emocionálně působí na utváření kladného vztahu k hudbě.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti, poslechové činnosti

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova

- rozvíjí smysl pro rytmus, melodické a harmonické cítění, hudební sluch a zpěvní hlas
- pracuje s hlasem
- učí se správným dechovým návykům
- kultivuje mluvený projev
- prohlubuje intonační dovednosti
- procvičuje hudební a rytmickou paměť
- umožňuje hru na hudební nástroje
- rozvíjí reprodukční a produkční schopnosti vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými aktivitami
- aktivně vnímá hudbu, orientuje se v jednotlivých uměleckých epochách a v základním slohovém a stylovém rozvrstvení

Formy a metody práce:

- pěvecká činnost skupinová, sólová za doprovodu hudebních nástrojů
- pro rytmickou a doprovodnou činnost využití Orffových nástrojů
- k nácviiku hudební teorie – interaktivní tabule
- audiovizuální technika
- didaktické a motivační hry
- pěvecký sbor, pěvecké soutěže
- návštěvy hudebních pořadů a cyklů

Průřezová témata – v předmětu Hudební výchova jsou na prvním stupni realizována tato průřezová témata – MKV – Multikulturalita, MGS – Evropa a svět nás zajímá; na druhém stupni průřezové téma – OSV – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními motivujeme individuálním přístupem, významnou roli hraje pozitivní motivace častou pochvalou. Žáci používají vhodně přizpůsobené pracovní materiály a alternativní metody učení. Tělesné cvičení s hudbou, dechová cvičení, relaxační cvičení. Rozpoznávání síly, výšky a barvy tónu spojit s grafickým záznamem nebo motorickým projevem.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných se zájmem o hudební výchovu zabezpečujeme možností volby náročnosti zadaného úkolu a nabídkou individuální práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- důsledně vyžaduje používání hudební terminologie a symboliky
- pomáhá žákovi vyjadřovat hudební kontrasty a zvládat základní intonační a dechová cvičení
- vede žáky k tvůrčí činnosti

Kompetence k řešení problémů

- podněcuje žáky k pochopení souvislostí mezi hudební teorií a praxí
- pomáhá překonat nezdar při jednotlivých činnostech

Kompetence komunikativní

- vede žáky k aktivnímu vnímání hudby – provádí s nimi analýzu poslechových skladeb (pocity, emoce...)
- vede žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých a krátkých textů
- vybízí žáky k tvořivému využívání informací a aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- učí žáky respektovat odlišné názory a výkony druhých
- učí vzájemně si naslouchat a brát ohled na druhé
- vytváří přátelskou atmosféru a pomocí hudebních činností podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- motivuje žáky k účinné spolupráci ve skupině

Kompetence občanská

- vede žáky k podílení se na kritériích hodnocení skladeb
- vybízí k obhajobě vlastního názoru na hudební žánr
- klade důraz na pozitivní postoj k uměleckým dílům a tradicím

Kompetence pracovní

- motivuje žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů jako doprovod k písním
- vede žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot

5.32.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova

ročník 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších forem</p> <p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>je schopen reprodukovat předzpívanou melodii správně tvoří a používá tóny v jednočárkované oktávě podle zápisu vytleská jednoduchý rytmus ve spojení s pohybem udrží jednoduchý rytmus</p> <p>podle svých dispozic je schopen zmelodizovat krátkou říkanku snaží se v rámci svých možností vytvořit text k jednoduchému hudebnímu motivu</p> <p>během doprovodu písně udrží zadané tempo a rytmus rozlišuje nástroje Orffova instrumentáře využívá vlastní fantazie při vymýšlení vlastního doprovodu reprodukuje jednoduchý motiv vyjadřuje svoje pocity pomocí hudebních nástrojů</p>	<p>intonační cvičení hlasová hygiena dechová cvičení</p> <p>rytmické figury hra na tělo 2/4,3/4 takt</p> <p>hra na tělo pohybové vyjádření obsahu říkanky hra otázka x odpověď</p> <p>rytmický kánon a vícehlas</p> <p>hra na tělo s využitím Orffových nástrojů</p>	<p>Čj – báseň, přednes</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou zvládá jednoduchý pohyb podle hudby chápe rozdíl mezi pojmy <u>rytmus</u> x <u>tempo</u> pohybem ztvární dynamiku písně, instrumentální skladby</p> <p>ovládá pojmy notová osnova, houslový klíč, délky jednotlivých not</p> <p>orientuje se v základních hudebních nástrojích a pozná je v ukázce a na obrázku dovede odlišit hudbu populární od hudby klasické</p>	<p>práce s notovým zápisem písně pohyb ve 2/4, 3/4 taktu podle hudby – průplet, přísuvný krok hra na rytmus a metrum poslech poslech – orchestr, sólo</p> <p>délka, síla, barva, výška celá, půlová, čtvrtová</p> <p>hudební nástroje rozlišení hudebních žánrů – opera, muzikál, činohra hudba taneční, pochodová, ukolébavka poslech (4 skladby různého typu, další dle vlastního výběru učitele)</p>	

Hudební výchova

ročník 4. – 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>zvládá pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) podle svých dispozic reprodukuje melodie, které slyší zpívá písně, které rozsahově překračují jednočárkovanou oktávu uvědoměle používá správnou techniku zpěvu (tvoření tónu) rozvíjí vokálních činností z 1. období, udržení se v 1. a 2. hlasu</p> <p>pohybově ztvárňuje doprovod znějící hudby nebo vyjadřuje obsah písně dbá na správné dýchání</p> <p>ve skupinkách i jednotlivě vytváří doprovod na Orffovy nástroje k probíraným písním</p> <p>při poslechu skladeb pozná opakující se motiv</p>	<p>složitější intonační cvičení jednohlasy a vícehlasy zpěv</p> <p>píseň – Avignon taktování, taneční kroky vlastní pohybové ztvárnění hudební pojmy – moll a dur</p> <p>nástrojová improvizace jednoduchých hudebních forem</p>	<p>Čj – přednes, píseň, báseň</p> <p>MKV – multikulturalita</p> <p>MGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p> <p>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>graficky zaznamenává melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) při výběru z několika možností dokáže k dané písni přiřadit přede hru, mezihru, dohru v hudební ukázce rozliší přede hru a dohru</p> <p>zaznamenává vztahy mezi tóny, určuje kvalitu jednotlivých tónů rozlišuje hudební formy (malá a velká písňová, rondo) interpretuje hudbu (slovně, výtvarně, za pomoci dramatizace) poslouchá vybrané skladby rozliší hudební žánry (pochodová, taneční, ukolébavka)</p> <p>umí pohybově vyjádřit hudbu, (valčíkový krok, 3/4 a 4/4 takt, menuet) pohybově vyjadřuje hudební prožitek (pantomima a pohybová improvizace) orientuje se v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)</p>	<p>nástrojová improvizace jako doprovod k písni rozliší hudební žánry (pochodová, taneční, ukolébavka) pozná symfonické básně cyklu Má vlast zná operní tvorbu B. Smetany seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka, J. J. Ryba upevňuje si pojmy hudební teorie z 1. období</p> <p>určí druhy hudebních nástrojů (smyčcové, dechové, strunné, bicí) pojmy stupnice C-dur, čte a zapíše noty c1 – g2 v houslovém klíči umí s pomocí učitele provést rozbor zapsané písni (takt, melodie) seznámení s lidovými tradicemi poslech a původ státní hymny</p> <p>hudebně pohybové aktivity (3/4, 4/4 valčík, menuet) hudební interpretace různými způsoby návlek krátkého hudebního vystoupení</p>	<p>pozn. odbourat ostych, zamezit předvádění se</p>

Hudební výchova

ročník 6. - 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvení v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata, i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či</p>	<p>ovládá složitější pohybově – rytmické a intonační etudy, je schopen je vymyslet a reprodukovat a následně je přenést do notového záznamu</p> <p>používá při zpěvu správné pěvecké návyky, dodržuje pravidla hlasové hygieny podle svých dispozic zpívá intonačně čistě a udrží se rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase na úrovni svého hudebního rozvoje vokálně interpretuje vybrané skladbičky jednotlivých hudebních slohů nebo některých žánrů populární hudby</p> <p>vytvoří hudební doprovod na Orffovy hudební nástroje (rytmické i melodické) vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické</p> <p>orientuje se v notovém zápise</p>	<p>hra na tělo, rytmická cvičení, pravidla notového zápisu</p> <p>rozšířený hlasový rozsah g – e2, popř. f2 složitější intonační (zpěv stupnice) cvičení správné tvoření a nasazení tónů technika hlavového tónu frázování zpěv písní různých národů</p> <p>nástrojová improvizace postup vytvoření hudebního doprovodu tvorba přede hry, mezihry, dohry na Orffovy hudební nástroje</p> <p>tvorba doprovodu s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, popř.</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje</p> <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>je schopen vysvětlit notové znaky</p> <p>zvládne vymyslet jednoduchý pohybový projev ke znějící hudbě různých stylů</p> <p>ovládá základní taneční kroky reprodukuje pohyb při tanci a pohybových hrách</p> <p>vnímá vzájemné vztahy a podněty mezi různými druhy hudebních žánrů (lidová a vážná hudba, vážná hudba a jazz, uvnitř hudebních žánrů) chápe provázanost mezi dílem a autorem – doba vzniku, život autora, inspirace, kýč, modernost...</p> <p>na základě poslechu hudební ukázky slovně charakterizuje hudební dílo a zařadí ho</p> <p>dovede vyjádřit svými slovy rozdíl ve skladbách různých autorů ze stejného hud. období</p> <p>všimá si podobnosti mezi hudebním ztvárněním a podobnými prvky v malířství, sochařství, tanci apod.</p>	<p>keyboardu, harmonie – základní a vedlejší harmonické funkce</p> <p>orientace v prostoru, pohybové ztvárnění hudby</p> <p>taneční krok – polka, valčík</p> <p>taktování – 2/4,3/4,4/4 takt</p> <p>analýza hudební skladby – hud. výrazové prostředky, zvukomalba, pohyb melodie, nepravidelnost hudební formy</p> <p>hudební období – přehled hudebních forem, hl. představitelů a jejich děl v jednotlivých obdobích</p> <p>hudební styly a žánry, hudba 20. století a její žánry</p> <p>hudební formy</p> <p>české hud. dějiny</p> <p>impresionismus, expresionismus, avantgarda</p>	<p>Tv – rytmus</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>D – skladatelé, hudební dějiny</p> <p>Vv – malířské styly</p>

5.33 Vyučovací předmět Výtvarná výchova

5.33.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova na 1. a 2. stupni ZŠ směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Má za úkol seznamovat žáky se základy výtvarných technik a vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově. Přibližuje žákům umělecký proces jako způsob poznání a komunikace. Učí žáky vyjadřovat své cítění, prožitky, vnímání a poznávání prostřednictvím různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků. Rozvíjí a prohlubuje výtvarné dovednosti žáků, seznamuje je s novými výrazovými technikami a učí je s nimi pracovat. Seznamuje s výrazovými projevy v různých časových obdobích a rozvíjí jak citlivé vnímání uměleckých hodnot, tak i vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně. Učí žáky samostatně se vyjadřovat k tvorbě druhých a obhajovat vlastní práci.

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 1. – 3. ročníku jednu hodinu týdně a ve 4. – 5. ročníku ve dvouhodinovém bloku jedenkrát týdně v kmenové třídě, odborné pracovně nebo na školní zahradě. V 6. a 7. ročníku se vyučuje ve dvouhodinovém bloku 1x týdně, v 8. a 9. ročníku ve dvouhodinovém bloku jedenkrát za 14 dní nebo výukou jedné hodiny každý týden v kmenové třídě, odborné pracovně nebo na školní zahradě.

Výuka probíhá koedukovaně, třídy mohou být děleny na skupiny, ve vyučování mohou být využité prvky tandemové/párové výuky.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů:

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity
- ověřování komunikačních účinků

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova

- rozvíjí představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, kreativitu
- získává praktické a teoretické poznatky, představu o historickém vývoji výtvarného umění
- rozšiřuje estetické vnímání
- uplatňuje tvořivý přístup ke světu jako prostředek k obohacování emocionálního života
- samostatně interpretuje vybraná témata
- vybírá vhodné výtvarné techniky k daným tématům
- zúčastňuje se prezentačních akcí školy

- zapojuje se do skupinových prací a je schopen o provedení diskutovat a citlivě projevit svůj názor
- využívá svých znalostí a dovedností i v ostatních předmětech

Formy a metody práce:

Malba, kresba, grafické techniky, modelování, prostorové vytváření, kombinované techniky, stavebnice, projekty, návštěvy galerií, výstav, regionálních památek a zajímavostí, prezentace výtvarných prací, aktivní práce s ilustrací, plakáty, propagační letáky, využívání propagačních materiálů a jejich zpracování.

Průřezová témata – v předmětu Výtvarná výchova jsou na prvním stupni realizována tato průřezová témata VDO – Občanská společnost a škola, OSV – Sebepoznání a sebepojetí, MGS – Evropa a svět nás zajímá a EV – Ekosystémy; na druhém stupni je realizováno průřezové téma OSV – Kreativita.

Zabezpečení vzdělávání žáků s příznými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s příznými podpůrnými opatřeními. Podle individuálních schopností žáků je upřednostňováno abstraktní vyjádření před konkrétním.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Výtvarná výchova nabízí zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných v rozvoji výtvarného myšlení a vyjadřování.

K motivaci žáků přispívá prezentace jejich prací a možnost účasti ve výtvarných soutěžích a na výstavách. Orientovat nadané a mimořádně nadané děti na umělecké obory.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáka k samostatnému výběru techniky a materiálů a jejich využívání v tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- vede žáky k aktivnímu vyjadřování a k uplatnění své představivosti a na základě vlastních výtvarných činností žáka, učí ovládat základní technické dovednosti a seznamuje ho s výtvarnými materiály a technikami

Kompetence k řešení problémů

- vytváří prostředí k tvořivé a samostatné práci
- vede žáka k pochopení, k analýze a vyřešení zadaného úkolu na základě získaných zkušeností
- motivuje žáky k tvořivému přístupu a k samostatné práci

- umožňuje žákům řešit přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích a přemýšlet o různých možnostech zpracování daných návrhů

Kompetence komunikativní

- vybízí žáky k diskusi nad díly dětských ilustrátorů
- vede žáky k obhajobě, respektování názorů ostatních a hodnocení vlastních prací
- rozvíjí slovní zásobu o odborné termíny z výtvarných oblastí

Kompetence sociální a personální

- podílí se společně s žáky na skupinové práci
- vede žáky k ohleduplnosti, k ochotě poskytnout pomoc a vytváří podmínky pro dobré mezilidské vztahy
- podporuje žákovu sebedůvěru a vede ho k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti vůči ostatním i k sobě samému

Kompetence občanské

- vede k respektování estetických požadavků na životní prostředí
- napomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarnému umění
- učí vnímat výtvarné umění jako součást kulturního bohatství národa
- respektuje, chrání a oceňuje naše národní tradice a kulturní i historické dědictví
- je příkladem pozitivního postoje k uměleckým dílům
- organizuje aktivní zapojování žáků do kulturního dění

Kompetence pracovní

- ukazuje, jak používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky a dbá na dodržování pravidel bezpečnosti práce
- zprostředkovává výběr různorodých technik
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- sleduje úspěšnost žáků a oceňuje jejich pokrok
- vede žáky k využívání návyků, dovedností a znalostí v praktickém životě

5.33.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova

ročník 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty).</p> <p>porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti.</p> <p>uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p>	<p>získává teoretické a praktické poznatky prvků vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>vyjadřuje výtvarně své prožitky různými výtvarnými technikami</p> <p>vkládá do své tvorby vlastní zážitky a zkušenosti</p> <p>využívá uspořádání linií, tvarů, objemů, objektů a jejich kombinace</p> <p>používá různé výtvarné techniky, rozvíjí cit pro prostor a fantazii, uplatňuje smysl pro výtvarný rytmus seznamuje se s vlastnostmi barev poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti</p>	<p>druhy čar jednoduché tvary osob, zvířat a věcí kvalita barvy, barvy základní a podvojně</p> <p>malba, kresba, modelování</p> <p>práce v terénu knižní ilustrace návštěvy galerií a výstav</p> <p>kresba, malba, koláž</p> <p>rozpíjení barev, frotáž, otiskování, akvarel, malba temperovými barvami, koláž, hra s linií</p>	<p>M – rovinné útvary EV – Ekosystémy Prv – živá a neživá příroda Pč – práce montážní a demontážní</p> <p>Čj – autoři a ilustrátoři dětských knih</p> <p>Prv – rozmanitost přírody M – geometrické útvary</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření.</p> <p>odlišné interpretace porovnává se svojí zkušeností</p> <p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>rozvíjí představivost a kreativitu ve vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>uplatňuje při práci svou zkušenost</p> <p>komunikuje na základě vlastní nebo přejaté tvorby vysvětluje výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření</p>	<p>akční tvar malby a kresby pohyb těla a jeho umístění v prostoru</p> <p>obrázkové vyprávění</p> <p>výstavky výtvarných prací komiks</p>	<p>MGS – Evropa a svět nás zajímá Čj – čtenářské deníky Hv – ilustrace k písním Pč – modelování</p> <p>Čj – obrázková osnova</p>

Výtvarná výchova

ročník 4. – 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření. Porovnává je na základě vztahů (světlostní, barevné kontrasty, proporční vztahy).</p> <p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku:</p> <p>v plošném vyjádření linie a barevné plochy</p> <p>v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup</p> <p>v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu ke svému tělu i jako nezávislý model.</p> <p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na propojení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</p>	<p>využívá a rozvíjí smyslovou citlivost v tvůrčí činnosti uvědomuje si a porovnává barevné kontrasty a proporční vztahy</p> <p>uspořádává objekty do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení</p> <p>využívá fantazijní motivace založené na smyslovém vnímání</p> <p>vytváří jednoduché prostorové objekty a tvary</p> <p>dokáže uspořádat prvky v prostoru ve vztahu k objektu</p> <p>uplatňuje subjektivní postoj na základě svých životních zkušeností posiluje komunikační prostředky</p>	<p>prohloubení a rozšíření učiva z prvního období o světlostní a barevné kvality, objemy a jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>vyjádření pocitů vnímaných všemi smysly</p> <p>skládání využití netradičních materiálů</p> <p>využití a kombinace výtvarných technik</p> <p>hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komiks, reklama</p>	<p>M – osa souměrnosti Př – prostor a čas</p> <p>Hv – poslech skladby Čj – poslech poezie a prózy</p> <p>M – tělesa</p> <p>Čj – sloh – doprovodné texty Pč – propojování výrobních postupů</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.</p> <p>uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě</p> <p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření.</p> <p>pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazových vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>využívá prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>vytváří plošné a prostorové výtvarné práce</p> <p>volí samostatně techniku při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>inspiruje se současnou tvorbou pro vlastní výtvarné vyjádření</p> <p>porovnává práce svých spolužáků, vrstevníků seznamuje se s díly známých ilustrátorů, výtvarných umělců</p> <p>komunikuje prostřednictvím vlastní tvorby se svým nejbližším okolím</p>	<p>hra s linií hra s barvou, barevné kompozice koláž modelování</p> <p>tematické kreslení skupinová práce volná tvorba</p> <p>výstavky prací, soutěže besedy výstavy galerie</p> <p>volná tvorba</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola VI – umělecké slohy</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p>

Výtvarná výchova

ročník 6. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>vybírání, vytváření, a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>rozlišuje a pojmenuje základní výtvarné prostředky pracuje s různými typy linií používá a zná pojmy kontrast a harmonie pracuje s protiklady ovládá základní pojmy z teorie barev</p> <p>rozlišuje základní výtvarné techniky a dokáže je použít pro vyjádření vlastní zkušenosti. používá prvky v různých variacích, umí rozlišit pojmy abstraktní a konkrétní pracuje s plošnými i prostorovými prvky kombinuje neobvyklé materiály</p> <p>pojmenuje a rozlišuje různé druhy a formy umění rozlišuje vizuální, zvukové, hmatové i chuťové podněty zaznamenává své představy a pocity, využívá fantazii, experimentuje, snaží se o originalitu</p>	<p>bod, linie, plocha, kontrast, harmonie. barva, tvar, objem (prostorové účinky barvy) barva lomená, odstíny a barevné tóny, míchání barev.</p> <p>Výtvarné techniky – kresba, malba, grafika, koláž. Vztahy a uspořádání prvků v ploše, rytmus, řád, chaos. Stylizace, ornament, dekor, symetrie, asymetrie, nepravá symetrie.</p> <p>Umělecká výtvarná tvorba. Mimovizuální podněty, hudba, gesta, tanec, dramatická tvorba. Struktura, textura. Barva a její významy. Parafráze výtvarných děl.</p>	<p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Kreativita</p> <p>Čj a I., Sv – mediální sdělení</p> <p>OSV – Kreativita</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p>	<p>rozlišuje statické a dynamické vyjádření rozumí proměnám uvnitř i mezi objekty, zaznamená jednoduchý pohyb orientuje se v technikách současného výtvarného umění a digitálních médií, dle možností je používá popíše některé současné výtvarné postupy diskutuje o osobnostech současného výtvarného umění</p> <p>rozlišuje základní druhy umění zvládá principy jednoduché lineární a barevné perspektivy. zobrazí jednoduchý trojrozměrný předmět, samostatně i ve skupině vnímá prostor a pokouší se s ním pracovat</p> <p>popíše výtvarné dílo po stránce obsahové i formální porovná různé interpretace výtvarného díla vysvětlí a obhájí svůj subjektivní názor diskutuje o symbolickém a sociálním obsahu výtvarného díla</p>	<p>Objekt a prostor. Vztahy mezi objekty, statické a dynamické vyjádření. Socha, plastika, reliéf, objekt, instalace, performance, happening. Elektronická média, fotografie, animace, film elektronický obraz. Kombinované techniky. Výtvarní umělci současnosti.</p> <p>Druhy umění. Portrét, figura, zátiší, krajina. Perspektiva, prostor, prostorové iluze, kompozice. Významné osobnosti českého a světového moderního umění.</p> <p>Obsah a forma (myšlenkový obsah výtvarného díla). Symbolická funkce barvy, psychologické působení barvy. Symbol.</p>	<p>OSV – Kreativita</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí a z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených, či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>orientuje se v základních historických etapách z hlediska architektonických slohů popíše základní znaky architektury porovná díla minulé a současné vytvoří jednoduchý design vysvětlí pojmy originál, kopie a reprodukce seznamuje se s výtvarným uměním minulosti i současnosti</p> <p>pracuje s uměleckým dílem pojmenuje základní prvky uměleckého díla, kompoziční postupy vyjadřuje osobní postoje a zdůvodňuje svůj názor</p> <p>přemýšlí nad výtvarným dílem jako specifickým druhem komunikace</p> <p>prezentuje výsledky své tvorby různými způsoby</p>	<p>Historická a moderní architektura. Design, užité umění, moderní socha. Street art, graffiti. Originál a kopie.</p> <p>Umění 20. století, moderní výtvarné směry, současné umění.</p> <p>Komunikační obsah, utváření a proměny. Elektronická média, tiskoviny, televize, reklama.</p>	<p>D – historie umění Inf – grafika</p>

5.34 Vyučovací předmět Seminář umění a tvorby

5.34.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář umění a tvorby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Seminář umění a tvorby

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář umění a tvorby je nabízen jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. V praxi je realizován i ve vícehodinových blocích. Vyučovací předmět integruje výstupy ze vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace (obor Český jazyk a literatura) a Umění a kultura (obor Výtvarná výchova).

Vzdělávání v předmětu Seminář umění a tvorby

- vede k poznávání obecně uznávaných kulturních, uměleckých a společenských souvislostí a hodnot
- vede k tvůrčímu přístupu při tvorbě uměleckých děl
- učí poznávat souvislosti, spojuje minulost se současností
- propojuje teoretické informace s následným aktivním prověřením získaných znalostí

Formy a metody práce

Předmět doplňuje a rozšiřuje problematiku regionálních a národních dějin, literatury a umění. Je realizován kombinací výkladu, samostatné práce s odbornou literaturou a dalšími komunikačními technologiemi, metodou žákovských projektů, diskusí. Výuka je doplněna tematickými vycházkami, návštěvami muzeí, galerií, památek a promítáním filmů i filmových dokumentů.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními umožňuje výuka kreativitu a koncentraci, kterou zhodnotí také při zvládnutí učiva v dalších předmětech.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní a mimořádně nadaní žáci při výuce mohou připravovat a tvořit náročnější úkoly, které formou tematických projektů představí v rámci třídy či školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vhodným výběrem uměleckých děl současnosti a minulosti motivuje žáky k pochopení významu a přínosu umění a umělecké tvorby

- klade důraz na rozvíjení představivosti a fantazie, vede žáky k propojování různých postupů a metod jednotlivých složek umění (výtvarné umění, literatura, tvůrčí psaní, dramatická výchova a filmové umění)

Kompetence k řešení problémů:

- umožňuje žákům objevovat různé způsoby řešení tvůrčího záměru
- vede žáky k vyhledávání informací ze všech možných zdrojů
- vede žáky k rozvíjení vlastních zkušeností a dovedností
- učí žáky experimentovat a navrhopat originální řešení při tvůrčí práci

Kompetence komunikativní:

- vede žáky formou prezentace vlastní tvorby k pochopení uměleckého projevu jako prostředku komunikace
- kultivuje vyjadřovací schopnosti žáků a vede žáky ke schopnosti porozumět jinému stanovisku (konstruktivně diskutovat, vnímat a respektovat hodnoty a postoje druhých)

Kompetence sociální a personální:

- umožňuje žákům realizovat vlastní záměr od prvotního nápadu až po jeho prezentaci
- vede žáky k odpovědnosti za vlastní práci a schopnost sebereflexe
- klade důraz na týmovou práci

Kompetence občanské:

- seznamuje s příběhy a osudy významných osobností z umělecké sféry
- vede k uznávání hodnot a významu kulturního dědictví, včetně pochopení tradic a společenských norem

Kompetence pracovní:

- vede žáky tak, aby si byli vědomi neoddelitelnosti práv a povinností, svobod a odpovědnosti

5.34.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář umění a tvorby

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě dispozic a osobních zájmů</p> <p>formuluje ústně a písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, výtvarném i filmovém zpracování</p> <p>má přehled o kulturním dění</p>	<p>učí se poznávat souvislosti, spojuje minulost se současností ovládá tvůrčí přístup při tvorbě uměleckých děl uplatňuje při vlastní tvorbě osobní prožitky, zkušenosti a znalosti</p> <p>ovládá individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí obrazných vyjádření vytvoří projekt nebo referát reagující na osobní prožitky z uměleckého díla</p> <p>orientuje se ve výběru a užití prostředků konkrétních uměleckých děl volí vhodné prostředky pro vyjádření vlastních prožitků, představ a vztahů</p> <p>uvědomuje si a respektuje hodnotu rozmanitosti projevů života a kultury</p>	<p>tvořivé činnosti s literárním textem a uměleckým dílem, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p>dějiny umění – významná období a osobnosti, návštěvy galerií, přednášek, výstav dramatizace textu, základy filmové a televizní tvorby</p> <p>vytváření vlastního uměleckého díla z oblasti literatury, výtvarného, dramatického umění</p> <p>významné osobnosti kulturního života a jejich dílo, kulturní přehled, základy tvorby užitého umění</p>	<p>Čj a I. - sloh</p> <p>D – historie umění</p> <p>Čj a I. - divadlo</p> <p>Vv – užité umění</p>

5.35 Vyučovací předmět Tělesná výchova

5.35.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova je zdrojem verbálních a nonverbálních komunikativních dovedností. Umožňuje žákům poznat vlastní pohybové schopnosti i zdravotní a pohybová omezení. Vede k pohybovým aktivitám a seberealizaci v oblíbeném sportu či jiné pohybové aktivitě, k pozitivnímu vztahu ke sportu, stává se jeho celoživotní potřebou v pasivní či aktivní formě. Směřuje k tomu, aby se sport stal součástí jeho zdravého životního stylu. Předmět tělesná výchova se vyučuje v 1. - 5. ročníku dvě hodiny, v 6. ročníku tři a v 7. - 9. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, ve sportovní hale, v plaveckém bazénu, případně ve sportovních areálech. Předmět Tělesná výchova je úzce spjat s vyučovaným předmětem Společenské vědy (vzdělávací oblast Člověk a zdraví).

Na 2. stupni (6. - 9. ročník) jsou žáci ve vyučovacích hodinách většinou děleni na chlapce a děvčata.

Vzdělávací obsah je na druhém stupni rozdělen do tří tematických okruhů:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova

- rozvíjí potřebu aktivního života
- ovlivňuje zdraví zdravotně zaměřenými činnostmi
- regeneruje a kompenzuje zátěž vzniklou pobytem ve škole
- zdokonaluje pohyblivost a koordinaci pohybu
- upevňuje hygienické návyky a bezpečnost při pohybových činnostech
- vede k získávání nových pohybových dovedností
- rozvíjí kultivovanost pohybového projevu a správné držení těla
- upevňuje sociální vztahy a komunikativní dovednosti
- vede k osvojování znalostí pravidel sportů

Formy a metody práce:

Pohybové hry a štafety, cvičení s náčiním a na nářadí, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravná cvičení, plavecká výuka, audiovizuální technika, turistika a pobyt v přírodě, zdravotní tělesná výchova, organizované soutěže ve zvolených sportovních odvětvích, příležitostné akce, outdoorové výjezdy, lyžařský výcvik.

Průřezová témata – v předmětu Tělesná výchova jsou na prvním stupni realizovaná průřezová témata VDO – Občanská společnost a škola, MKV – Lidské vztahy, OSV – seberegulace a sebepojetí, Kooperace a kompetice. Na druhém stupni je realizované průřezové téma OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace.

Zabezpečení vzdělávání žáků s příznými podpůrnými opatřeními

Tělesná výchova se stává nezastupitelnou součástí pro další zdravý vývoj žáků s přízným podpůrným opatřením a částečně napomáhá k překlenutí obtíží vyplývajících z jejich diagnostikovaných obtíží.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro nadané žáky je široká nabídka sportovních aktivit organizovaných školou a dalšími se školou spolupracujícími organizacemi. Výuka tenisu u těchto žáků je umožňována v době vyučování na základě individuálních plánů. V 7., 8. a 9. ročníku je nabízen volitelný předmět Sportovní hry.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznamuje se základním tělocvičným názvoslovím, pravidly sportovních her
- vybírá vhodné metody, způsoby a strategie ke zdokonalení fyzické a psychické zdatnosti

Kompetence komunikativní

- vybízí žáky k domlouvání při hře
- rozvíjí slovní zásobu o odborné názvosloví i fráze ze sportovní terminologie

Kompetence k řešení problémů

- důsledně vyžaduje uplatňování zásad bezpečnosti ve sportovním prostředí
- diskutuje o problémech souvisejících s případným nesporným chováním

Kompetence sociální a personální

- vede je k toleranci a empatii
- dbá na dodržování pravidel, spolupráci, ovládnutí svého chování
- dohlíží na jednání v duchu fair-play

Kompetence občanské

- podporuje samostatnost
- učí taktu a ohleduplnosti
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení činností a výsledků

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování základních hygienických pravidel a zásady bezpečnosti
- vede ke správné a bezpečné manipulaci s tělocvičným nářadím a náčiním

5.35.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

ročník 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</p> <p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>uvědomuje si prospěšnost pohybu</p> <p>využívá nabídku pohybových aktivit</p> <p>uvědomuje si své přednosti a nedostatky</p> <p>měří a posuzuje pohybové výkony</p> <p>rozvíjí základní pohybové vlastnosti</p> <p>zvyšuje tělesnou kondici pohybovými činnostmi a dovednostmi</p> <p>kompensuje pohybovou činnost</p> <p>uplatňuje pohybové dovednosti v pohybových a sportovních hrách</p> <p>respektuje pravidla osvojených her</p> <p>respektuje pravidla bezpečného chování</p> <p>ve cvičebním prostředí</p> <p>dodržuje hygienu pohybových činností</p> <p>zvládá pořadová cvičení</p> <p>rozumí základnímu názvosloví</p>	<p>pohybový režim</p> <p>správné držení těla</p> <p>délka a intenzita cvičení</p> <p>soutěže, pohybové testy</p> <p>měření sportovních výkonů</p> <p>rychlost, síla, obratnost, vytrvalost</p> <p>kondiční cvičení, úpoly, základy gymnastiky, atletiky, rytmické činnosti s hudbou, turistika, relaxační, protahovací, dechová cvičení</p> <p>pohybové a sportovní hry, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, pohybová tvořivost, soutěže podle pravidel mini sportů</p> <p>organizace a bezpečnost</p> <p>manipulace s nářadím, s náčiním, cvičební úbor, obuv</p> <p>komunikace</p> <p>smluvené povely, signály</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>Prv – zdravý životní styl</p> <p>1. - 5. ročník</p> <p>Hv – rytmus, 2/4 a 3/4 takt</p> <p>Prv – ochrana přírody, ekologie</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>1. - 5. ročník</p> <p>Prv – zásady první pomoci</p> <p>1. - 5. ročník</p> <p>1. - 5. ročník</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p>	<p>uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady v prostředí šatny, sprchy, bazénu zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p> <p>zvládá techniku jednoho vybraného plaveckého způsobu zvládá podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností zlepšuje správné držení těla, tělesnou kondici a pohybový projev zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>organizace a bezpečnost plaveckého prostoru – adaptace na vodní prostředí</p> <p>plavecké techniky základní plavecké dovednosti hygiena plavání plavecká rozcvička prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	

Tělesná výchova

ročník 4. – 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>dodržuje pohybový režim zvyšuje úroveň pohybové zdatnosti a tělesné kondice rozvíjí morálně-volní vlastnosti využívá nabídku sportovních aktivit</p> <p>kompensuje jednostranné zatížení uvědomuje si preventivní význam zdravotně zaměřených činností odhaduje a nepřepíná své možnosti</p> <p>rozvíjí pohybové vlastnosti ovlivňuje úroveň pohybových dovedností získá nové pohybové dovednosti spolupracuje ve hře ovládá herní činnosti jednotlivce rozvíjí herní tvořivost</p> <p>respektuje pravidla bezpečného chování uvědomuje si škodlivý vliv kouření, drog, alkoholu ošetří jednoduché poranění, přivolá první pomoc</p>	<p>význam pohybu pro zdraví kondiční cvičení, intenzita cvičení průpravné úpoly testy tělesné zdatnosti aktivní zapojení do soutěží</p> <p>průpravná, relaxační, kompenzační, vyrovnávací cvičení správné držení těla příprava organismu před cvičením</p> <p>rychlost, síla, obratnost, vytrvalost základy gymnastiky, atletiky, sportovních her, rytmických cvičení s hudbou, turistiky, plavání průpravné pohybové hry práce s míčem-herní dovednosti variace her, pohybové vyjadřování</p> <p>manipulace s náradím, s náčiním záchrana, pomoc ekologické chování při TV v přírodě ochrana zdraví, osobní hygiena první pomoc, prevence</p>	<p>Př – člověk a jeho zdraví kostra a svalová soustava OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Hv – estetické cítění pohyb vyjádřený hudbou</p> <p>Hv – základní taneční kroky</p> <p>3. - 5. ročník</p> <p>1. - 5. ročník</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p> <p>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p>	<p>posoudí kvalitu výkonu porovná a zhodnotí sportovní výkon uvědomuje si funkci pohybu rozvíjí kultivovaný pohybový projev ovládá a respektuje pravidla osvojených her jedná fair play respektuje opačné pohlaví posiluje sociální vztahy pozná zjevné přestupky, reaguje přiměřeně</p> <p>používá a reaguje na základní tělocvičné názvosloví ztvární jednoduchý nákres, popis</p> <p>zvládá základní organizaci soutěží a pohybových činností v kolektivu třídy</p> <p>dokáže změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách</p> <p>sleduje informace o sportovních akcích na škole sleduje mezitřídní soutěže získá informace z aktuálních soutěží mezinárodního významu</p>	<p>základní způsoby kontroly (zrcadlo) měření výkonů koordinace pohybů správná technika pohybu, prožitek zjednodušená pravidla sportovních her – mini-sportů zásady sportovního chování vzájemné chování, odbourání studu morálně-volní vlastnosti reakce na prohru, výhru</p> <p>smluvené povely, signály pořadová cvičení, terminologie napodobivá a motivační cvičení</p> <p>využití herních činností, aktivity, herního myšlení, tvořivosti</p> <p>měření výkonů, tabulky a porovnání základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o sportovních akcích a výsledcích – škola, internet soutěže tříd – kopaná, štafeta, vybíjená mistrovství Evropy, světa, OH-tisk, TV</p>	<p>OSV – kooperace a kompetice 1. - 5. ročník</p> <p>1. - 5. ročník Vv – vyjádření postavy v pohybu</p> <p>M – slovní úlohy, porovnávání a zaokrouhlování čísel</p> <p>Inf – vyhledávání informací, práce s internetem</p>

Tělesná výchova

ročník 6. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Činnosti ovlivňující zdraví aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p> <p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím</p> <p>předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve</p>	<p>volí správné sportovní oblečení před pohybovou aktivitou spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</p> <p>chápe význam pohybu pro zdraví využívá nabízené příležitosti k pohybové činnosti</p> <p>zvládá správné rozcvičení na základě aktuální sportovní aktivity</p> <p>zná účinky omamných látek a podpůrných prostředků na lidský organismus</p> <p>zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech ovládá základní úkony první pomoci</p> <p>zvládá základní gymnastické cvičební prvky zvládá jednoduché taneční kroky</p>	<p>Hygiena při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Strečink Běžecká abeceda „Warm up“</p> <p>Drogy a anabolika</p> <p>Základy první pomoci Transport zraněného</p> <p>Gymnastika: akrobacie, šplh cvičení na hrazdě, šv. bedně</p>	<p>OSV - osobnostní rozvoj: sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Sv – drogy</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí jejich nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p>	<p>zvládá techniku atletických disciplín dovede uplatnit vůli při vytrvalosti umí použít různé herní činnosti, herní kombinace, herní systémy získanými dovednostmi reprezentuje školu na soutěžích teoreticky ovládá správnou techniku pohybových dovedností</p> <p>správně používá terminologii</p> <p>dodržuje pravidla fair play dbá na čestnost a spravedlnost</p> <p>ovládá základní herní systémy používá taktické myšlení k dosažení vítězství</p> <p>zná pravidla jednotlivých her</p> <p>dokáže měřit a zpracovávat pohybové výkony</p>	<p>přeskoky překážkové dráhy rytmická cvičení Atletika: běh vytrvalostní na dráze přespolní běh krátký rychlý běh skoky, hody, vrh Sportovní a pohybové hry: fotbal, florbal, volejbal, basketbal, přehazovaná, softbal, ringo, stolní tenis</p> <p>Gymnastika: akrobacie, šplh cvičení na hrazdě, šv. bedně přeskoky překážkové dráhy rytmická cvičení Atletika: běh vytrvalostní na dráze přespolní běh krátký rychlý běh skoky, hody, vrh Sportovní a pohybové hry: fotbal, florbal, volejbal, basketbal, přehazovaná, softbal, ringo, stolní tenis</p>	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>dokáže zorganizovat školní turnaj</p> <p>aktivně se podílí na veřejných prezentacích školních soutěží v médiích (nástěnky, internetové stránky)</p>		

5.36 Vyučovací předmět Sportovní hry

5.36.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Sportovní hry

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Sportovní hry

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní hry se vyučuje jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku většinou po jedné hodině týdně, výjimečně ve dvouhodinovém bloku. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, ve sportovní hale, v plaveckém bazénu, případně ve sportovních areálech.

Vzdělávání v předmětu Sportovní hry

- rozvíjí potřebu aktivního života
- ovlivňuje zdraví zdravotně zaměřenými činnostmi
- regeneruje a kompenzuje zátěž vzniklou pobytem ve škole
- zdokonaluje pohyblivost a koordinaci pohybu
- upevňuje hygienické návyky a bezpečnost při pohybových činnostech
- vede k zdokonalování pohybových dovedností
- rozvíjí kultivovanost pohybového projevu a správné držení těla
- upevňuje sociální vztahy a komunikační dovednosti
- vede k zvládnutí znalostí pravidel sportů

Formy a metody práce:

Praktické nácviky a zdokonalování herních činností jednotlivce i herních kombinací, hrací hodiny, audiovizuální technika, organizované soutěže ve zvolených sportovních odvětvích, příležitostné akce.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Sportovní hry se stávají nezastupitelnou součástí pro další zdravý vývoj žáků s přiznaným podpůrným opatřením a částečně napomáhá k překlenutí obtíží vyplývajících z jejich diagnostikovaných obtíží.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro nadané žáky je široká nabídka sportovních aktivit organizovaných školou a dalšími se školou spolupracujícími organizacemi. Výuka tenisu u těchto žáků je umožňována v době vyučování na základě individuálních plánů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klade důraz na zvládnutí tělocvičného názvosloví a pravidel sportovních her

- vybírá vhodné metody, způsoby a strategie ke zdokonalení fyzické a psychické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- důsledně vyžaduje uplatňování zásad bezpečnosti ve sportovním prostředí
- diskutuje o problémech souvisejících s případným nesportovním chováním

Kompetence sociální a personální

- vede je k toleranci a empatii
- dbá na dodržování pravidel, spolupráci, ovládnutí svého chování
- dohlíží na jednání v duchu fair-play

Kompetence občanské

- podporuje samostatnost
- učí taktu a ohleduplnosti
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení činností a výsledků

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování základních hygienických pravidel a zásady bezpečnosti
- vede ke správné a bezpečné manipulaci s tělocvičným nářadím a náčiním

5.36.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Sportovní hry

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody</p> <p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p>	<p>zvládá techniku sportovních her umí použít různé herní činnosti, herní kombinace, herní systémy</p> <p>správně používá terminologii zná pravidla jednotlivých her</p> <p>dodržuje pravidla fair play dbá na čestnost a spravedlnost</p> <p>dokáže zorganizovat školní turnaj</p> <p>volí správné sportovní oblečení zvládá přiměřené rozcvičení před pohybovou aktivitou zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech</p>	<p>odbíjená přehazovaná fotbal basketbal florbal freesbee softbal stolní tenis</p>	

5.37 Vyučovací předmět Pracovní činnosti

5.37.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní činnosti se cíleně zaměřuje na praktické dovednosti, návyky a hygienu práce. Utváří profesní orientaci žáků a podporuje jejich tvořivost. Patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně ve dvouhodinových blocích, ve 4. – 5. ročníku se vyučuje 1 hodina týdně. Výuka probíhá převážně v kmenové třídě, v terénu.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- pěstitelské práce
- konstrukční činnosti
- příprava pokrmů

V 6. – 8. ročníku se předmět vyučuje s jednohodinovou časovou dotací v dvouhodinovém bloku v odborných pracovnách, kmenové třídě, na školním pozemku. Výuka může být doplněná o procházky, návštěvy muzeí nebo ekologických center. V devátém ročníku s jednohodinovou časovou dotací, jednu hodinu týdně.

Třída je většinou dělena na skupiny.

Vzdělávací obsah je na druhém stupni rozdělen do těchto okruhů a ročníků:

- pěstitelské práce, chovatelství (6. ročník)
- příprava pokrmů (7. ročník)
- práce s laboratorní technikou (8. ročník)
- svět práce (8. a 9. ročník).

V rámci výuky Pracovních činností v 9. ročníku jsou zařazeny i očekávané výstupy z okruhu Finanční gramotnost.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti

- formuje osobnost rozvíjením komunikačních vlastností
- rozvíjí jemnou motoriku
- upevňuje pracovní návyky a dovednosti
- umožňuje seznámení s různými materiály
- učí hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu

- přispívá k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vytváří si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí
- podporuje vytváření pozitivního vztahu k práci a zodpovědného vztahu k vlastní činnosti

Formy a metody práce

Práce ve skupinách, samostatná práce, badatelsky orientovaná výuka konstrukční stavebnice, práce se šablonou, metoda názornosti, praktická cvičení, exkurze a výstavy.

Průřezová témata – v předmětu pracovní činnosti jsou na prvním stupni realizována tato průřezová témata OSV – Kreativita, MEV – práce v realizačním týmu a MKV – Kulturní diference. Na druhém stupni je v rámci předmětu realizováno průřezové téma OSV – Kreativita.

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s přiznaným podpůrným opatřením, a to podle individuálních schopností. Je často měněn rytmus a náplň práce, je umožněn častý odpočinek. Hodnotí se výkon, který žák stačil odvést. Prostřednictvím Pracovních činností se diagnostikované vzdělávací obtíže do jisté míry upravují, zlepšuje se celková činnost nervové soustavy.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní a mimořádně nadaní žáci mohou pracovat nad rámec stanoveným v ročníkových plánech, a to dle svého zájmu, zaměření a Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole a to pod vedením učitele. Práce se prezentují na výstavách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede k rozpoznávání různých vlastností materiálů
- seznamuje s různými technikami

Kompetence k řešení problémů

- učitel vybízí k volbě správných pracovních postupů,
- respektuje tvůrčí přístup k zadané práci

Kompetence komunikativní

- společně s žáky formuluje cíl činnosti
- umožňuje spoluvytvářet kritéria hodnocení
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- motivuje k práci ve skupině
- společně s žáky vytváří pravidla týmu.

Kompetence občanská

- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vede žáky ke smyslu pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování pravidel pro bezpečné a účinné využívání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- učitel vybízí žáky k hodnocení výrobků nejen z pohledu kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z pohledu ochrany zdraví a životního prostředí
- seznamuje žáky v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelských záměrů
- rozvíjí u žáků podnikatelské myšlení.

5.37.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

ročník 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Práce s drobným materiálem vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Konstrukční činnosti zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>Pěstiteleské práce provádí pozorování přírody zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny</p>	<p>dodržuje pracovní postup osvojuje si správné pracovní návyky rozpozná materiál a jeho vlastnosti</p> <p>ovládá druhy činností – jednoduché pracovní operace seznamuje se s různými technikami vybere vhodný materiál, nástroje, pomůcky dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>pracuje se stavebnicemi plošnými, prostorovými, konstrukčními podílí se na práci ve skupině</p> <p>vytváří si aktivní vztah k tvorbě a ochraně prostředí seznamuje se se základními podmínkami pro pěstování rostlin</p>	<p>práce s materiálem - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textilie vlastnosti materiálu</p> <p>stříhání, slepování, ohýbání, překládání, lisování, hnětení, skládanky, šablony přišívání knoflíků, stehy, koláže pracovní nástroje školní řád</p> <p>sestavování jednoduchých modelů, montáž a demontáž údržba jednoduchých předmětů</p> <p>ekologie</p> <p>ošetřování pokojových rostlin jednoduchá vazba a úprava květin</p>	<p>OSV – kreativita</p> <p>Prv – třídění odpadu</p> <p>M – osa souměrnosti</p> <p>1. - 5. ročník</p> <p>M – základní geometrická tělesa</p> <p>Prv – ochrana životního prostředí skupinová práce</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Příprava pokrmů připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>chová se vhodně při stolování</p>	<p>dodržuje základy hygieny při přípravě pokrmu a stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>chová se vhodně při stolování</p>	<p>základní hygienické návyky obsluha, úprava stolu</p> <p>základy společenského chování</p>	<p>Prv – osobní hygiena, režim dne sestavení jídelníčku 1. – 5. ročník</p>

Pracovní činnosti

ročník 4. – 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Práce s drobným materiálem vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>Konstrukční činnosti provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p>	<p>dokáže si zorganizovat práci volí vhodný materiál k danému výrobku rozlišuje vlastnosti materiálu dodržuje pracovní režim, postupy, operace</p> <p>uplatňuje vlastní představivost ovládá jemnou motoriku rukou upevňuje pracovní návyky</p> <p>ovládá funkci pomůcek a nástrojů dokáže s nimi bezpečně zacházet</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne a přivolá první pomoc při úrazu</p> <p>uplatňuje vlastní představivost při práci se stavebnicí aktivně se podílí na práci ve skupině</p>	<p>práce s modelovací hmotou, papírem, kartonem, dřevem, textilií, přírodninami, plastem propichování, rozřezávání, sešívání, odměřování, svazování, sušení, lisování... práce se stříhem, stehy, drobná oprava oděvů</p> <p>lidové zvyky a tradice, ukázky lidových řemesel, skanzeny, výstavy</p> <p>pracovní nástroje</p> <p>první pomoc a prevence</p> <p>plošné a prostorové kompozice montáž, demontáž</p>	<p>Př – třídění odpadu</p> <p>Vv – ztvárnění lidové tvořivosti, tradice MKV – kulturní diference</p> <p>Př – tísňová volání, obvazová technika</p> <p>Př – dopravní výchova-dopravní prostředky, dopravní kázeň OSV – práce v realizačním týmu</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>Pěstitelské činnosti provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>Příprava pokrmů orientuje se v základním vybavení kuchyně</p>	<p>orientuje se v návodu, předloze, náčrtu</p> <p>dodržuje pracovní kázeň ošetří drobná poranění při úrazu přivolá první pomoc</p> <p>uvědomuje si nezbytnost dodržování životních podmínek rostlin pozoruje a zaznamenává změny při elementárních pěstitelských pokusech</p> <p>provádí správné ošetřování a pěstování rostlin</p> <p>pojmenuje pomůcky a nástroje zná jejich funkci</p> <p>zvládá zásady první pomoci uvědomuje si nebezpečí, které mohou přinášet rostliny</p> <p>vyjmenovává základní vybavení kuchyně</p>	<p>jednoduchý pracovní plánec, návod školní řád první pomoc, prevence</p> <p>vybavení lékárničky</p> <p>ošetřování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen, osiva</p> <p>základní podmínky pro pěstování rostlin druhy rostlin</p> <p>rok v zahradě</p> <p>první pomoc, prevence léčivky, jedovaté rostliny droga, alergie</p> <p>historie a význam technické vynálezy</p>	<p>Čj – popis činnosti, dějová posloupnost</p> <p>Př – tísňová volání</p> <p>Př – části rostlin, vegetační období</p> <p>Př – třídění rostlin, chráněná území</p> <p>Př – druhy úrazů a jejich závažnost protidrogová prevence</p> <p>VI – lidé a čas</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p> <p>dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<p>dodržuje správný pracovní postup uplatňuje zásady zdravé stravy</p> <p>chová se vhodně při stolování respektuje pravidla společenského chování</p> <p>dodržuje pracovní kázeň, hygienu</p> <p>používá bezpečně čisticí prostředky, udržuje čistotu pracovního místa bezpečně zachází s vybavením kuchyně ošetří drobná poranění dodržuje základní body školního řádu</p>	<p>výběr, nákup a skladování potravin sestavení jídelníčku</p> <p>úprava stolu – jednoduché a slavnostní prostírání chování ve školní jídelně</p> <p>praktická cvičení</p> <p>první pomoc, prevence</p> <p>školní řád</p>	<p>Čj – recepty a popis pracovního postupu</p> <p>vybavení lékárničky Vv – dekorativní vzory</p> <p>Př – ochrana životního prostředí</p>

Pracovní činnosti

ročník 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Pěstitelské práce, chovatelství volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p> <p>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>aplikuje vhodné postupy při pěstování pokojových rostlin užívá základní pravidla vegetativního množení rostlin</p> <p>zvolí vhodný postup při přesazování nebo výsadbě rostlin užívá rostliny pro zpříjemnění nejen školních prostor</p> <p>řeší a plánuje samostatně i v kooperaci s ostatními zadané úkoly orientuje se v sezónních pracích na zahradách užívá správné nástroje</p> <p>aplikuje vhodné postupy při chovu domácích zvířat zvolí vhodné zařízení pro chov</p> <p>užívá zásady bezpečné práce v odborné pracovně, zvládne elementární první pomoc</p>	<p>Podmínky pro zdravý růst rostlin Voda, světlo, hnojiva, půda Vegetativní a generativní množení rostlin Řízkování, dělení, výsev Kvalitní a základní péče o rostliny Přesazování</p> <p>Sezónní výzdoba</p> <p>Konkrétní jednoduché práce v interiéru a exteriéru školy hrabání listí starost o stromy a keře</p> <p>Základy chovu domácích zvířat Základní životní podmínky zvířat Ekologické zemědělství</p> <p>Pořádek na pracovišti Zásady bezpečné práce První pomoc při úrazu</p>	<p>Př – rozmnožování rostlin, podmínky života rostlin</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – zástupci chovaných živočichů</p>

Pracovní činnosti

ročník 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Příprava pokrmů používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>	<p>se orientuje v návodech dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci zná vývoj kuchyňské techniky ovládá používání běžných kuchyňských spotřebičů</p> <p>zná základní pojmy v oboru výživy a stravování má znalosti o zásadách zdravé výživy zvládá pracovní postupy organizuje a plánuje pracovní činnost</p> <p>ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu zná druhy stolování při různých společenských událostech</p>	<p>Zařízení kuchyňského pracoviště Udržování pořádku</p> <p>Základní složky potravy Denní stravovací režim Zásady pro sestavování jídelníčku Přípravné práce v kuchyni Úprava pokrmů za studena Tepelná úprava pokrmů Potraviny rostlinného a živočišného původu Výběr, nákup, skladování potravin Kuchařské knihy Tradiční a národní kuchyně</p> <p>Základní inventář pro stolování Prostírání a kladení inventáře Postup při kladení inventáře Podávání základních druhů pokrmů a nápojů Společenské chování při stolování</p>	<p>Sv – zdravá výživa, rodina, ekonomika domácnosti Př – metabolismus</p> <p>Sv – etiketa</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	má představu o předpisech a hygienických pravidlech zná základy první pomoci orientuje se v nabídce profesního uplatnění posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání	Zásady první pomoci Možná návštěva učilišti, hotelové školy, supermarketu, restaurace	

Pracovní činnosti

ročník 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Práce s laboratorní technikou Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.</p> <p>Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl.</p> <p>Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.</p>	<p>vysvětlí a užívá zásady bezpečné práce v odborné pracovní uvažuje a vytváří si představu o chování svém i ostatních v nestandardních situacích dodržuje pravidla pro vedení protokolů o experimentu</p> <p>orientuje se v jednoduchém náčrtu, popisu práce zpracuje daný problém podle před stanoveného zadání, formuluje závěry, ke kterým dospěl poskytne zpětnou vazbu s ohledem na svoji práci</p> <p>navrhne a sestaví jednoduchý pracovní postup aplikuje získané poznatky a dovednosti a uváže jejich propojení s běžným životem</p>	<p>Řád pracovní, bezpečnost a hygiena práce (pořádek na pracovišti, zásady bezpečné práce, první pomoc při úrazu) Pravidla pro vedení protokolů o experimentu Experimenty zaměřené na učivo fyziky, papírová fyzika</p> <p>Čtení jednoduchých technických výkresů Měřítko Druhy čar Řešení a zpracování daného problému dle zadání (experimentu), postup, realizace, vyhodnocení a zpětná vazba</p> <p>Řešení a zpracování daného problému dle vlastního zadání (experimentu), postup, realizace, vyhodnocení a zpětná vazba</p>	<p>F – vedení protokolů</p> <p>M – geometrie, přesnost práce, měření</p> <p>OSV 5 – <u>kreativita</u> – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>Př – ochrana přírody, zdroje materiálů</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.</p> <p>Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.</p> <p>Svět práce Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.</p>	<p>aplikuje získané vědomosti při vlastní práci orientuje se v jednoduché technické dokumentaci kooperuje v rámci skupiny při řešení zadaného úkolu</p> <p>zná zásady poskytnutí první pomoci v laboratoři</p> <p>popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností vysvětlí možný vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení</p>	<p>Laboratorní práce zaměřené na učivo přírodopisu Experimenty zaměřené na učivo fyziky Elektrická instalace</p> <p>Zásady bezpečné práce, pravidla při práci s elektrickými přístroji Pořádek na pracovišti, ukládání rozpracovaných výrobků První pomoc při úrazu</p> <p>Druhy SŠ Uplatnění na trhu práce Profesní testy</p>	<p>Př – příprava preparátu F – elektrická instalace</p> <p>Návštěva výstav, muzeí, exkurze podle aktuálních nabídek.</p> <p>Sv – volba povolání, rozmisťovací řízení Možná návštěva SŠ nebo výroby.</p>

Pracovní činnosti

ročník 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>Svět práce orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</p> <p>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností vysvětlí možný vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení</p> <p>porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravě a objasní nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích</p> <p>popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací</p>	<p>Druhy SŠ Uplatnění na trhu práce Profesní testy</p> <p>Celoživotní vzdělávání Rekvalifikační kurzy Kvalifikace a aprobace</p> <p>Webové portály se seznamy SŠ Profesní testy Spolupráce s PPP Úřad práce Pracovní servery</p>	<p>Sv – volba povolání, rozmisťovací řízení Možná návštěva SŠ nebo výroby.</p> <p>Sv – celoživotní vzdělávání</p> <p>Inf – webové servery s pracovní nabídkou</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p> <p>Finanční gramotnost na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<p>aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v situacích při vstupu na trh práce využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici</p> <p>vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet uvede příklady různých způsobů hotovostního placení uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou</p> <p>na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky</p>	<p>Pracovní pohovor Životopis Plat/mzda Pracovní smlouvy</p> <p>Platební styk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Měna, významné světové měny (€, £, \$, ¥) a Kč. - Barterový obchod - Platební karty - Inkaso - SIPO - Trvalý příkaz k úhradě - Jednorázový příkaz k úhradě <p>Finanční produkty a hospodaření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojištění – druhy - Bankovní a nebankovní společnosti a jejich základní produkty - Spořicí finanční produkty - Úspory 	<p>Čj a I. – životopis, motivační dopis</p> <p>Sv – měna</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>hospodaření: úspory, investice, splátkový prodej, leasing</p>	<p>porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků</p> <p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků</p> <p>porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků</p> <p>uvede možnosti různých typů pojištění</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Investice - Splátkový prodej - Spotřebitelský úvěr - Finanční leasing - Operativní leasing <p>Nebezpeční splátkového prodeje, dluhová past.</p>	

5.38 Vyučovací předmět Stravování a stolování

5.38.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Stravování a stolování

Vzdělávací oblast: Svět práce

Vzdělávací obor: Svět práce

Vyučovací předmět: Stravování a stolování

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Stravování a stolování se vyučuje jako volitelný předmět v 8. – 9. ročníku s jednodinovou časovou dotací v dvouhodinovém bloku většinou v odborných učebnách. Třída je dělena na skupiny a výuka probíhá koedukovaně.

Vzdělávání v předmětu Stravování a stolování:

- k získání základních pracovních dovedností při stravování a stolování
- poznání vybraných technologických výrobních postupů
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Formy a metody práce

Skupinová práce, individuální výuka, kooperativní vyučování, frontální výuka, výuka může být doplněna o exkurze nebo výlety

Zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s přiznaným podpůrným opatřením, a to podle individuálních schopností. Je často měněn rytmus a náplň práce, je umožněn častý odpočinek. Hodnotí se výkon, který žák stačil odvést. Prostřednictvím Pracovních činností se diagnostikované vzdělávací obtíže do jisté míry upravují, zlepšuje se celková činnost nervové soustavy.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní a mimořádně nadaní žáci mohou pracovat nad rámec stanoveným v ročníkových plánech, a to dle svého zájmu, zaměření a Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole a to pod vedením učitele.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadává žákům úkoly, které umožňují volbu různých postupů
- vede žáky k práci s odbornou literaturou, poznávání smyslu a cílů učení
- pozoruje a hodnotí pokrok žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- vede k promýšlení pracovních postupů
- vede k aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- učí při komunikaci používat správné technologické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k práci ve skupinách, ke spolupráci při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektování názorů jiných
- učí věcně argumentovat
- vede k sebedůvěře

Kompetence občanské

- seznamuje žáky se základními ekologickými souvislostmi, ochranou kulturních tradic
- učí dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- vede k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli

5.38.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Stravování a stolování

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
<p>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>orientuje se v návodech používání el. spotřebičů dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci</p> <p>zná základní pojmy v oboru výživy a stravování zvládá pracovní postupy organizuje a plánuje pracovní činnost</p> <p>ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu zná druhy stolování při různých společenských událostech</p> <p>má představu o předpisech a hygienických pravidlech umí využít profesní informace posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání</p>	<p>Bezpečnost a hygiena provozu Udržování pořádku a čistoty</p> <p>Zásady pro sestavování jídelníčku Přípravné práce v kuchyni Úprava pokrmů za studena Tepelná úprava pokrmů Příprava nápojů Kuchařské knihy Tradiční a národní kuchyně</p> <p>Základní inventář pro stolování Prostírání a kladení inventáře Postup při kladení inventáře Podávání základních druhů pokrmů a nápojů Společenské chování při stolování Přehled obvyklých druhů společenských podniků</p> <p>Zásady první pomoci</p> <p>Návštěva učiliště, hotelové školy, Supermarketu, restaurace</p>	<p>Sv – tradice</p>

5.39 Doplnující vzdělávací obor Etická výchova

Doplňující vzdělávací obor navazuje na Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, které nabývá účinnosti dnem 1. září 2010 a kterým se do Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání do části 5.10 Doplnující vzdělávací obory vkládá jako část 5.10.3 nový doplňující vzdělávací obor Etická výchova.

1. stupeň

Všechny očekávané výstupy vzdělávacího oboru Etická výchova jsou naplňovány ve vyučovacích předmětech **Prvouka, Český jazyk, Tělesná výchova, Vlastivěda, Přírodověda, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti a v průřezových tématech OSV, VDO, MKV a MEV.**

Přehled očekávaných výstupů a jejich naplňování ve vyučovacích předmětech:

1. Období

Žák

- si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci

VDO – občanská společnost a škola

Prv – uvědomuje si roli žáka

Čj – učí se společenskému styku, vyjadřuje se věcně zdvořile v běžném společenském styku

- se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel

VDO – občanská společnost a škola

Prv, Čj – uvědomuje si svou roli žáka

Tv – zvládá základní organizaci pohybových činností v kolektivu třídy, respektuje pravidla hry

- si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým

OSV – rozvoj schopnosti pozorování

Čj – respektuje komunikační pravidla

- si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých

OSV – kreativita

Pč, Vv, Tv – využití hodnocení při skupinové práci, zhodnocení vlastní práce i druhých

- zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky

MKV – lidské vztahy

Pč, Vv – respektuje pravidla společenského chování (stolování, přání, vyjádření sounáležitosti)

- vyjadřuje city v jednoduchých situacích

OSV – komunikace

Prv, Čj – rozvíjí komunikativní dovednosti

- využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů

ve všech vyučovacích předmětech, kde využíváme metody skupinové práce

- reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

OSV – rozvoj schopnosti pozorování

Čj – besedy

Tv, Prv – člověk a zdraví

2. Období

Žák

- reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku

OSV – osobnostní rozvoj

Čj – bezproblémová a bezkonfliktní komunikace, partnerské vztahy – rodina

- dbá základních komunikačních pravidel komunikace

- si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení

OSV – sebepoznání a sebepojetí

Pří – uvědomuje si důležitost rodinného zázemí

- se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách

MKV – lidské vztahy

Čj – volně vypráví o zkušenostech z mezilidských vztahů

Pč, Vv – vyjádření pocitů, emocí, nálad, fantazie

- identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí

OSV – komunikace

MKV – princip sociálního smíru a solidarity

Čj – toleruje osobnost a příslušnost člověka, tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

MEV – kritické čtení a vnímání médií (šikana, týrání...)

Př – pozná krizové situace (besedy)

- jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy

OSV – mezilidské vztahy

Čj, VI – zná základní lidská práva a práva dítěte

Tv – ovládá a respektuje pravidla hry, jedná fair play, respektuje opačné pohlaví, na přestupky reaguje přiměřeně

Pč, Vv – aktivně se podílí na práci a životě ve skupině

- iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně

OSV – řešení problému, rozhodovací schopnosti

Čj – konstruktivně reaguje na názory, kritizuje je a vyjadřuje osobní stanoviska (besedy, modelové situace)

MKV – lidské vztahy - etnický původ - VI, Čj

2. stupeň

Všechny očekávané výstupy **doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova** jsou naplňovány ve vyučovacích předmětech **Společenské vědy, Český jazyk a literatura** a **Tělesná výchova** a dále v průřezových tématech OSV a MEV.

Přehled očekávaných výstupů a jejich naplňování ve vyučovacích předmětech:

žák:

- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci

společenské vědy (Sv) – Člověk a zdraví

Sv – Člověk a společnost

OSV – komunikace

- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí

Sv – Člověk a společnost

OSV – sebepoznání a sebepojetí

Tv – činnosti ovlivňující zdraví

- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu a společnosti

Sv – Člověk a zdraví, Člověk a

OSV – sebereflexe, komunikace

- nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	Sv – Člověk a zdraví, Člověk a práce, Člověk a společnost Čj a I. - diskuse OSV – seberegulace a sebeorganizace
- rozlišuje manipulační působení médií společnost a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	Sv – Člověk a zdraví, Člověk a MEV – fungování a vliv médií ve společnosti
- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Sv – Člověk a společnost OSV – mezilidské vztahy
- je vnímavý k sociálním problémům, společnost v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	Sv – Člověk a zdraví, Člověk a OSV – kooperace a kompetice
- analyzuje etické aspekty různých životních situací	Sv – Člověk a společnost
- se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	Sv – Člověk a společnost OSV – osobnostní a sociální rozvoj
- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	Sv – Člověk a společnost OSV – osobnostní a sociální rozvoj

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Hodnocení žáka ve škole

- Hodnocení žáka se v souladu s hodnotami a vizí školy a s cíli ŠVP **zaměřuje na široké spektrum projevů žáka** v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové.
- Hodnocení je zaměřeno na **poskytování zpětné vazby** o průběhu a výsledku práce. Ta informuje žáka i zákonné zástupce, jak může v průběhu vzdělávání dosáhnout lepších výsledků, a vede k zamýšlení se nad vlastní prací.
- Důležitou součástí hodnocení žáků je **sebehodnocení**. Posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků a je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími způsobem přiměřeným věku žáků. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy a jak bude pokračovat dál. Sebehodnocení doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a aktivizuje žáka.
- **Chyba je přirozená součástí procesu učení**. Pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky mluví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Práce s chybou je prvkem procesu učení. Hodnocení žákova výkonu musí být doprovázeno rozбором výstupu žáka.
- Jedním z možných výstupů pro hodnocení je **osobní portfolio žáka**, které dlouhodobým shromažďováním informací o vzdělávacím procesu a průběžných výsledcích žáka směřuje ke komplexnímu zhodnocení procesu jeho učení. Portfolio využívá různých forem práce a umožňuje různé formy hodnocení.
- Žák je hodnocen především za to, co umí, o co usiluje, v čem je dobrý, ne za chyby nebo odlišnosti – hodnocení respektuje individuální možnosti žáka. Žák by měl dostat příležitost ukázat, co umí, co ho zajímá, v čem se zlepšuje. **Kladné hodnocení je jedním z důležitých motivačních činitelů.**

6.2 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka

Hodnocení žáků je jedním z výrazných faktorů ovlivňujících klima školy. Předpokladem k tomu, aby hodnocení žáků přispívalo k vytváření pozitivního klimatu školy a nebylo vnímáno jako ohrožení, je respektování několika faktorů:

- **jasná a společně stanovená pravidla hodnocení** – přehledná, pochopitelná, všeobecně známá a všemi akceptovaná
- **transparentnost** – jsou všeobecně známy a dodržovány postupy hodnocení
- **stanovení kritérií** – společné stanovení kritérií hodnocení omezuje subjektivismus hodnocení
- **předvídatelnost** – žákovi je známo co a kdy bude hodnoceno, žák ví, jak bude prokazovat, co se naučil
- **přiměřenost** – nemá smysl hodnotit všechno a pořád

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení v 1. až 9. ročníku je vyjádřeno klasifikační stupnicí, slovně nebo kombinací obou způsobů na konci prvního a druhého pololetí.
- Při hodnocení stupnicí jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat průběžné klasifikaci, tedy známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům v daném klasifikačním období.
- U žáka s vývojovou poruchou učení a se specifickými vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti diagnostiky příznaků poruchy a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje porucha žáka, a na obou stupních školy. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení žáka souhrnné a průběžné. Během procesu hodnocení se buduje důvěra mezi učitelem a žákem, hodnocení je prvotně zaměřeno jako informace pro žáka a jeho zákonní zástupci.
- Souhrnné hodnocení žáka se stanovuje na konci každého čtvrtletí, učitel posuzuje výkony žáka komplexně, hodnotí jeho osobní pokrok. Jeho součástí je i sebehodnocení žáka; diskusí a argumentací se posiluje vytváření dovednosti sebehodnocení u žáka. Toto hodnocení je souhrnnou zpětnou vazbou i o cílech vzdělávání v dalším období.
- V oblasti průběžného hodnocení jde především o formativní funkci hodnocení, o zpětnou vazbu žákovi, o jeho povzbuzení a motivaci. Učitelé proto uplatňují pestrou škálu nástrojů hodnocení podle ročníků a charakteru předmětu; body, škály, stupnice, procenta, grafy, piktogramy...Dokumentují tak i úroveň sociálních dovedností žáka.

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka získává učitel různými metodami, formami a prostředky. Zejména diagnostickým pozorováním žáka a jeho výkonů, monitorováním a analýzou výsledků jeho činností, písemnými výstupy, různými druhy zkoušek a testů, rozhovory se žákem, zákonnými zástupci, konzultacemi s dalšími učiteli, případně pracovníky odborných pracovišť.
- Písemné práce a další druhy zkoušek musí být rovnoměrně rozloženy v jednotlivých klasifikačních obdobích na celý školní rok.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Pedagog musí být schopen ve vedení klasifikačních záznamů doložit, jak k výsledné klasifikaci dospěl. Rozhodování o výsledné známce za klasifikační období nemůže zásadně ovlivnit jedna práce žáka.
- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci.
- Informace zákonní zástupci získávají na třídních schůzkách, které škola organizuje minimálně dvakrát ve školním roce, podle potřeby pak individuálně na konzultačních hodinách jednotlivých učitelů. Další údaje jsou na webových stránkách školy, v elektronickém systému Škola ON-LINE (elektronická žákovská knížka), tištěné žákovské knížky a žákovské záznamníky.
- Podmínkou klasifikace v druhém pololetí devátého ročníku je zpracování a obhájení závěrečné práce. Závěrečná práce má charakter dlouhodobé souvislé práce na zvoleném tématu. Při výběru témat závěrečné práce bude žák prokazatelně informován, do kterého povinného předmětu se bude hodnocení ze závěrečné práce započítávat. Pokud žák devátého ročníku závěrečnou práci neodevzdá nebo ji před komisí neobhájí, bude na konci školního roku nehodnocen z daného předmětu. Hodnocení závěrečné práce má váhu 50% ze známky na vysvědčení v druhém pololetí devátého ročníku z daného předmětu.

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáka, a i jeho chování jsou součástí školního řádu podle § 30 odst. 2 Školského zákona (Zákon č. 561/2004 Sb. Ve znění pozdějších předpisů).